

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558

และ

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ ผู้ถือหุ้นธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคารของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มธนาคาร) และของเฉพาะธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (ธนาคาร) ตามลำดับ ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะธนาคาร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมและงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเฉพาะธนาคาร งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะธนาคาร และงบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน รวมถึงหมายเหตุซึ่งประกอบด้วยสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญและเรื่องอื่น ๆ

ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคาร

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำและการนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคารเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคารที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคารดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ซึ่งกำหนดให้ข้าพเจ้าปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ รวมถึงวางแผนและปฏิบัติตามตรวจสอบเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคารปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีเกี่ยวกับจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน วิธีการตรวจสอบที่เลือกใช้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้สอบบัญชี ซึ่งรวมถึงการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงินไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ในการประเมินความเสี่ยงดังกล่าว ผู้สอบบัญชีพิจารณาการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและการนำเสนองบการเงิน โดยถูกต้องตามที่ควรของกิจการ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกิจการ การตรวจสอบรวมถึงการประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีที่จัดทำขึ้น โดยผู้บริหาร รวมทั้งการประเมินการนำเสนองบการเงินโดยรวม

ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ความเห็น

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคารข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินรวมและฐานะการเงินเฉพาะธนาคารของกลุ่มธนาคารและธนาคาร ตามลำดับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะธนาคาร และกระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

(วินิจ ศิลามงคล)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เลขทะเบียน 3378

บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี จำกัด

กรุงเทพมหานคร

23 กุมภาพันธ์ 2559

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

สินทรัพย์	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
		31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
		(พันบาท)			
เงินสด		38,979,295	42,131,800	38,737,313	41,922,318
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	9	260,942,972	291,614,750	246,492,375	276,806,702
สิทธิในการเรียกคืนหลักทรัพย์	5.11	4,545,098	6,059,162	4,545,098	6,059,162
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	10	57,397,448	43,629,965	58,559,234	43,759,401
เงินลงทุนสุทธิ	11	536,655,307	502,111,054	333,861,095	340,090,493
เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมสุทธิ	12	344,215	696,829	26,979,728	22,128,612
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	13				
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้		1,856,004,740	1,797,561,397	1,844,260,304	1,790,005,534
ดอกเบี้ยค้างรับ		4,544,595	3,814,239	4,107,045	3,543,663
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ		1,860,549,335	1,801,375,636	1,848,367,349	1,793,549,197
หัก รายได้รอตัดบัญชี		(22,598,424)	(20,426,639)	(22,598,424)	(20,426,639)
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	13.9	(64,777,286)	(59,014,088)	(63,541,368)	(58,251,730)
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ		1,773,173,625	1,721,934,909	1,762,227,557	1,714,870,828
ภาระของลูกค้านำจากการรับรอง		58,266	47,747	58,266	47,747
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	16	10,558,081	9,720,839	10,553,526	9,711,206
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	17	39,987,650	33,775,729	38,713,417	32,608,529
ค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นสุทธิ	18	12,031,442	11,406,133	2,250,011	2,131,434
สินทรัพย์อื่นระหว่างรอการโอนบัญชี	19	2,268,037	4,104,157	2,352,923	4,104,158
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	43	65,586	67,694	2,073	11,207
สินทรัพย์อื่นสุทธิ	20	37,302,153	32,402,317	32,093,243	28,557,938
รวมสินทรัพย์		2,774,309,175	2,699,703,085	2,557,425,859	2,522,809,735

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

หนี้สินและส่วนของเจ้าของ	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
		31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
		2558	2557	2558	2557
		(พันบาท)			
หนี้สิน					
เงินรับฝาก	21	1,890,728,922	1,895,343,384	1,884,903,678	1,890,388,475
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	22	142,937,063	140,285,606	145,717,872	146,014,407
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม		8,484,207	7,400,145	8,480,486	7,399,327
ภาระในการส่งคืนหลักทรัพย์	5.11	4,563,438	6,063,117	4,545,098	6,059,162
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	10	59,587,955	42,413,034	59,498,470	42,486,703
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	23	121,163,995	113,916,834	121,385,957	114,485,513
ภาระของธนาคารจากการรับรอง		58,266	47,747	58,266	47,747
ประมาณการหนี้สิน	24	7,227,782	7,210,567	6,876,481	6,881,247
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย	25	184,778,729	151,757,056	-	-
หนี้สินอื่นระหว่างรอการโอนบัญชี	26	11,544,516	14,267,471	11,479,413	14,027,322
หนี้สินภายใต้เงินได้รอการตัดบัญชี	43	3,141,226	3,562,997	2,771,706	2,941,078
หนี้สินอื่น	27	32,400,042	31,137,083	25,802,975	25,796,218
รวมหนี้สิน		2,466,616,141	2,413,405,041	2,271,520,402	2,256,527,199

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
		31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		2558	2557	2558	2557
		(พันบาท)			
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น					
ทุนจดทะเบียน					
หุ้นบุริมสิทธิ 3,583,965,486 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท		35,839,655	35,842,374	35,839,655	35,842,374
หุ้นสามัญ 3,416,034,514 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท		34,160,345	34,157,626	34,160,345	34,157,626
ทุนที่ออกและชำระแล้ว					
หุ้นบุริมสิทธิ 4,703,321 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท		47,033	48,802	47,033	48,802
หุ้นสามัญ 3,394,488,877 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท		33,944,889	33,943,120	33,944,889	33,943,120
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น					
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นบุริมสิทธิ		18,392	19,084	18,392	19,084
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ		11,105,799	11,105,107	11,105,799	11,105,107
องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น	28	17,926,079	21,914,917	18,783,380	19,461,413
กำไรสะสม					
จัดสรรแล้ว					
ทุนสำรองตามกฎหมาย	28	7,000,000	7,000,000	7,000,000	7,000,000
ยังไม่ได้จัดสรร		237,420,539	211,301,429	215,005,964	194,705,010
รวมส่วนของบริษัทใหญ่		307,462,731	285,332,459	285,905,457	266,282,536
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		230,303	965,585	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		307,693,034	286,298,044	285,905,457	266,282,536
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		2,774,309,175	2,699,703,085	2,557,425,859	2,522,809,735

(นายอาทิตย์ นันทวิทยา)

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและรองประธานกรรมการบริหาร

(นายฉุนน์ โภกทรัพย์)

กรรมการผู้จัดการใหญ่

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร		
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558	2557	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558	2557	
			(พันบาท)		
รายได้ดอกเบี้ย	37	122,462,489	123,381,101	115,032,853	116,949,638
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	38	39,628,062	42,281,297	39,662,902	42,359,301
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ		82,834,427	81,099,804	75,369,951	74,590,337
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	39	32,704,402	31,524,645	35,524,464	35,216,039
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ	39	5,629,598	5,215,834	4,832,784	4,646,435
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	39	27,074,804	26,308,811	30,691,680	30,569,604
รายได้จากธุรกรรมเพื่อค้าสุทธิ	40	8,314,590	7,303,791	7,799,882	7,316,173
กำไรสุทธิจากเงินลงทุน	41	9,390,068	2,563,133	8,590,566	1,908,935
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	12	(89,120)	(78,950)	-	-
รายได้เงินปันผลรับ		1,386,124	1,182,555	4,295,049	5,493,311
รายได้จากการรับประกันภัย		52,419,038	49,187,862	-	-
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ		697,437	595,669	63,532	85,002
รวมรายได้จากการดำเนินงาน		182,027,368	168,162,675	126,810,660	119,963,362
ค่าใช้จ่ายจากการรับประกันภัย		44,618,476	40,032,843	-	-
รวมรายได้จากการดำเนินงานสุทธิ		137,408,892	128,129,832	126,810,660	119,963,362
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ					
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		22,378,785	21,954,351	19,578,782	19,198,084
ค่าตอบแทนกรรมการ		95,120	93,421	89,200	86,724
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์		9,664,552	9,766,012	8,837,972	8,963,860
ค่าภาษีอากร		4,216,087	4,240,704	3,997,561	4,055,682
อื่น ๆ		12,593,537	12,034,114	13,918,855	13,574,991
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ		48,948,081	48,088,602	46,422,370	45,879,341
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า	42	29,722,628	13,214,064	29,725,915	13,238,851
กำไรจากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้		58,738,183	66,827,166	50,662,375	60,845,170
ภาษีเงินได้	43	11,498,256	13,175,226	9,325,316	11,091,389
กำไรสุทธิ		47,239,927	53,651,940	41,337,059	49,753,781

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	2557	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	2557
		2558	2557	2558	2557
				(พันบาท)	
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น					
รายการที่อาจถูกจัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุน					
(ขาดทุน) กำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย		(7,910,650)	4,654,400	(6,270,799)	1,516,921
กำไรจากการแปลงค่างบการเงินจากการดำเนินงานในต่างประเทศ		165,393	3,993	-	-
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม		53,769	2,075	-	-
ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	43	1,484,998	(902,499)	1,231,828	(281,052)
		(6,206,490)	3,757,969	(5,038,971)	1,235,869
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุน					
การเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตราตราสินทรัพย์		5,823,356	(28,982)	5,728,326	(28,982)
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย					
สำหรับโครงการผลประโยชน์พนักงาน	24	(627,936)	-	(589,164)	-
ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	43	(1,039,083)	5,796	(1,027,832)	5,796
		4,156,337	(23,186)	4,111,330	(23,186)
รวม (ขาดทุน) กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสุทธิจากภาษี		(2,050,153)	3,734,783	(927,641)	1,212,683
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม		45,189,774	57,386,723	40,409,418	50,966,464
การแบ่งปันกำไรสุทธิ					
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่		47,182,412	53,334,623	41,337,059	49,753,781
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		57,515	317,317	-	-
การแบ่งปันกำไรเบ็ดเสร็จรวม					
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่		45,113,456	56,942,458	40,409,418	50,966,464
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		76,318	444,265	-	-
กำไรต่อหุ้นของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่					
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	44	13.88	15.69	12.16	14.64

(นายอาทิตย์ นันทวิทยา)
ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและรองประธานกรรมการบริหาร

(นายณัฐ โกลทรัพย์)
กรรมการผู้จัดการใหญ่

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

หมายเหตุ	งบการเงินรวม													
	องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น													รวม
	ทุนที่ออกและชำระแล้ว		ส่วนเกินมูลค่าหุ้น		การเปลี่ยนแปลง กำไร (ขาดทุน)			รวม	กำไรสะสม		รวมส่วนของ บริษัทใหญ่	ส่วนได้เสียที่ ไม่มีอำนาจ		
	หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	จากการตีราคา สินทรัพย์	จากการวัด มูลค่าเงินลงทุน เพื่อขาย	อื่น ๆ (พันบาท)		ของเจ้าของ	ทุนสำรอง		ยังไม่ได้จัดสรร	ควบคุม	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558														
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557														
ตามที่รายงานในปีก่อน	48,802	33,943,120	19,084	11,105,107	12,507,773	9,744,122	(336,978)	21,914,917	7,000,000	211,301,429	285,332,459	965,585	286,298,044	
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	4	-	-	-	-	-	-	-	-	(391,344)	(391,344)	-	(391,344)	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	48,802	33,943,120	19,084	11,105,107	12,507,773	9,744,122	(336,978)	21,914,917	7,000,000	210,910,085	284,941,115	965,585	285,906,700	
เงินปันผลจ่าย	29	-	-	-	-	-	-	-	-	(20,395,153)	(20,395,153)	(15,826)	(20,410,979)	
การแปลงสภาพหุ้นบุริมสิทธิเป็นหุ้นสามัญ		(1,769)	1,769	(692)	692	-	-	-	-	-	-	-	-	
การได้มาซึ่งส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม โดยอำนาจควบคุมไม่เปลี่ยนแปลง		-	-	-	-	243	129,310	(2,326,166)	(2,196,613)	-	(74)	(2,196,687)	(795,774)	(2,992,461)
กำไรสำหรับปี		-	-	-	-	-	-	-	-	-	47,182,412	47,182,412	57,515	47,239,927
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น		-	-	-	-	4,658,685	(6,444,519)	219,162	(1,566,672)	-	(502,284)	(2,068,956)	18,803	(2,050,153)
รวมกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จสำหรับปี		-	-	-	-	4,658,685	(6,444,519)	219,162	(1,566,672)	-	46,680,128	45,113,456	76,318	45,189,774
โอนไปกำไรสะสม		-	-	-	-	(225,553)	-	-	(225,553)	-	225,553	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558		47,033	33,944,889	18,392	11,105,799	16,941,148	3,428,913	(2,443,982)	17,926,079	7,000,000	237,420,539	307,462,731	230,303	307,693,034

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

หมายเหตุ	งบการเงินรวม												
	องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น												
	ทุนที่ออกและชำระแล้ว		ส่วนเกินมูลค่าหุ้น		การเปลี่ยนแปลง	กำไร	รวม	กำไรสะสม		ส่วนได้เสียที่		รวม	
	หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	ในส่วนเกินทุน	จากการวัด	องค์ประกอบ	ทุนสำรอง	รวมส่วนของ	ไม่มีอำนาจ			
				จากการตีราคา	มูลค่าเงินลงทุน	อื่น ๆ	ตามกฎหมาย	ยังไม่ได้จัดสรร	บริษัทใหญ่	ควบคุม			
				สินทรัพย์	เพื่อขาย	อื่น ๆ	ของเจ้าของ						
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557													
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	51,817	33,940,105	20,263	11,103,928	12,802,243	6,116,916	(332,481)	18,586,678	7,000,000	175,569,326	246,272,117	1,767,958	248,040,075
เงินปันผลจ่าย	29	-	-	-	-	-	-	-	-	(17,845,759)	(17,845,759)	(133,439)	(17,979,198)
การแปลงสภาพหุ้นบุริมสิทธิเป็นหุ้นสามัญ		(3,015)	3,015	(1,179)	1,179	-	-	-	-	-	-	-	-
การขายส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม โดยอำนาจควบคุมไม่เปลี่ยนแปลง		-	-	-	-	-	-	-	-	12	12	(1,804)	(1,792)
การขายส่วนได้เสียที่มีอำนาจควบคุม โดยอำนาจควบคุมเปลี่ยนแปลง		-	-	-	-	(50,852)	2,254	(10,565)	(59,163)	22,794	(36,369)	(1,103,699)	(1,140,068)
กำไรจากการลดทุนของบริษัทย่อย		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(7,696)	(7,696)
กำไรสำหรับปี		-	-	-	-	-	-	-	-	53,334,623	53,334,623	317,317	53,651,940
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น		-	-	-	-	(23,185)	3,624,952	6,068	3,607,835	-	3,607,835	126,948	3,734,783
รวมกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จสำหรับปี		-	-	-	-	(23,185)	3,624,952	6,068	3,607,835	-	53,334,623	444,265	57,386,723
โอนไปกำไรสะสม		-	-	-	-	(220,433)	-	-	(220,433)	-	220,433	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557	48,802	33,943,120	19,084	11,105,107	12,507,773	9,744,122	(336,978)	21,914,917	7,000,000	211,301,429	285,332,459	965,585	286,298,044

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะธนาคาร									
	องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น									
	ทุนที่ออกและชำระแล้ว		ส่วนเกินมูลค่าหุ้น		การเปลี่ยนแปลง กำไร (ขาดทุน)			รวม		
	หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	ในส่วนเกินทุน	จากการ	องค์ประกอบ	กำไรสะสม		
				จากการ	วัดมูลค่า	อื่นของ	ตามกฎหมาย	ยังไม่ได้จัดสรร	รวม	
				ตราสารหนี้	เงินลงทุนเพื่อขาย	ส่วนของผู้ถือหุ้น				(พันบาท)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558										
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557										
ตามที่รายงานในปีก่อน	48,802	33,943,120	19,084	11,105,107	11,999,507	7,461,906	19,461,413	7,000,000	194,705,010	266,282,536
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	4	-	-	-	-	-	-	-	(391,344)	(391,344)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	48,802	33,943,120	19,084	11,105,107	11,999,507	7,461,906	19,461,413	7,000,000	194,313,666	265,891,192
เงินปันผลจ่าย	29	-	-	-	-	-	-	-	(20,395,153)	(20,395,153)
การแปลงสภาพหุ้นบุริมสิทธิเป็นหุ้นสามัญ		(1,769)	1,769	(692)	692	-	-	-	-	-
กำไรสำหรับปี		-	-	-	-	-	-	-	41,337,059	41,337,059
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น		-	-	-	-	4,582,661	(5,038,971)	(456,310)	(471,331)	(927,641)
รวมกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จสำหรับปี		-	-	-	-	4,582,661	(5,038,971)	(456,310)	40,865,728	40,409,418
โอนไปกำไรสะสม		-	-	-	-	(221,723)	-	(221,723)	221,723	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558		47,033	33,944,889	18,392	11,105,799	16,360,445	2,422,935	18,783,380	7,000,000	285,905,457

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะธนาคาร									
	องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น									
	ทุนที่ออกและชำระแล้ว		ส่วนเกินมูลค่าหุ้น		การเปลี่ยนแปลง	กำไร	รวม	กำไรสะสม		
	หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	ในส่วนเกินทุน	จากการ	องค์ประกอบ	กำไรสะสม		
				จากการ	วัดมูลค่า	อื่นของผู้	ตามกฎหมาย	ยังไม่ได้จัดสรร	รวม	
				ตราสารหนี้	เงินลงทุนเพื่อขาย	ส่วนของผู้				
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557										
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	51,817	33,940,105	20,263	11,103,928	12,246,265	6,226,038	18,472,303	7,000,000	162,573,415	233,161,831
เงินปันผลจ่าย	-	-	-	-	-	-	-	-	(17,845,759)	(17,845,759)
การแปลงสภาพหุ้นบุริมสิทธิเป็นหุ้นสามัญ	(3,015)	3,015	(1,179)	1,179	-	-	-	-	-	-
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	-	-	49,753,781	49,753,781
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น	-	-	-	-	(23,185)	1,235,868	1,212,683	-	-	1,212,683
รวมกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	-	-	(23,185)	1,235,868	1,212,683	-	49,753,781	50,966,464
โอนไปกำไรสะสม	-	-	-	-	(223,573)	-	(223,573)	-	223,573	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557	48,802	33,943,120	19,084	11,105,107	11,999,507	7,461,906	19,461,413	7,000,000	194,705,010	266,282,536

(นายอาทิตย์ นันทวิทยา)

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและรองประธานกรรมการบริหาร

(นายณัฐนันท์ โภคทรัพย์)

กรรมการผู้จัดการใหญ่

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม
	2558	2557	2558	2557
	(พันบาท)			
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรจากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้	58,738,183	66,827,166	50,662,375	60,845,170
รายการปรับปรุง				
ค่าเสื่อมราคาและรายจ่ายตัดบัญชี	2,755,448	2,786,909	2,567,272	2,593,170
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการซื้อขาย	31,696,117	14,799,454	31,644,746	14,818,145
กลับรายการจากการซื้อขายของทรัพย์สินรอการขาย	(383,064)	(213,289)	(383,064)	(213,289)
กลับรายการจากการซื้อขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(168,274)	-	(167,041)	-
กำไรจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(21,798)	(25,426)	(16,084)	(16,590)
รายได้จากธุรกรรมเพื่อค้าสุทธิ	(8,314,590)	(7,303,791)	(7,799,882)	(7,316,173)
กำไรสุทธิจากเงินลงทุน	(9,390,068)	(2,563,133)	(8,590,566)	(1,908,935)
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	89,120	78,950	-	-
	75,001,074	74,386,840	67,917,756	68,801,498
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	(82,834,427)	(81,099,804)	(75,369,951)	(74,590,337)
รายได้เงินปันผลรับ	(1,386,124)	(1,182,555)	(4,295,049)	(5,493,311)
เงินสดรับดอกเบี้ย	121,709,859	123,126,122	114,208,308	116,674,379
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย	(40,613,323)	(46,362,822)	(40,639,152)	(46,443,362)
เงินสดรับเงินปันผล	1,385,197	1,185,693	4,295,049	5,493,627
เงินสดจ่ายภาษีเงินได้	(11,819,484)	(13,107,624)	(9,852,396)	(11,343,262)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	61,442,772	56,945,850	56,264,565	53,099,232
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	31,336,321	(120,039,576)	30,248,280	(121,776,340)
สิทธิในการเรียกคืนหลักทรัพย์	1,514,064	(2,970,222)	1,514,064	(2,970,222)
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	808,881	9,222,461	(603,736)	9,318,342
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า	6,662,233	19,784,581	6,533,998	19,830,325
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	(90,210,184)	(68,158,773)	(87,819,654)	(67,330,415)
ทรัพย์สินรอการขาย	8,851,194	10,225,890	8,846,117	10,221,530
ลูกหนี้และสินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ	-	919,670	-	-
สินทรัพย์อื่น	(3,730,097)	(2,949,131)	(2,643,198)	(2,801,952)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)			
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
เงินรับฝาก	(5,067,399)	72,432,390	(5,484,797)	69,660,164
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	2,651,457	21,158,995	(296,535)	22,022,880
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	1,084,062	(1,006,128)	1,081,159	(968,046)
ภาระในการส่งคืนหลักทรัพย์	(1,499,679)	2,974,177	(1,514,064)	2,970,222
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	17,174,921	(4,413,458)	17,011,767	(4,336,263)
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืมระยะสั้น	265,575	(12,880,639)	(81,142)	(5,265,966)
หนี้สินอื่น	31,734,445	21,086,445	(2,145,331)	1,198,099
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไป) กิจกรรมดำเนินงาน	63,018,566	2,332,532	20,911,493	(17,128,410)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินสดจ่ายในการซื้อหลักทรัพย์เพื่อขาย	(437,902,894)	(355,646,130)	(341,944,291)	(335,417,562)
เงินสดรับจากการจำหน่ายหลักทรัพย์เพื่อขาย	400,417,055	348,531,279	344,219,996	344,751,568
เงินสดจ่ายในการซื้อตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด	(25,065,811)	(51,418,050)	(450,000)	(942,000)
เงินสดรับจากการไถ่ถอนตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด	24,585,638	47,002,356	1,857,696	3,526,579
เงินสดจ่ายในการซื้อเงินลงทุนทั่วไป	(2,091)	-	(2,091)	(1,463)
เงินสดรับจากการจำหน่ายเงินลงทุนทั่วไป	27	55,909	27	55,909
เงินสดจ่ายในการซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อยและ/หรือบริษัทร่วม	(1,394,112)	(88,868)	(4,743,021)	(365,590)
เงินสดรับจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อยและ/หรือบริษัทร่วม	-	3,744,239	-	3,744,239
เงินสดรับจากการลดทุนของบริษัทย่อย	-	-	202,601	2,979,420
เงินสดจ่ายในการซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(2,624,199)	(1,282,154)	(2,493,312)	(1,233,927)
เงินสดรับจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	230,162	195,972	193,888	179,582
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(663,175)	(472,758)	(542,838)	(361,698)
เงินสดสุทธิ (ใช้ไป) จากกิจกรรมลงทุน	(42,419,400)	(9,378,205)	(3,701,345)	16,915,057
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
การได้มาซึ่งส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(3,506,085)	-	-	-
เงินสดรับจากตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืมระยะยาว	-	31,397,500	-	24,397,500
จ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นของธนาคาร	(20,395,153)	(17,845,759)	(20,395,153)	(17,845,759)
จ่ายเงินปันผลให้กับส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(15,826)	(133,439)	-	-
เงินสดสุทธิ (ใช้ไป) จากกิจกรรมจัดหาเงิน	(23,917,064)	13,418,302	(20,395,153)	6,551,741
กำไรจากการแปลงค่างบการเงินจากการดำเนินงานในต่างประเทศ	165,393	3,993	-	-
เงินสด (ลดลง) เพิ่มขึ้นสุทธิ	(3,152,505)	6,376,622	(3,185,005)	6,338,388
เงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม	42,131,800	35,755,178	41,922,318	35,583,930
เงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	38,979,295	42,131,800	38,737,313	41,922,318

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
2558	2557	2558	2557
(พันบาท)			

ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระแสเงินสด

รายการที่ไม่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่สำคัญมีดังนี้

(ขาดทุน) กำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	(7,910,650)	4,654,400	(6,270,799)	1,516,921
กำไรจากการแปลงค่างบการเงินจากการดำเนินงานในต่างประเทศ	165,393	3,993	-	-
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	53,769	2,075	-	-
การเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	5,823,356	(28,982)	5,728,326	(28,982)
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย				
สำหรับโครงการผลประโยชน์พนักงาน	(627,936)	-	(589,164)	-
ทรัพย์สินรอการขายจากการรับชำระหนี้	9,305,372	10,083,919	9,305,372	10,083,919

(นายอาทิตย์ นันทวิทยา)

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและรองประธานกรรมการบริหาร

(นายฉุนน์ โภคทรัพย์)

กรรมการผู้จัดการใหญ่

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

หมายเหตุ	สารบัญ	หน้า
1	ข้อมูลทั่วไป	17
2	เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน	17
3	เหตุการณ์และรายการที่มีนัยสำคัญ	19
4	การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี	20
5	นโยบายการบัญชีที่สำคัญ	21
6	การบริหารความเสี่ยงของธนาคาร	42
7	มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สิน	58
8	การดำรงเงินกองทุน	64
9	รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์)	68
10	ตราสารอนุพันธ์	70
11	เงินลงทุนสุทธิ	74
12	เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมสุทธิ	78
13	เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	81
14	การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา	94
15	การเปิดเผยงบกระแสเงินสดของบริษัทบริหารสินทรัพย์	96
16	ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	97
17	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	100
18	ค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นสุทธิ	104
19	สินทรัพย์อื่นระหว่างรอการโอนบัญชี	107
20	สินทรัพย์อื่นสุทธิ	107
21	เงินรับฝาก	108
22	รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน)	109
23	ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	111
24	ประมาณการหนี้สิน	112
25	หนี้สินจากสัญญาประกันภัย	116
26	หนี้สินอื่นระหว่างรอการโอนบัญชี	117
27	หนี้สินอื่น	117
28	สำรอง	118
29	เงินปันผล	119
30	สินทรัพย์ที่มีภาระผูกพันและข้อจำกัด	119
31	หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า	120

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

หมายเหตุ	สารบัญ	หน้า
32	บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	120
33	ผลประโยชน์อื่นที่จ่ายแก่กรรมการและผู้มีอำนาจในการจัดการ	122
34	สัญญาเช่าและสัญญาบริการระยะยาว	123
35	ส่วนงานดำเนินงาน	123
36	ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่สำคัญจำแนกตามธุรกรรมในประเทศและต่างประเทศ	126
37	รายได้ดอกเบี้ย	128
38	ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	128
39	รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	129
40	รายได้จากธุรกรรมเพื่อค้าสุทธิ	129
41	กำไรสุทธิจากเงินลงทุน	130
42	หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า	130
43	ภาษีเงินได้	131
44	กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	137
45	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน	138
46	มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ยังไม่ได้ใช้	138

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกงบการเงินจากคณะกรรมการเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2559

1 ข้อมูลทั่วไป

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) “ธนาคาร” เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทยและมีที่อยู่อ่จดทะเบียนตั้งอยู่เลขที่ 9 ถนนรัชดาภิเษก จตุจักร กรุงเทพมหานคร

ธนาคารได้รับพระบรมราชานุญาตให้ก่อตั้งเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2449 และจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2519

ธนาคารดำเนินธุรกิจหลักเกี่ยวกับการจัดหาผลิตภัณฑ์และให้บริการทางการเงินผ่านสำนักงานใหญ่และเครือข่ายสาขาทั้งในประเทศไทย สิงคโปร์ ส่องกง ลาว และหมู่เกาะเคย์แมน และบริษัทย่อยในประเทศไทย กัมพูชา และเวียดนาม (ธนาคารอยู่ระหว่างการดำเนินการโอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดจากบริษัทย่อยในประเทศเวียดนามไปยังสาขาของธนาคารที่จัดตั้งขึ้นใหม่ใน โฮจิมินห์ ซิตี้ ประเทศเวียดนาม) นอกจากนี้ธนาคารยังมีเงินลงทุนในบริษัทย่อยที่เป็นบริษัทประกันชีวิตขนาดใหญ่อีกแห่ง รายละเอียดของบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 12

2 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

(ก) เกณฑ์การถือปฏิบัติ

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน รวมถึงแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชี (“สภาวิชาชีพบัญชี”) กฎระเบียบและประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง และได้แสดงรายการตามข้อกำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 21/2558 ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2558 เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของธนาคารพาณิชย์และบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกและปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงินหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2558 ในเบื้องต้นการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ข้างต้นนั้น มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีของธนาคารและบริษัทย่อยในบางเรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมีสาระสำคัญต่องบการเงินได้เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

นอกเหนือจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกใหม่ข้างต้น สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกและปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่น ๆ ซึ่งมีผลบังคับสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป และไม่ได้มีการนำมาใช้สำหรับการจัดทำงบการเงินนี้ มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของธนาคารและบริษัทย่อยได้เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 46

(ข) **เกณฑ์การวัดมูลค่า**

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นโดยถือหลักเกณฑ์การบันทึกตามราคาทุนเดิม ยกเว้นรายการดังต่อไปนี้ที่ใช้ทางเลือกในการวัดมูลค่าในแต่ละรอบระยะเวลารายงาน

รายการ	เกณฑ์การวัดมูลค่า
เครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์	มูลค่ายุติธรรม
สินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขาย	มูลค่ายุติธรรม
หนี้สินผลประโยชน์ที่กำหนดไว้สุทธิ	มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ ได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุข้อ 5.12

(ค) **สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานและนำเสนองบการเงิน**

งบการเงินนี้จัดทำและแสดงหน่วยเงินตราเป็นเงินบาทซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของธนาคารและบริษัทย่อย ข้อมูลทางการเงินทั้งหมดมีการเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินเพื่อให้แสดงเป็นหลักด้านบาท ยกเว้นที่ระบุไว้เป็นอย่างอื่น

(ง) **ส่วนได้เสียในกิจการซึ่งมีโครงสร้างเฉพาะตัวซึ่งไม่ได้รวมอยู่ในงบการเงินรวมซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจ**

ธนาคารและบริษัทย่อยซึ่งเป็นบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนมีการทำธุรกรรมกับกิจการที่มีโครงสร้างเฉพาะตัวซึ่งไม่ได้รวมอยู่ในงบการเงินรวมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ส่วนร่วมจัดตั้ง เป็นผู้จัดการกองทุน เป็นผู้จัดการดูแลทรัพย์สิน รวมถึงการจัดหาเงินทุนให้กับกิจการซึ่งมีโครงสร้างเฉพาะตัวดังกล่าว กิจการที่มีโครงสร้างเฉพาะตัวเหล่านี้มักอยู่ในรูปแบบของกองทุนรวม

การจัดหาเงินทุนอยู่ในรูปแบบของเงินให้สินเชื่อและตราสารอนุพันธ์ภายใต้เงื่อนไขทางธุรกิจตามปกติ เงินให้สินเชื่อและตราสารอนุพันธ์เหล่านี้มีแนวทางในการจัดการเช่นเดียวกับกับเงินให้สินเชื่อและตราสารอนุพันธ์อื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 รายการของธนาคารและบริษัทย่อยที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่มีโครงสร้างเฉพาะตัวมีจำนวนที่ไม่เป็นสาระสำคัญต่องบการเงิน

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

(จ) การใช้วิจารณญาณและการประมาณการ

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ผู้บริหารต้องใช้วิจารณญาณ การประมาณ และข้อสมมติฐานหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการกำหนดนโยบายการบัญชีและการรายงานจำนวนเงินที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างจากที่ประมาณไว้

ประมาณการและข้อสมมติฐานที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างต่อเนื่อง การปรับประมาณการทางบัญชีจะบันทึกโดยวิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไป

ข้อสมมติฐานและความไม่แน่นอนของประมาณการ

ข้อมูลเกี่ยวกับความไม่แน่นอนของการประมาณการที่สำคัญซึ่งมีความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญที่เป็นเหตุให้ต้องมีการปรับปรุงจำนวนเงินที่รับรู้ในงบการเงิน ซึ่งประกอบด้วยหมายเหตุประกอบงบการเงินต่อไปนี้

หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 10

ตราสารอนุพันธ์

หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 13.9

ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ

การวัดมูลค่ายุติธรรม

นโยบายการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลของธนาคารและบริษัทย่อยหลายข้อกำหนดให้มีการวัดมูลค่ายุติธรรมทั้งสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินและที่ไม่ใช่ทางการเงิน รายละเอียดของวิธีการและข้อสมมติฐานของการวัดมูลค่ายุติธรรมแสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 7 และ 17

3 เหตุการณ์และรายการที่มีนัยสำคัญ

การให้เงินเพื่อดูแลความเสียหายแก่ลูกค้า

ในเดือนมกราคม 2558 ธนาคารได้รับทราบเรื่องที่ลูกค้ารายหนึ่งได้เข้าแจ้งความต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่องเงินถูกขโมยออกจากบัญชีเงินฝากธนาคารเป็นจำนวนประมาณ 1.5 พันล้านบาท

เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2558 ธนาคารได้บรรลุข้อตกลงร่วมกันกับลูกค้าในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยธนาคารจะให้เงินเพื่อดูแลความเสียหายในวงเงินไม่เกิน 1.5 พันล้านบาทแก่ลูกค้า แต่หากความเสียหายที่แท้จริงน้อยกว่าวงเงินข้างต้นลูกค้าจะจ่ายคืนส่วนต่างให้แก่ธนาคาร ทั้งนี้จำนวนเงิน 1.5 พันล้านบาทนั้นได้ถูกบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงวด และได้ทำการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนแล้ว เงินรับคืนจะถูกบันทึกในงวดที่ธนาคารได้รับเงิน

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

4 การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

(ก) ภาพรวม

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 ผลจากการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกใหม่ ดังที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2 ธนาคารและบริษัทย่อยได้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกใหม่ซึ่งมีผลกระทบต่องบการเงินของธนาคารและบริษัทย่อยอย่างเป็นสาระสำคัญดังนี้

- มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 เรื่อง *การวัดมูลค่ายุติธรรม*

รายละเอียดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีและผลกระทบของการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกใหม่ได้แสดงอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4 (ข) ดังนี้

(ข) การวัดมูลค่ายุติธรรม

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 กำหนดกรอบแนวคิดเดียวกันสำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการวัดมูลค่ายุติธรรม เมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่นกำหนดหรืออนุญาตให้วัดมูลค่ายุติธรรม มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ให้นิยามของมูลค่ายุติธรรมที่สอดคล้องกันว่าเป็นราคาที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์ หรือจะจ่ายเพื่อโอนหนี้สินในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่มีการวัดมูลค่า อีกทั้งได้กำหนดการเปิดเผยข้อมูลโดยทดแทนหรือขยายการเปิดเผยเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรมตามที่ระบุในมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่น ๆ ดังนั้นธนาคารและบริษัทย่อยเปิดเผยเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 7 และ 17

ตามที่กำหนดไว้ในการปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 ธนาคารและบริษัทย่อยใช้แนวทางการปฏิบัติใหม่เกี่ยวกับการวัดมูลค่ายุติธรรมดังนี้

- (1) ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงจากการวัดมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินทางการเงินและสินทรัพย์ทางการเงินที่บันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 ซึ่งรวมผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยงด้านเครดิต รับรู้โดยปรับกับกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2558
- (2) ผลกระทบอื่น ๆ จะรับรู้โดยวิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไป

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

รายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงได้แสดงดังต่อไปนี้

	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี		
	งบการเงินรวม		
	ตามที่เคยเสนอ รายงานไว้แล้ว	การเปลี่ยนแปลง (ล้านบาท)	ปรับปรุงใหม่
ณ วันที่ 1 มกราคม 2558			
กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร	<u>211,301</u>	<u>(391)</u>	<u>210,910</u>
	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี		
	งบการเงินเฉพาะธนาคาร		
	ตามที่เคยเสนอ รายงานไว้แล้ว	การเปลี่ยนแปลง (ล้านบาท)	ปรับปรุงใหม่
ณ วันที่ 1 มกราคม 2558			
กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร	<u>194,705</u>	<u>(391)</u>	<u>194,314</u>

5 นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

นโยบายการบัญชีที่นำเสนอต่อไปนี้ได้ถือปฏิบัติโดยสม่ำเสมอสำหรับงบการเงินทุกกรอบระยะเวลาที่รายงาน ยกเว้นที่ได้กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4 เรื่อง การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

5.1 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินรวม

งบการเงินรวมประกอบด้วยงบการเงินของธนาคารและบริษัทย่อย (รวมกันเรียกว่า “ธนาคารและบริษัทย่อย”) และส่วนได้เสียในบริษัทร่วม

การรวมธุรกิจ

ธนาคารบันทึกบัญชีสำหรับการรวมธุรกิจตามวิธีซื้อ เมื่อการควบคุมถูกโอนไปยังธนาคาร ยกเว้นในกรณีที่เป็นการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

การควบคุม หมายถึง อำนาจในการกำหนดนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานของกิจการเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์จากกิจกรรมของกิจการนั้น ในการพิจารณาอำนาจในการควบคุม ธนาคารต้องนำสิทธิในการออกเสียงที่เกิดขึ้นมารวมในการพิจารณา วันที่ซื้อกิจการคือวันที่อำนาจในการควบคุมนั้น ได้ถูกโอนไปยังผู้ซื้อ การกำหนดวันที่ซื้อกิจการและการระบุเกี่ยวกับการโอนอำนาจควบคุมจากฝ่ายหนึ่งไปยังอีกฝ่ายหนึ่งต้องใช้ดุลยพินิจเข้ามาเกี่ยวข้อง

ค่าความนิยมถูกวัดมูลค่า ณ วันที่ซื้อ โดยวัดจากมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่โอนให้ซึ่งรวมถึงการรับรู้จำนวนส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในผู้ถูกซื้อหักด้วยมูลค่าสุทธิ (มูลค่ายุติธรรม) ของสินทรัพย์ที่ระบุได้ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมา ซึ่งวัดมูลค่า ณ วันที่ซื้อ

สิ่งตอบแทนที่โอนให้ต้องวัดด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่โอนไป หนี้สินที่ธนาคารก่อขึ้นเพื่อจ่ายชำระให้แก่เจ้าของเดิม และส่วนได้เสียในส่วนของเจ้าของที่ออกโดยธนาคาร ทั้งนี้สิ่งตอบแทนที่โอนให้ยังรวมถึงมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นของบริษัทที่ถูกซื้อที่รับมาจากการรวมธุรกิจ รับรู้เป็นหนี้สินหากมีภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ในอดีต และสามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ

ธนาคารวัดมูลค่าส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมตามอัตราส่วนได้เสียในสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาจากผู้ถูกซื้อ

ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อของธนาคารที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นผลมาจากการรวมธุรกิจ เช่น ค่าที่ปรึกษากฎหมาย ค่าธรรมเนียมวิชาชีพและค่าที่ปรึกษาอื่น ๆ ถือเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น

บริษัทย่อย

บริษัทย่อยเป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมของธนาคาร การควบคุมเกิดขึ้นเมื่อธนาคารเปิดรับหรือมีสิทธิในผลตอบแทนผันแปรจากการเกี่ยวข้องกับกิจการนั้นและมีความสามารถในการใช้อำนาจเหนือกิจการนั้น ทำให้เกิดผลกระทบต่อจำนวนเงินผลตอบแทนของธนาคาร งบการเงินของบริษัทย่อยได้รวมอยู่ในงบการเงินรวม นับแต่วันที่มีการควบคุมจนถึงวันที่การควบคุมสิ้นสุดลง

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

การสูญเสียอำนาจควบคุม

เมื่อธนาคารสูญเสียการควบคุมในบริษัทย่อย ธนาคารตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทย่อยนั้นออก รวมถึงส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมและส่วนประกอบอื่นในส่วนของผู้ถือหุ้นที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อยนั้น กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการสูญเสียอำนาจควบคุมในบริษัทย่อยรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน ส่วนได้เสียในบริษัทย่อยเดิมที่ยังคงเหลืออยู่ให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่สูญเสียอำนาจควบคุม

ส่วนได้เสียในเงินลงทุนที่บันทึกตามวิธีส่วนได้เสีย

ส่วนได้เสียของธนาคารในเงินลงทุนที่บันทึกตามวิธีส่วนได้เสีย ประกอบด้วยส่วนได้เสียในบริษัทร่วม

บริษัทร่วมเป็นกิจการที่ธนาคารมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีอำนาจเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานแต่ไม่ถึงระดับที่จะควบคุมหรือควบคุมร่วมในนโยบายดังกล่าว

ส่วนได้เสียในบริษัทร่วมบันทึกบัญชีตามวิธีส่วนได้เสีย โดยรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกด้วยราคาทุนซึ่งรวมถึงต้นทุนการทำรายการ ภายหลังการรับรู้รายการเริ่มแรก ส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นของเงินลงทุนที่บันทึกตามวิธีส่วนได้เสียของธนาคาร จะถูกบันทึกในงบการเงินรวมจนถึงวันที่ธนาคารสูญเสียความมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ

การตัดรายการในงบการเงินรวม

ยอดคงเหลือและรายการบัญชีระหว่างกิจการในกลุ่ม รวมถึงรายได้ หรือค่าใช้จ่ายที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงซึ่งเป็นผลมาจากรายการระหว่างกิจการในกลุ่ม ถูกตัดรายการในการจัดทำงบการเงินรวม กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงซึ่งเป็นผลมาจากรายการกับบริษัทร่วมถูกตัดรายการกับเงินลงทุนเท่าที่ธนาคารและบริษัทย่อยมีส่วนได้เสียในกิจการที่ถูกลงทุนนั้น ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงถูกตัดรายการในลักษณะเดียวกับกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง แต่เท่าที่เมื่อไม่มีหลักฐานด้อยค่าเกิดขึ้น

งบการเงินรวมได้รวมรายการบัญชีของสำนักงานใหญ่ สาขาทั้งในและต่างประเทศและบริษัทย่อยของธนาคาร โดยได้ตัดรายการค้าและยอดคงเหลือระหว่างกันออกแล้ว

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

งบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ไม่รวมบริษัทที่อยู่ระหว่างการชำระบัญชี และไม่ได้รวมงบการเงินที่ธนาคารและ/หรือบริษัทย่อยที่ถือหุ้นจากการปรับโครงสร้างหนี้ เนื่องจากธนาคารและ/หรือบริษัทย่อยมีความตั้งใจถือเงินลงทุนดังกล่าวเป็นการชั่วคราว เงินลงทุนในบริษัทดังกล่าวจัดประเภทเป็นเงินลงทุนทั่วไป

5.2 เงินสด

เงินสด หมายถึง เงินสดในมือและรายการเงินสดระหว่างเรียกเก็บ

5.3 เงินลงทุน

ธนาคารได้จัดประเภทเงินลงทุนเป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า หลักทรัพย์เพื่อขาย หลักทรัพย์ที่จะถือจนครบกำหนด เงินลงทุนทั่วไปและเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม โดยธนาคารแยกแสดงรายการในงบแสดงฐานะการเงินเป็นเงินลงทุน และเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

หลักทรัพย์เพื่อค้าเป็นหลักทรัพย์ที่ซื้อเข้ามาโดยมีความตั้งใจที่จะถือไว้เป็นระยะเวลาสั้นเพื่อหากำไรจากการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ หลักทรัพย์เพื่อค้าแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรมบันทึกเป็นรายได้จากธุรกรรมเพื่อค้าสุทธิในกำไรหรือขาดทุน รายได้ดอกเบี้ยรับของหลักทรัพย์เพื่อค้าบันทึกตามเกณฑ์คงค้าง

ตราสารหนี้และตราสารทุนในความต้องการของตลาดที่ไม่จัดเป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า หลักทรัพย์ที่จะถือจนครบกำหนด และเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม จะถูกจัดประเภทเป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย ซึ่งแสดงตามมูลค่ายุติธรรมโดยกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นแสดงเป็นส่วนหนึ่งของส่วนของผู้ถือหุ้นเกินกว่าหลักทรัพย์นั้นมีการเปลี่ยนแปลงหรือขายไป ตราสารหนี้ที่ธนาคารมีความตั้งใจและมีความสามารถที่จะถือจนครบกำหนดถูกจัดประเภทเป็นหลักทรัพย์ที่จะถือจนครบกำหนด ซึ่งแสดงตามราคาทุนตัดจำหน่ายสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) ส่วนผลขาดทุนจากการด้อยค่าและผลต่างจากการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน เมื่อมีการตัดจำหน่ายเงินลงทุน จะรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนสะสมที่เคยบันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้นโดยตรงเข้าในกำไรหรือขาดทุน ในกรณีที่เงินลงทุนประเภทที่มีดอกเบี้ย จะต้องบันทึกดอกเบี้ยในกำไรหรือขาดทุน โดยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

ตราสารทุนที่ไม่ใช่หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดและที่ไม่ใช่บริษัทย่อยและบริษัทร่วม ถูกจัดประเภทเป็นเงินลงทุนทั่วไปซึ่งแสดงตามราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมในงบการเงินเฉพาะธนาคารบันทึกบัญชีโดยใช้วิธีราคาทุนสุทธิจากค่าเพื่อการค้ายค่า (ถ้ามี)

เงินลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินรวมบันทึกบัญชีโดยใช้วิธีส่วนได้เสีย

เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมที่ได้มาจากการปรับโครงสร้างหนี้ และได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยให้ถือหุ้นเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดแสดงไว้ในเงินลงทุนทั่วไปและหลักทรัพย์เพื่อขาย โดยมีได้บันทึกเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและมีได้จัดทำงบการเงินรวม

ในกรณีที่หลักทรัพย์เกิดการค้ายค่า ผลขาดทุนจากการค้ายค่าจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

การจำหน่ายเงินลงทุน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างจำนวนเงินสุทธิที่ได้รับและมูลค่าตามบัญชีและรวมถึงกำไรหรือขาดทุนสะสมจากการตีราคาหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้องที่เคยบันทึกในส่วนของผู้เจ้าของ จะถูกบันทึกในกำไรหรือขาดทุน

ในกรณีที่ธนาคารและบริษัทย่อยจำหน่ายบางส่วนของเงินลงทุนที่ถืออยู่การคำนวณต้นทุนสำหรับเงินลงทุนที่จำหน่ายไปและเงินลงทุนที่ยังถืออยู่ใช้วิธีถ่วงน้ำหนักปรับใช้กับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนที่เหลืออยู่ทั้งหมด

5.4 เงินให้สินเชื่อ

เงินเบิกเกินบัญชีแสดงยอดเงินต้นรวมดอกเบี้ย ส่วนเงินเบิกเกินบัญชีในรายได้ที่มีหนังสือบอกกล่าวแจ้งไป และเงินให้สินเชื่อประเภทอื่นแสดงเฉพาะยอดเงินต้น ส่วนลดรับล่วงหน้าของเงินให้สินเชื่อที่ยังไม่รับรู้เป็นรายได้ แสดงเป็นรายการหักจากเงินให้สินเชื่อ

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงิน แสดงมูลค่าตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงินคงค้างสุทธิจากยอดคงเหลือของรายได้ทางการเงินที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ ซึ่งแสดงสุทธิจากค่านายหน้าและค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มแรกตามสัญญา

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

5.5 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเป็นประมาณการส่วนสูญเสียดังกล่าวจะเกิดจากสินเชื่อและรายการที่เกี่ยวข้อง ณ วันที่รายงาน ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญขั้นต่ำได้ตั้งตามเกณฑ์ของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เกณฑ์ดังกล่าวกำหนดให้ธนาคารจัดชั้นเงินให้สินเชื่อทั้งหมดโดยแบ่งออกเป็น 6 ประเภท และมีการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับสินเชื่อแต่ละชั้นในอัตราที่กำหนดไว้โดยธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับราคาสูงสุดของหลักประกันที่จะนำมาใช้ในการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ เกณฑ์ดังกล่าวยังกำหนดให้ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพิ่มเติมสำหรับลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญที่ยังไม่มีการฟ้องร้องดำเนินคดีหรือปรับโครงสร้างหนี้

นอกจากนั้นธนาคารแห่งประเทศไทยยังได้กำหนดให้ธนาคารและสถาบันการเงินต้องมีการสอบทานคุณภาพของเงินให้สินเชื่ออย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ธนาคารและบริษัทย่อยที่เป็นสถาบันการเงินจะต้องรายงานผลการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวต่อธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นประจำ

สำหรับลูกหนี้เงินให้สินเชื่อรายใหญ่ (Corporate loans) ธนาคารได้พิจารณาจากความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้แต่ละรายจากประวัติการชำระหนี้ที่ผ่านมา และพิจารณา มูลค่าของหลักประกันในกรณีที่คาดว่าแหล่งที่มาของการชำระหนี้จะเกิดจากการขายหลักประกัน สำหรับเงินให้สินเชื่อลูกหนี้ขนาดกลาง ขนาดย่อมและเงินให้สินเชื่อรายย่อย ธนาคารได้ใช้ข้อมูลทางสถิติของสินเชื่อในการวิเคราะห์ทางสถิติของการเคลื่อนชั้นของเงินให้สินเชื่อ (Migration Analysis) เพื่อประมาณการการเสื่อมค่าของลูกหนี้และคำนวณค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับหนี้จัดชั้นสงสัย สำหรับลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2555 ธนาคารกันเงินสำรองเป็นกลุ่มหนี้ โดยพิจารณาจากผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีตของสินเชื่อแต่ละชั้น

ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่สำรองประจำปับรู้เป็นค่าใช้จ่ายหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญในกำไรหรือขาดทุน หนี้สูญที่ได้รับคืนแสดงยอดสุทธิกับค่าใช้จ่ายหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญในกำไรหรือขาดทุน

การตัดจ่ายลูกหนี้เป็นหนี้สูญนำไปลดค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ธนาคารพิจารณาตัดหนี้สูญออกจากบัญชี สำหรับลูกหนี้ที่ธนาคารได้ติดตามทวงถามจนถึงที่สุดแล้วแต่ไม่ได้รับการชำระหนี้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามประกาศและหนังสือชักซ้อมความเข้าใจของธนาคารแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ การตัดลูกหนี้ออกจากบัญชี

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

5.6 การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

แนวทางการปรับ โครงสร้างหนี้ที่มีปัญหามีหลายวิธีคือ การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้ การลดยอดหนี้ การขายทรัพย์สินชำระหนี้ การโอนทรัพย์สินชำระหนี้หรือการแปลงหนี้เป็นทุน

การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้ ธนาคารได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งกำหนดให้ธนาคารพิจารณาเลือกใช้วิธีหลักประกันเพื่อคำนวณส่วนสูญเสียดอกเบี้ยและ/หรือใช้มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต โดยใช้อัตราดอกเบี้ยตลาดในการคิดลด ณ วันที่ปรับโครงสร้างหนี้เพื่อคำนวณมูลค่ายุติธรรมและบันทึกการขาดทุนจากการปรับ โครงสร้างหนี้ไว้ในกำไรหรือขาดทุน ณ วันที่ปรับโครงสร้างหนี้

การลดยอดหนี้ การขายทรัพย์สินชำระหนี้ การ โอนทรัพย์สินชำระหนี้ หรือการแปลงหนี้เป็นทุนอาจทำให้เกิดผลขาดทุนจากการลดเงินต้นและดอกเบี้ยค้างรับ ธนาคารบันทึกบัญชีรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุนทั้งจำนวน

สำหรับการโอนสินทรัพย์ชำระหนี้ หรือ การแปลงหนี้เป็นทุนเพื่อชำระหนี้ตามสัญญาปรับ โครงสร้างหนี้นั้น ธนาคารบันทึกบัญชีสินทรัพย์หรือส่วนได้เสียที่ได้รับโอนมาด้วยมูลค่ายุติธรรมหักด้วยประมาณการค่าใช้จ่ายในการขาย แต่ต้องไม่สูงกว่าเงินลงทุนในลูกหนี้บวกดอกเบี้ยที่เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับตามกฎหมาย กำไรหรือขาดทุนรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน ณ วันโอน ทั้งนี้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 104 เรื่อง การบัญชี สำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

ภายหลังการปรับ โครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา ธนาคารคำนวณมูลค่ายุติธรรมของหนี้ใหม่โดยใช้อัตราดอกเบี้ยคิดลดดังกล่าว ณ วันที่ในงบการเงิน และปรับปรุงบัญชีค่าเผื่อการปรับมูลค่า เมื่อมูลค่ายุติธรรมของหนี้เปลี่ยนแปลงไป การคำนวณมูลค่ายุติธรรมของหนี้ใหม่ ณ วันที่ในงบการเงินจะคำนวณตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทยตามที่กล่าวไว้ข้างต้น โดยการปรับปรุงบัญชีค่าเผื่อการปรับมูลค่าต้องไม่ทำให้ราคาตามบัญชีของลูกหนี้สูงกว่าเงินให้สินเชื่อ

5.7 ทรัพย์สินรอการขาย

ทรัพย์สินรอการขายประกอบด้วยอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ ซึ่งแสดงในราคาทุนที่ได้มาหรือราคาตลาดที่ต่ำกว่า ณ วันที่รายงาน ในกรณีที่มูลค่าตามบัญชีของทรัพย์สินรอการขายมีการด้อยค่าจะรับรู้ค่าเผื่อการด้อยค่าตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2557) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สินรอการขายรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายเมื่อมีการจำหน่าย

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

5.8 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

การรับรู้และการวัดมูลค่า

สินทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของกิจการ

ธนาคารแสดงที่ดินในราคาประเมินใหม่ตามวิธีราคาตลาด และแสดงอาคารในราคาประเมินใหม่ตามวิธีราคาต้นทุนเปลี่ยนแปลง ณ วันที่มีการประเมินหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

อุปกรณ์และส่วนปรับปรุงอาคารแสดงด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม

ราคาทุนรวมถึงต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการได้มาของสินทรัพย์

ต้นทุนของการก่อสร้างสินทรัพย์ที่ธนาคารก่อสร้างเอง รวมถึงต้นทุนของวัสดุ แรงงานทางตรงและต้นทุนทางตรงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์ เพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตามความประสงค์ ต้นทุนในการรื้อถอน การขนย้าย การบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์และต้นทุนการกู้ยืมสำหรับเครื่องมือที่ควบคุมโดยลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ ซึ่งไม่สามารถทำงานได้โดยปราศจากลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์นั้นให้ถือว่า ลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของอุปกรณ์

ส่วนประกอบของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์แต่ละรายการที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่เท่ากัน ต้องบันทึกแต่ละส่วนประกอบที่มีนัยสำคัญแยกต่างหากจากกัน

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ คือผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชีของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ โดยรับรู้สุทธิเป็นรายได้อื่นในกำไรหรือขาดทุนเมื่อมีการขายสินทรัพย์ที่ตีราคาใหม่ จำนวนเงินที่บันทึกอยู่ในส่วนเกินทุนจากการตีราคาของสินทรัพย์จะถูกโอนไปยังกำไรสะสม

สินทรัพย์ที่ตีราคาใหม่

การตีราคาใหม่ดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญในการประเมินราคาที่มีความเป็นอิสระอย่างสม่ำเสมอ ตามข้อกำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อให้มั่นใจว่าราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ที่ได้รับการประเมินไม่แตกต่างอย่างเป็นสาระสำคัญจากมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่รายงาน

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

มูลค่าของสินทรัพย์ส่วนที่ตีเพิ่มขึ้นจะบันทึกไปยังกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และแสดงเป็น “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์” ในองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น ยกเว้นกรณีที่เคยประเมินมูลค่าของสินทรัพย์ลดลงและรับรู้ขาดทุนในกำไรหรือขาดทุนของสินทรัพย์ขึ้นเดิวก่อนแล้ว ในกรณีที่มูลค่าของสินทรัพย์ลดลงจากการตีราคาใหม่จะบันทึกในกำไรหรือขาดทุนสำหรับมูลค่าที่ลดลงเฉพาะจำนวนที่ลดลงมากกว่าส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ที่เคยบันทึกไว้ครั้งก่อนในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นของสินทรัพย์ขึ้นเดิวก่อนนั้น ส่วนเกินจากการตีราคาสินทรัพย์จะถูกตัดบัญชี เท่ากับผลต่างระหว่างค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ตีราคาใหม่กับค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ในราคาทุนเดิมและโอนโดยตรงไปกำไรสะสม ในกรณีที่มีการจำหน่ายสินทรัพย์ที่เคยตีราคาใหม่ ส่วนเกินทุนจากการตีราคาของสินทรัพย์ที่จำหน่ายจะโอนโดยตรงไปยังกำไรสะสมและไม่รวมในการคำนวณกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์

ต้นทุนที่เกิดขึ้นในภายหลัง

ต้นทุนในการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบจะรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ถ้ามีความเป็นไปได้ก่อนข้างต้นที่ธนาคารและบริษัทย่อยจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากรายการนั้น และสามารถวัดมูลค่าต้นทุนของรายการนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ ขึ้นส่วนที่ถูกเปลี่ยนแปลงจะถูกตัดจำหน่ายตามมูลค่าตามบัญชี ต้นทุนที่เกิดขึ้นในการซ่อมบำรุงอาคารและอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเมื่อเกิดขึ้น

ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคาคำนวณจากมูลค่าเสื่อมสภาพของรายการอาคารและอุปกรณ์ ซึ่งประกอบด้วยราคาทุนของสินทรัพย์หรือต้นทุนในการเปลี่ยนแปลงอื่น หักด้วยมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์

ค่าเสื่อมราคาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามเกณฑ์อายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของส่วนประกอบของสินทรัพย์แต่ละรายการ ประมาณการอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์แสดงได้ดังนี้

อาคาร	20-40 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคาร	10 ปี
เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง เครื่องใช้สำนักงาน อุปกรณ์และยานพาหนะ	5 ปี

วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ และมูลค่าคงเหลือ จะได้รับการทบทวนทุกสิ้นรอบปีบัญชี และปรับปรุงตามความเหมาะสม

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

5.9 ค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

ค่าความนิยม

ค่าความนิยมที่เกิดจากการซื้อกิจการของบริษัทย่อยรับรู้ในสินทรัพย์ไม่มีตัวตน การรับรู้มูลค่าเริ่มแรกของค่าความนิยม ได้อธิบายในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 5.1 ภายหลังจากการรับรู้เริ่มแรก ค่าความนิยมจะถูกวัดมูลค่าด้วยวิธีราคาทุนหักขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม ค่าความนิยมได้ถูกทดสอบการด้อยค่าตามที่อธิบายในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 5.10 ค่าความนิยมติดลบรับรู้ทันทีในกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ๆ ได้แก่ ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ที่ธนาคารและบริษัทย่อยซื้อเข้ามาและมีอายุการใช้งานจำกัด แสดงในราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม สิทธิการเช่าแสดงเป็นค่าใช้จ่ายล่วงหน้า

รายจ่ายภายหลังการรับรู้รายการ

รายจ่ายภายหลังการรับรู้รายการจะรับรู้เป็นสินทรัพย์เมื่อก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตโดยรวมเป็นสินทรัพย์ที่สามารถระบุได้ที่เกี่ยวข้องนั้น ค่าใช้จ่ายอื่นรวมถึงค่าความนิยมและตราผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นภายในรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเมื่อเกิดขึ้น

ค่าตัดจำหน่าย

ค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยนำราคาทุนของสินทรัพย์หรือจำนวนอื่นที่ใช้แทนราคาทุนหักด้วยมูลค่าคงเหลือ

ค่าตัดจำหน่ายรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนโดยวิธีเส้นตรงซึ่งโดยส่วนใหญ่จะสะท้อนรูปแบบที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากสินทรัพย์นั้นตามระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ไม่มีตัวตนซึ่งไม่รวมค่าความนิยม โดยเริ่มตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อสินทรัพย์นั้นพร้อมที่จะให้ประโยชน์ ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์สำหรับปีปัจจุบันและปีเปรียบเทียบแสดงได้ดังนี้

ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	5-10 ปี
สิทธิการเช่า	1-30 ปี

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วิธีการตัดจำหน่าย ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ และมูลค่าคงเหลือจะได้รับการทบทวนทุกสิ้นรอบปีบัญชีและปรับปรุงตามความเหมาะสม

5.10 การด้อยค่า

ยอดสินทรัพย์ตามบัญชีของธนาคารและบริษัทย่อยได้รับการทบทวน ณ ทุกวันที่รายงานว่ามีข้อบ่งชี้เรื่องการด้อยค่าหรือไม่ ในกรณีที่มีข้อบ่งชี้จะทำการประมาณมูลค่าสินทรัพย์ที่คาดว่าจะได้รับคืน สำหรับค่าความนิยมจะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนทุกปีในช่วงเวลาเดียวกัน

ขาดทุนจากการด้อยค่ารับรู้เมื่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์หรือมูลค่าตามบัญชีของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดสูงกว่ามูลค่าที่จะได้รับคืน ขาดทุนจากการด้อยค่าบันทึกในกำไรหรือขาดทุน เว้นแต่เมื่อมีการกลับรายการการประเมินมูลค่าของสินทรัพย์เพิ่มของสินทรัพย์ขึ้นเดียวกันที่เคยรับรู้ในส่วนของผู้ถือหุ้นและมีการด้อยค่าในเวลาต่อมา ในกรณีนี้จะรับรู้ในส่วนของผู้ถือหุ้น

เมื่อมีการลดลงในมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขาย ซึ่งได้บันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้น และมีความชัดเจนว่าสินทรัพย์ดังกล่าวมีการด้อยค่า ยอดขาดทุนซึ่งเคยบันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้นจะถูกบันทึกในกำไรหรือขาดทุนโดยไม่ต้องปรับกับยอดสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าว ยอดขาดทุนที่บันทึกในกำไรหรือขาดทุนเป็นผลต่างระหว่างราคาทุนที่ซื้อกับมูลค่ายุติธรรมในปัจจุบันของสินทรัพย์ หักขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงินนั้น ๆ ซึ่งเคยรับรู้แล้วในกำไรหรือขาดทุน

การคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหลักทรัพย์ที่ถือไว้จนกว่าจะครบกำหนดที่บันทึกโดยวิธีราคาทุนตัดจำหน่ายคำนวณโดยการหามูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสดที่จะได้รับในอนาคตคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ทางการเงินสำหรับหลักทรัพย์เพื่อขาย คำนวณโดยอ้างอิงถึงมูลค่ายุติธรรม

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงิน หมายถึง มูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์หรือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หักต้นทุนในการขายแล้วแต่มูลค่าใดจะสูงกว่า ในการประเมินมูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์ ประมาณการกระแสเงินสดที่จะได้รับในอนาคตจะคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตราคิดลดก่อนภาษีเงินได้เพื่อให้สะท้อนมูลค่าที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบัน ซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อสินทรัพย์ สำหรับสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดกระแสเงินสดรับ โดยอิสระจากสินทรัพย์อื่นจะพิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนรวมกับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดที่สินทรัพย์นั้นเกี่ยวข้องด้วย

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

การกลับรายการค้อยค่า

ขาดทุนจากการค้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงินจะถูกกลับรายการ เมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนเพิ่มขึ้นในภายหลัง และการเพิ่มขึ้นนั้นสัมพันธ์โดยตรงกับขาดทุนจากการค้อยค่าที่เคยรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่บันทึกโดยวิธีราคาทุนตัดจำหน่ายและตราสารหนี้ที่จัดประเภทเป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย การกลับรายการจะถูกบันทึกในกำไรหรือขาดทุน ส่วนสินทรัพย์ทางการเงินที่เป็นตราสารหนี้ที่จัดประเภทเป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย การกลับรายการจะถูกรับรู้โดยตรงในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ขาดทุนจากการค้อยค่าของค่าความนิยมจะไม่มีการปรับปรุงกลับรายการ ขาดทุนจากการค้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินอื่น ๆ ที่เคยรับรู้ในงวดก่อนจะถูกประเมิน ณ ทุกวันที่ที่ออกรายงานว่ามีข้อบ่งชี้เรื่องการค้อยค่าหรือไม่ ขาดทุนจากการค้อยค่าจะถูกกลับรายการ หากมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ขาดทุนจากการค้อยค่าจะถูกกลับรายการเพียงเท่าที่มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่เกินกว่ามูลค่าตามบัญชีภายหลังหักค่าเสื่อมราคาหรือค่าตัดจำหน่าย เสมือนหนึ่งไม่เคยมีการบันทึกขาดทุนจากการค้อยค่ามาก่อน

5.11 สิทธิในการเรียกคืนหลักทรัพย์และภาระในการส่งคืนหลักทรัพย์

ธนาคารบันทึกสิทธิในการเรียกคืนหลักทรัพย์และภาระในการส่งคืนหลักทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงินเป็นสินทรัพย์และหนี้สินตามลำดับตามแนวปฏิบัติของธนาคารแห่งประเทศไทย

รายการดังกล่าวแสดงถึงสิทธิในการเรียกคืนสินทรัพย์และภาระในการส่งคืนหลักทรัพย์ที่ประกันตามลำดับของธนาคารและบริษัทย่อยในรูปแบบหลักทรัพย์ที่วางเป็นประกันการกู้ยืมเงินตามธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชนหรือธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ ซึ่งหลักทรัพย์ดังกล่าวถูกนำมาใช้สำหรับธุรกรรมการยืมหรือให้ยืมหลักทรัพย์ในอีกทอดหนึ่ง

กำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการขายพอร์ตหลักทรัพย์ถูกรวมอยู่ในรายได้ค่าธรรมเนียมจากการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ซึ่งถูกรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

5.12 ผลประโยชน์ของพนักงาน

โครงการสมทบเงิน

ภาระผูกพันในการสมทบเข้าโครงการสมทบเงินจะถูกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายพนักงานในรอบระยะเวลาที่พนักงานได้ทำงานให้กับกิจการ

โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้

ภาระผูกพันสุทธิของธนาคารและบริษัทย่อยจากโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ถูกคำนวณแยกต่างหากเป็นรายโครงการจากการประมาณผลประโยชน์ในอนาคตที่เกิดจากการทำงานของพนักงานในปัจจุบันและงวดก่อน ๆ ผลประโยชน์ดังกล่าวได้มีการคิดลดกระแสเงินสดเพื่อให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน

การคำนวณภาระผูกพันของโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ นั้นจัดทำโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ได้รับอนุญาต โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้

ในการวัดมูลค่าใหม่ของหนี้สินผลประโยชน์ที่กำหนดไว้สุทธิ ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยจะถูกรับรู้รายการในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นทันที ธนาคารและบริษัทย่อยกำหนดดอกเบี้ยจ่ายของหนี้สินผลประโยชน์ที่กำหนดไว้สุทธิโดยใช้อัตราคิดลดที่ใช้วัดมูลค่าภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในหนี้สินผลประโยชน์ที่กำหนดไว้สุทธิซึ่งเป็นผลมาจากการสมทบเงินและการจ่ายชำระผลประโยชน์ ดอกเบี้ยจ่ายสุทธิและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการผลประโยชน์รับรู้รายการในกำไรหรือขาดทุน

เมื่อมีการแก้ไขผลประโยชน์ของโครงการหรือการลดขนาดโครงการ การเปลี่ยนแปลงในผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการบริการในอดีต หรือกำไรหรือขาดทุนจากการลดขนาดโครงการ ต้องรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนทันที ธนาคารและบริษัทย่อยรับรู้ผลกำไรและขาดทุนจากการจ่ายชำระผลประโยชน์เมื่อเกิดขึ้น

ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น

ภาระผูกพันสุทธิของธนาคารและบริษัทย่อยที่เป็นผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานเป็นผลประโยชน์ในอนาคตที่เกิดจากการทำงานของพนักงานในงวดปัจจุบันและงวดก่อน ๆ ซึ่งผลประโยชน์นี้ได้คิดลดกระแสเงินสดเพื่อให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน การวัดมูลค่าใหม่จะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเมื่อเกิดขึ้น

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อพนักงานทำงานให้ หนี้สินรับรู้ด้วยมูลค่าที่คาดว่าจะจ่ายชำระ หากธนาคารและบริษัทย่อยมีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพัน โดยอนุमानที่จะต้องจ่ายอันเป็นผลมาจากการที่พนักงานได้ทำงานให้ในอดีตและภาระผูกพันนี้สามารถประมาณได้อย่างสมเหตุสมผล

5.13 ประมาณการหนี้สิน

ประมาณการหนี้สินจะรับรู้ก็ต่อเมื่อธนาคารและบริษัทย่อยมีภาระหนี้สินตามกฎหมายที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือที่ก่อตัวขึ้นอันเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีต และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจะต้องถูกจ่ายไปเพื่อชำระภาระหนี้สินดังกล่าว ประมาณการหนี้สินพิจารณาจากการคิดลดกระแสเงินสดที่จะจ่ายในอนาคตโดยใช้อัตราคิดลดในตลาดปัจจุบันก่อนคำนึงถึงภาษีเงินได้ เพื่อให้สะท้อนจำนวนที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบันซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อหนี้สิน ประมาณการหนี้สินส่วนที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากเวลาที่ผ่านไปรับรู้เป็นต้นทุนทางการเงิน

5.14 การรับรู้เมื่อเริ่มแรก

ธนาคารและบริษัทย่อยรับรู้การซื้อและการขายเงินลงทุนในวันที่ชำระราคา สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินอื่นๆ รวมทั้งเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ เงินรับฝากและตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืมจะถูกรับรู้ในวันที่เกิดรายการ ซึ่งเป็นวันที่ธนาคารและบริษัทย่อยเป็นคู่สัญญาภายใต้ข้อกำหนดของตราสารทางการเงินนั้น

หุ้นสามัญ

หุ้นสามัญจัดประเภทเป็นทุน ต้นทุนส่วนเพิ่มที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการออกหุ้นสามัญ (สุทธิจากผลกระทบทางภาษี) รับรู้เป็นรายการหักจากส่วนของทุน

หุ้นบริวารสิทธิ

หุ้นบริวารสิทธิถูกจัดประเภทเป็นทุนหากไม่มีการระบุงการบังคับไถ่ถอนหรือให้สิทธิเฉพาะกิจการในการไถ่ถอน ทั้งนี้การจ่ายเงินปันผลเป็นไปตามดุลยพินิจของผู้ถือหุ้น เงินปันผลของหุ้นประเภทนี้รับรู้เป็นการจัดสรรภายในส่วนของทุนเมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้ถือหุ้นของธนาคาร

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

5.15 รายได้และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย

ธนาคารใช้เกณฑ์คงค้างในการรับรู้รายได้ดอกเบี้ยและส่วนลดจากเงินให้สินเชื่อ ยกเว้นดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อที่ค้างชำระนานเกินกว่า 3 เดือน ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน และดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ที่มีความไม่แน่นอนของความสามารถของลูกค้าหนี้ในการจ่ายชำระจะถือเป็นรายได้เมื่อได้รับชำระและจะบันทึกบัญชียกเลิกรายได้ดอกเบี้ยค้างรับที่รับรู้เป็นรายได้ไว้แล้วตามเกณฑ์คงค้างออกทั้งหมด ดอกเบี้ยจากรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินและจากเงินลงทุนรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

ธนาคารรับรู้ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยในกำไรหรือขาดทุน โดยใช้เกณฑ์คงค้าง

ธนาคารและบริษัทย่อยรับรู้รายได้สำหรับลูกหนี้ภายหลังการปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ตามเกณฑ์คงค้างเช่นเดียวกับเงินให้สินเชื่อที่กล่าวข้างต้น ยกเว้นหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ที่อยู่ระหว่างการติดตามผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขการปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ซึ่งจะรับรู้รายได้ตามเกณฑ์เงินสดจนกว่าลูกหนี้จะปฏิบัติตามเงื่อนไขการปรับโครงสร้างหนี้ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 3 เดือนหรือ 3 งวดการชำระเงินแล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า

ในกรณีที่ดอกเบี้ยหรือส่วนลดได้คิดรวมอยู่ในตัวเงินหรือเงินให้สินเชื่อแล้ว ดอกเบี้ยหรือส่วนลดดังกล่าวจะตั้งพักไว้และตัดจำหน่ายเป็นรายได้เฉลี่ยเท่า ๆ กัน ตลอดอายุของตัวเงินหรือระยะเวลาของเงินให้สินเชื่อ

5.16 รายได้จากสัญญาเช่าการเงิน

ธนาคารรับรู้รายได้จากสัญญาเช่าการเงิน โดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective Interest Method)

รายได้จากลูกหนี้เช่าการเงินที่ค้างชำระนานเกินกว่าสามเดือนนับตั้งแต่วันที่ครบกำหนดชำระจะถูกกลับรายการเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย

5.17 รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ

รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการจะรับรู้เมื่อมีการให้บริการที่เกี่ยวข้องแล้ว

5.18 รายได้เงินปันผล

ธนาคารรับรู้รายได้เงินปันผลในกำไรหรือขาดทุนตามเกณฑ์คงค้าง ณ วันที่มีสิทธิได้รับเงินปันผล

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

5.19 รายได้จากธุรกรรมเพื่อค้าสุทธิ

รายได้จากธุรกรรมเพื่อค้าสุทธิในกำไรหรือขาดทุนรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

5.20 เงินสมทบกองทุนสถาบันคุ้มครองเงินฝาก

จำนวนเงินนำส่งเข้ากองทุนสถาบันคุ้มครองเงินฝากบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง

5.21 ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีประกอบด้วยภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวกับรายการที่เกี่ยวข้องในการรวมธุรกิจ หรือรายการที่รับรู้โดยตรงในส่วนของเจ้าของหรือกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันได้แก่ภาษีที่คาดว่าจะจ่ายชำระหรือได้รับชำระ โดยคำนวณจากกำไรหรือขาดทุนประจำปีที่ต้องเสียภาษี โดยใช้อัตราภาษีที่ประกาศใช้หรือที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ ณ วันที่รายงาน ตลอดจนการปรับปรุงทางภาษีที่เกี่ยวกับรายการในปีก่อน ๆ

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีบันทึกโดยคำนวณจากผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดขึ้นระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินและจำนวนที่ใช้เพื่อความมุ่งหมายทางภาษี ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะไม่ถูกรับรู้เมื่อเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวต่อไปนี้ การรับรู้ค่าความนิยมในครั้งแรก การรับรู้สินทรัพย์หรือหนี้สินในครั้งแรกซึ่งเป็นรายการที่ไม่ใช่การรวมธุรกิจและรายการนั้นไม่มีผลกระทบต่อกำไรขาดทุนทางบัญชีหรือทางภาษี และผลแตกต่างที่เกี่ยวข้องกับเงินลงทุนในบริษัทย่อยหากเป็นไปได้ว่าจะไม่มีการกลับรายการในอนาคตอันใกล้

การวัดมูลค่าของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต้องสะท้อนถึงผลกระทบทางภาษีที่จะเกิดจากลักษณะวิธีการที่ธนาคารและบริษัทย่อยคาดว่าจะได้รับผลประโยชน์จากสินทรัพย์หรือจะจ่ายชำระหนี้สินตามมูลค่าตามบัญชี ณ วันที่สิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีวัดมูลค่าโดยใช้อัตราภาษีที่คาดว่าจะใช้กับผลแตกต่างชั่วคราวเมื่อมีการกลับรายการ โดยใช้อัตราภาษีที่ประกาศใช้หรือที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ ณ วันที่รายงาน

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ในการกำหนดมูลค่าของภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ธนาคารและบริษัทย่อยต้องคำนึงถึงผลกระทบของสถานการณ์ทางภาษีที่ไม่แน่นอนและอาจทำให้จำนวนภาษีที่ต้องจ่ายเพิ่มขึ้น และมีดอกเบี้ยที่ต้องชำระ ธนาคารและบริษัทย่อยเชื่อว่าได้ตั้งภาษีเงินได้ค้างจ่ายเพียงพอสำหรับภาษีเงินได้ที่จะจ่ายในอนาคต ซึ่งเกิดจากการประเมินผลกระทบจากหลายปัจจัย รวมถึงการตีความทางกฎหมายภาษี และจากประสบการณ์ในอดีต การประเมินนี้อยู่บนพื้นฐานการประมาณการและข้อสมมติฐาน และอาจเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอนาคต ข้อมูลใหม่ ๆ อาจจะทำให้ธนาคารและบริษัทย่อยเปลี่ยนการตัดสินใจ โดยขึ้นอยู่กับความเพียงพอของภาษีเงินได้ค้างจ่ายที่มีอยู่ การเปลี่ยนแปลงในภาษีเงินได้ค้างจ่ายจะกระทบต่อค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ในงวดที่เกิดการเปลี่ยนแปลง

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสามารถหักกลบได้เมื่อกิจการมีสิทธิ ตามกฎหมายที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันมาหักกลบกับหนี้สินภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันและ ภาษีเงินได้นี้ประเมินโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีหน่วยงานเดียวกันสำหรับหน่วยภาษีเดียวกันหรือหน่วยภาษี ต่างกัน สำหรับหน่วยภาษีต่างกันนั้นกิจการมีความตั้งใจจะจ่ายชำระหนี้สินและสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของปี ปัจจุบันด้วยยอดสุทธิหรือตั้งใจจะรับคืนสินทรัพย์และจ่ายชำระหนี้สินในเวลาเดียวกัน

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะบันทึกต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากำไรเพื่อเสียภาษีใน อนาคตจะมีจำนวนเพียงพอกับการใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวดังกล่าว สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการ ตัดบัญชีจะถูกทบทวน ณ ทุกวันที่รายงานและจะถูกปรับลดลงเท่าที่ประโยชน์ทางภาษีจะมีโอกาสถูกใช้จริง

5.22 กำไรต่อหุ้น

ธนาคารและบริษัทย่อยแสดงกำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานสำหรับหุ้นสามัญ กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยการหารกำไรของผู้ถือหุ้นสามัญของธนาคารและบริษัทย่อยด้วยจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายระหว่างปี ปรับปรุงด้วยจำนวนหุ้นสามัญที่ซื้อคืน

ตั้งแต่วันที่ 10 พฤษภาคม 2552 บุริมสิทธิของหุ้นบุริมสิทธิได้สิ้นสุดลง หุ้นบุริมสิทธิจึงมีสิทธิเทียบเท่าหุ้นสามัญทุกประการ กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณจากกำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่หารด้วยผลรวมของ หุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

5.23 รายงานทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ผลการดำเนินงานของส่วนงานที่รายงานต่อคณะกรรมการบริหาร (ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงาน) จะแสดงถึงรายการที่เกิดขึ้นจากส่วนงานดำเนินงานนั้น โดยตรงรวมถึงรายการที่ได้รับ การปันส่วนอย่างสมเหตุสมผล

5.24 เงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของธนาคารและบริษัทย่อย โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ

สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินและเป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่รายงาน แปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น

สินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่เป็นตัวเงินซึ่งเกิดจากรายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศซึ่งบันทึกตามเกณฑ์ราคาทุนเดิม แปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ

ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นจากการแปลงค่าให้รับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนในงวดบัญชีนั้น

หน่วยงานในต่างประเทศ

สินทรัพย์และหนี้สินของหน่วยงานในต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รายงาน

รายได้และค่าใช้จ่ายของหน่วยงานในต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่ใกล้เคียงกับอัตรา ณ วันที่เกิดรายการ

ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากการแปลงค่าบันทึกในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และแสดงเป็นรายการผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนในส่วนของเจ้าของ จนกว่ามีการจำหน่ายเงินลงทุนนั้นออกไป ยกเว้นผลต่างจากการแปลงค่าที่ถูกปันส่วนให้ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

เมื่อหน่วยงานต่างประเทศถูกจำหน่ายส่วนได้เสียทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนที่ทำให้สูญเสียการควบคุม ความมีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญ หรือการควบคุมร่วมกัน ผลสะสมของผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่างประเทศนั้นต้องถูกจัดประเภทเป็นกำไรหรือขาดทุน โดยเป็นส่วนหนึ่งของกำไรขาดทุนจากการจำหน่าย หากธนาคารจำหน่ายส่วนได้เสียในบริษัทย่อยเพียงบางส่วนแต่ยังคงมีการควบคุม ผลสะสมต้องถูกบันทึกส่วนให้กับส่วนของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุม หากธนาคารจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทร่วมเพียงบางส่วน โดยที่ธนาคารยังคงมีอิทธิพลหรือการควบคุมร่วมที่มีสาระสำคัญอยู่ ธนาคารต้องจัดประเภทยอดสะสมบางส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นกำไรหรือขาดทุน

เมื่อมีการชำระหนี้รายการที่เป็นตัวเงินที่เป็นลูกหนี้หรือเจ้าหนี้กับหน่วยงานในต่างประเทศ ซึ่งรายการดังกล่าวมิได้คาดหมายว่าจะมีแผนการชำระหนี้หรือไม่มีความเป็นไปได้ว่าจะชำระเงินในอนาคตอันใกล้ กำไรและขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนจากรายการทางการเงินดังกล่าวจะถูกพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ และรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และแสดงเป็นรายการผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนในส่วนของผู้ถือหุ้น จนกว่าจะมีการจำหน่ายเงินลงทุนนั้นออกไป

5.25 รายการตราสารอนุพันธ์

รายการตราสารอนุพันธ์มีวิธีการรับรู้รายการดังนี้

- 1 เครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์เพื่อค่าจะถูกบันทึกบัญชีในชั้นแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำรายการดังกล่าวบันทึกในกำไรหรือขาดทุนเมื่อเกิดขึ้น การวัดมูลค่าใหม่ภายหลังการบันทึกครั้งแรกใช้มูลค่ายุติธรรม กำไรหรือขาดทุนจากการวัดมูลค่าใหม่ให้เป็นมูลค่ายุติธรรมบันทึกในกำไรหรือขาดทุนทันที
- 2 กลุ่มตราสารอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยงธนาคารรับรู้กำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ให้สอดคล้องกับการรับรู้รายได้หรือค่าใช้จ่ายของรายการที่ถูกป้องกันความเสี่ยง (Hedged Item) ดังนี้
  1. กรณีธนาคารรับรู้รายการที่ถูกป้องกันความเสี่ยงด้วยมูลค่ายุติธรรม ตราสารอนุพันธ์ที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงจะรับรู้ด้วยมูลค่ายุติธรรม
  2. กรณีธนาคารรับรู้รายการที่ถูกป้องกันความเสี่ยงตามเกณฑ์คงค้าง ตราสารอนุพันธ์ที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงจะรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

5.26 การขายลูกหนี้ตัวเงิน

รายการขายลดตัวเงินประเภทผู้ซื้อที่มีสิทธิไล่เบี้ยซึ่งไม่มีธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุนรับรองหรือรับอาวัล เป็นหนี้สินภายใต้บัญชี “ภาระจากการขายลูกหนี้ตัวเงิน” บริษัทจะโอนบัญชีเงินให้สินเชื่อตามตัวเงินไปหักออกจากบัญชี “ภาระจากการขายลูกหนี้ตัวเงิน” เมื่อตัวเงินนั้นถึงกำหนดชำระและผู้จ่ายเงินได้จ่ายเงินตามตัวเงินแล้ว

5.27 นโยบายการบัญชีที่สำคัญของบริษัทย่อยที่เป็นบริษัทประกันชีวิต

5.27.1 การรับรู้รายได้

เบี้ยประกันรับปีแรก เบี้ยประกันชีวิตบันทึกเป็นรายได้เมื่อกรมธรรม์มีผลบังคับใช้และได้รับชำระเบี้ย สำหรับเบี้ยประกันรับปีต่อ เบี้ยประกันชีวิตบันทึกเป็นรายได้เมื่อครบกำหนดชำระ และกรมธรรม์นั้นยังมีผลคุ้มครอง ณ วันที่รายงาน เบี้ยประกันภัยของประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคลและประกันภัยกลุ่มรับรู้เป็นรายได้ ณ วันที่กรมธรรม์ประกันภัยมีผลบังคับใช้

เบี้ยประกันภัยรับล่วงหน้าถือเป็นรายได้เมื่อถึงวันครบกำหนดชำระ

เบี้ยประกันภัยต่อ

เบี้ยประกันภัยต่อรับรู้เป็นยอดสุทธิของรายได้เบี้ยประกันเมื่อความเสี่ยงถูกโอนให้กับบริษัทประกันภัยต่อ

5.27.2 เงินสำรองประกันชีวิต

สำรองประกันชีวิตเป็นยอดหนี้สินสะสมสำหรับกรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีผลบังคับอยู่ ณ วันที่ที่รายงาน ซึ่งถูกจัดสรรไว้สำหรับภาระผูกพันที่มีต่อผู้เอาประกันภัยในอนาคต โดยเงินสำรองดังกล่าวถูกคำนวณตามวิธีคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งอ้างอิงตามวิธีสำรองเบี้ยประกันภัยสุทธิ (Net Premium Valuation: NPV) ซึ่งใช้สมมติฐานเกี่ยวกับอัตราผลตอบแทน อัตราพหุพลภาพ อัตราคิดลด และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับกรมธรรม์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งถูกกำหนดขึ้น ณ วันที่ทำสัญญา

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สมมติฐานข้างต้นจะถูกทบทวนอย่างน้อยทุกปีเพื่อประเมินว่าสมมติฐานดังกล่าวสะท้อนประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่ และในกรณีที่มีข้อบ่งชี้ให้เห็นว่าสมมติฐานดังกล่าวไม่เหมาะสม สมมติฐานดังกล่าวจะถูกปรับปรุงเพื่อให้สะท้อนประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

ณ วันที่รายงาน บริษัทย่อยได้ประเมินความเสี่ยงของสำรองประกันชีวิตโดยการเปรียบเทียบมูลค่าทางบัญชีกับมูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสด โดยใช้สมมติฐานที่เป็นปัจจุบัน หากมูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสดมากกว่ามูลค่าทางบัญชี สำรองประกันชีวิตส่วนที่เพิ่มขึ้นจะถูกรับรู้ในงบการเงิน

สำรองเบี้ยประกันภัย

สำรองเบี้ยประกันภัยประกอบด้วย สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้สำหรับประกันภัยกลุ่ม และประกันภัยสำหรับสัญญาเพิ่มเติมระยะสั้น โดยคำนวณตามสัดส่วนของเบี้ยประกันภัยตามระยะเวลาคุ้มครองที่เหลือของแต่ละกรมธรรม์

ณ วันที่รายงาน บริษัทจะประเมินความเสี่ยงของสำรองหนี้สิน โดยการเปรียบเทียบมูลค่าของ สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ กับสำรองความเสี่ยงภัยที่ยังไม่สิ้นสุด ซึ่งเป็นการประมาณการจากมูลค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในระยะเวลาคุ้มครองที่เหลือของกรมธรรม์ หากมูลค่าของสำรองความเสี่ยงภัยที่ยังไม่สิ้นสุดสูงกว่าสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ บริษัทจะรับรู้ส่วนต่างและแสดงรายการสำรองความเสี่ยงภัยที่ยังไม่สิ้นสุดในงบการเงิน

5.27.3 ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้างจ่าย

ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้างจ่ายเป็นค่าสินไหมทดแทนและหนี้สินผลประโยชน์กับผู้ถือกรมธรรม์ที่เกี่ยวกับการเสียชีวิต การเวนคืนกรมธรรม์ การครบกำหนดและค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น ๆ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามการประมาณการที่ดีที่สุด

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

6 การบริหารความเสี่ยงของธนาคาร

กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง

คณะกรรมการธนาคารเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดตั้งและการควบคุมดูแลกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงของธนาคารและบริษัทย่อย คณะกรรมการธนาคารได้จัดตั้งคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนา การนำไปปฏิบัติและการควบคุมดูแลนโยบายการบริหารความเสี่ยงของธนาคารและบริษัทย่อยในด้านที่เฉพาะเจาะจง โดยจะรายงานกิจกรรมการดำเนินงานที่ได้จัดทำต่อคณะกรรมการธนาคารอย่างสม่ำเสมอ

นโยบายการบริหารความเสี่ยงของธนาคารและบริษัทย่อย รวมถึงนโยบายการประเมินความเสี่ยงของเงินกองทุน (ICAAP Policy) ได้ถูกจัดทำขึ้นเพื่อระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับธนาคารและบริษัทย่อย เพื่อจัดการและควบคุมดูแลความเสี่ยงให้อยู่ในขอบเขตที่ยอมรับได้ ซึ่งมีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอเพื่อสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพตลาด สินค้า และบริการที่ให้แก่ลูกค้า ธนาคารและบริษัทย่อยมุ่งที่จะพัฒนาระบบข้อบังคับและการควบคุมโดยผ่านการนำไปปฏิบัติและการควบคุมดูแลนโยบายที่เหมาะสม รวมถึงขั้นตอนการดำเนินงานและการวัดผลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสภาพแวดล้อมการควบคุมภายใน เพื่อที่จะให้พนักงานมีความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของตน

คณะกรรมการตรวจสอบของธนาคารมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมดูแลการดำเนินงานของธนาคารและบริษัทย่อยให้เป็นไปตามนโยบายและระเบียบที่ถูกต้อง และรับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบกรอบการบริหารความเสี่ยงว่าเหมาะสมหรือไม่ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับธนาคารและบริษัทย่อย นอกจากนี้หน่วยงานตรวจสอบภายใน ได้ช่วยคณะกรรมการตรวจสอบของธนาคาร ตรวจสอบการควบคุมและวิธีการควบคุมอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งผลการตรวจสอบจะถูกรายงานแก่คณะกรรมการตรวจสอบของธนาคาร

6.1 ความเสี่ยงด้านเครดิต

ความเสี่ยงด้านเครดิต คือ ความเสี่ยงจากการที่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยได้ตามสัญญา หรือกรณีที่คุณสัญญาไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข หรือข้อตกลงในสัญญา ทั้งนี้ความเสี่ยงด้านสินเชื่อครอบคลุมไปถึงผลิตภัณฑ์ทางการเงินทุกประเภท ทั้งธุรกรรมที่อยู่บนงบแสดงฐานะการเงิน เช่น เงินให้กู้ยืม เงินเบิกเกินบัญชี ตั๋วเงิน ตลอดจนลูกหนี้ตามสัญญาประเภทอื่น ๆ และธุรกรรมนอกงบแสดงฐานะการเงิน เช่น การซื้อขายอนุพันธ์ หนังสือค้ำประกันประเภทต่าง ๆ เป็นต้น

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ธนาคารจัดโครงสร้างองค์กรด้านสินเชื่อให้มีการถ่วงดุล (Check and Balance) โดยแยกหน่วยงานธุรกิจกับหน่วยงานอนุมัติสินเชื่อออกจากกันอย่างชัดเจน และกำหนดอำนาจอนุมัติสินเชื่อในแต่ละระดับตามระดับความเสี่ยง หรือระดับความสูญเสียที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ตลอดจนจัดให้มีนโยบายและหลักเกณฑ์การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตที่สำคัญต่าง ๆ โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการธนาคาร อาทิเช่น

- แนวนโยบายสินเชื่อ
- นโยบายการประเมินมูลค่าหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์หรือการขายที่ได้มาจากการชำระหนี้ หรือซื้อจากการขายทอดตลาด
- นโยบายจัดชั้นสินทรัพย์ การกันเงินสำรอง และการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่เสียหายออกจากบัญชี
- นโยบายธรรมาภิบาลแบบจำลองความเสี่ยงด้านเครดิต
- การให้ Rating สำหรับลูกหนี้สินเชื่อที่ไม่ใช่ลูกหนี้รายย่อย
- นโยบายการบริหารความเสี่ยงคู่สัญญา
- นโยบายการบริหารความเสี่ยงของประเทศคู่สัญญา

ความเสี่ยงด้านเครดิตมีความแตกต่างกันไปตามประเภทของสินเชื่อ จึงมีการใช้วิธีการวัดระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทั้งการใช้เครื่องมือทางสถิติอย่างง่าย ตลอดจนการใช้เครื่องมือทางสถิติที่มีความซับซ้อนมากขึ้น เพื่อให้สามารถสะท้อนความเสี่ยงในสินเชื่อแต่ละประเภทได้อย่างเหมาะสม

ธนาคารกำหนดให้มีการรายงานความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างสม่ำเสมอ ข้อมูลการรายงานความเสี่ยงด้านเครดิตของธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงิน จะถูกนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเป็นประจำทุกเดือน ทั้งในเรื่องของการขยายตัวสินเชื่อ คุณภาพหนี้ การกระจุกตัวด้านเครดิตและการกระจายการลงทุน เป็นต้น

6.2 ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย อันจะมีผลให้เกิดความผันผวนต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิในปัจจุบันและในอนาคตและ/หรือเกิดความผันผวนต่อมูลค่าทางเศรษฐกิจ ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยเกิดจากโครงสร้างและลักษณะของสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของและฐานะนอกงบแสดงฐานะการเงินของธนาคาร

ธนาคารมีการจัดทำนโยบายเพื่อใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยเพื่อให้มั่นใจว่าความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ธนาคารได้ใช้ธุรกรรมอนุพันธ์ทางการเงินเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารและจัดการความเสี่ยงอันเกิดจากสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารและเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย การจัดการความเสี่ยงโดยใช้ตราสารทางการเงินนี้ต้องเป็นไปตามนโยบายและแนวทางที่คณะกรรมการธนาคารและคณะกรรมการบริหารให้ความเห็นชอบแล้ว รวมถึงมีการควบคุมดูแลขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคาร

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 สิ้นทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่สำคัญมีระยะเวลาของการเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยดังนี้

	เปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยได้ทันที	งบการเงินรวม 2558					สินเชื่อ ค้ำประกัน	ไม่มี ดอกเบี้ย	รวม
		เปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยภายใน			เปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยเกิน 5 ปี (ล้านบาท)				
		3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี					
สินทรัพย์ทางการเงิน									
เงินสด	-	-	-	-	-	-	38,979	38,979	
รายการระหว่างธนาคาร และตลาดเงิน *	7,416	213,332	9,208	4,308	1,126	-	25,767	261,157	
เงินลงทุนสุทธิ	-	138,596	120,440	88,659	165,038	-	23,922	536,655	
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้**	1,007,016	318,097	169,024	264,792	15,481	58,996	-	1,833,406	
ดอกเบี้ยค้างรับ	-	-	-	-	-	-	4,545	4,545	
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	1,014,432	670,025	298,672	357,759	181,645	58,996	93,213	2,674,742	
หนี้สินทางการเงิน									
เงินรับฝาก	1,114,635	333,300	376,196	9,590	-	-	57,008	1,890,729	
รายการระหว่างธนาคาร และตลาดเงิน	13,177	88,676	2,564	22,125	7,208	-	9,187	142,937	
ตราสารหนี้ที่ออกและ เงินกู้ยืม	-	61	41,894	39,168	40,041	-	-	121,164	
หนี้สินอื่น	-	-	-	-	-	-	6,685	6,685	
รวมหนี้สินทางการเงิน	1,127,812	422,037	420,654	70,883	47,249	-	72,880	2,161,515	
ผลต่าง	(113,380)	247,988	(121,982)	286,876	134,396	58,996	20,333	513,227	

* ก่อนหักค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญจำนวน 214 ล้านบาท

** สุทธิจากรายได้หรือต้นทุน

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินรวม							รวม
	2557							
	เปลี่ยนอัตรา ดอกเบี้ย ได้ทันที	เปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยภายใน			เปลี่ยนอัตรา ดอกเบี้ย เกิน 5 ปี	สินเชื่อ ค้ำประกัน	ไม่มี ดอกเบี้ย	
	3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี					
								(ล้านบาท)
สินทรัพย์ทางการเงิน								
เงินสด	-	-	-	-	-	-	42,132	42,132
รายการระหว่างธนาคาร และตลาดเงิน*	5,169	247,097	11,414	3,802	1,208	-	23,160	291,850
เงินลงทุนสุทธิ	-	66,042	139,186	138,452	131,346	-	27,085	502,111
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้**	1,015,417	317,417	169,697	227,284	4,577	42,743	-	1,777,135
ดอกเบี้ยค้างรับ	-	-	-	-	-	-	3,814	3,814
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	1,020,586	630,556	320,297	369,538	137,131	42,743	96,191	2,617,042
หนี้สินทางการเงิน								
เงินรับฝาก	1,008,618	291,357	429,708	112,053	-	-	53,607	1,895,343
รายการระหว่างธนาคาร และตลาดเงิน	11,271	83,567	5,015	28,161	1,350	-	10,922	140,286
ตราสารหนี้ที่ออกและ เงินกู้ยืม	-	105	5	73,789	40,018	-	-	113,917
หนี้สินอื่น	-	-	-	-	-	-	7,786	7,786
รวมหนี้สินทางการเงิน	1,019,889	375,029	434,728	214,003	41,368	-	72,315	2,157,332
ผลต่าง	697	255,527	(114,431)	155,535	95,763	42,743	23,876	459,710

* ก่อนหักค่าเผื่อนี้จะสูงถึงจะสูงถึงจำนวน 235 ล้านบาท

** สุทธิจากรายได้หรือต้นทุน

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร							รวม
	2558							
	เปลี่ยนอัตรา ดอกเบี้ย ได้ทันที	เปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยภายใน			เปลี่ยนอัตรา ดอกเบี้ย เกิน 5 ปี	สินเชื่อ ด้อยคุณภาพ	ไม่มี ดอกเบี้ย	
	3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี					
	(ล้านบาท)							
สินทรัพย์ทางการเงิน								
เงินสด	-	-	-	-	-	-	38,737	38,737
รายการระหว่างธนาคาร และตลาดเงิน*	2,663	211,842	7,037	-	-	-	25,164	246,706
เงินลงทุนสุทธิ	-	127,947	117,262	64,367	15,889	-	8,396	333,861
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้**	1,000,120	317,015	169,025	262,824	15,481	57,197	-	1,821,662
ดอกเบี้ยค้างรับ	-	-	-	-	-	-	4,107	4,107
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	1,002,783	656,804	293,324	327,191	31,370	57,197	76,404	2,445,073
หนี้สินทางการเงิน								
เงินรับฝาก	1,110,215	332,900	376,024	9,473	-	-	56,292	1,884,904
รายการระหว่างธนาคาร และตลาดเงิน	14,916	88,676	2,564	22,125	7,208	-	10,229	145,718
ตราสารหนี้ที่ออกและ เงินกู้ยืม	-	11	41,436	39,898	40,041	-	-	121,386
หนี้สินอื่น	-	-	-	-	-	-	6,700	6,700
รวมหนี้สินทางการเงิน	1,125,131	421,587	420,024	71,496	47,249	-	73,221	2,158,708
ผลต่าง	(122,348)	235,217	(126,700)	255,695	(15,879)	57,197	3,183	286,365

* ก่อนหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 214 ล้านบาท

** สุทธิจากรายได้รอดัดบัญชี

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร							รวม
	2557							
	เปลี่ยนอัตรา ดอกเบี้ย ได้ทันที	เปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยภายใน			เปลี่ยนอัตรา ดอกเบี้ย เกิน 5 ปี	สินเชื่อ ต้องคุณภาพ	ไม่มี ดอกเบี้ย	
	3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี	(ล้านบาท)				
สินทรัพย์ทางการเงิน								
เงินสด	-	-	-	-	-	-	41,922	41,922
รายการระหว่างธนาคาร และตลาดเงิน *	2,788	245,007	7,574	-	-	-	21,673	277,042
เงินลงทุนสุทธิ	-	55,884	138,280	119,609	10,776	-	15,541	340,090
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้**	1,010,167	317,417	169,697	226,095	4,577	41,626	-	1,769,579
ดอกเบี้ยค้างรับ	-	-	-	-	-	-	3,544	3,544
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	1,012,955	618,308	315,551	345,704	15,353	41,626	82,680	2,432,177
หนี้สินทางการเงิน								
เงินรับฝาก	1,004,668	291,041	429,705	112,053	-	-	52,921	1,890,388
รายการระหว่างธนาคาร และตลาดเงิน	16,930	83,567	5,015	28,160	1,350	-	10,992	146,014
ตราสารหนี้ที่ออกและ เงินกู้ยืม	-	1	5	74,462	40,018	-	-	114,486
หนี้สินอื่น	-	-	-	-	-	-	7,786	7,786
รวมหนี้สินทางการเงิน	1,021,598	374,609	434,725	214,675	41,368	-	71,699	2,158,674
ผลต่าง	(8,643)	243,699	(119,174)	131,029	(26,015)	41,626	10,981	273,503

* ก่อนหักค่าเผื่อนี้จะสูงถึงจะสูงถึงจำนวน 235 ล้านบาท

** สุทธิจากรายได้หรือตัดบัญชี

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ดอกเบี้ยรับและดอกเบี้ยจ่ายจากตราสารการเงินมีดังนี้

	งบการเงินรวม					
	2558		2557			
	ยอดตัวเฉลี่ย	ดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ย		ดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ย
			ตัวเฉลี่ย	ยอดตัวเฉลี่ย		
(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)	
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ						
(สินทรัพย์)	276,279	3,687	1.3	231,568	4,380	1.9
เงินลงทุนสุทธิ	519,383	12,873	2.5	503,149	13,127	2.6
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้*	1,805,271	105,826	5.9	1,756,208	105,846	6.0
เงินรับฝาก	1,893,036	35,032	1.9	1,859,127	37,334	2.0
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน)	141,611	1,078	0.8	129,706	1,605	1.2
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	117,540	3,512	3.0	104,464	3,341	3.2

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
	2558		2557			
	ยอดตัวเฉลี่ย	ดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ย		ดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ย
			ตัวเฉลี่ย	ยอดตัวเฉลี่ย		
(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)	
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ						
(สินทรัพย์)	261,650	3,280	1.3	215,849	3,967	1.8
เงินลงทุนสุทธิ	336,976	6,234	1.8	354,129	7,443	2.1
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้*	1,795,620	105,443	5.9	1,748,787	105,512	6.0
เงินรับฝาก	1,887,646	35,074	1.9	1,855,558	37,418	2.0
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน)	145,866	1,085	0.7	135,003	1,615	1.2
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	117,936	3,498	3.0	104,726	3,325	3.2

* สุทธิจากรายได้รอดับบัญชี

6.3 ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน

ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนอันอาจมีผลให้มูลค่าของตราสารการเงินเปลี่ยนแปลงไปหรือทำให้เกิดความผันผวนต่อรายได้หรือมูลค่าของสินทรัพย์หรือหนี้สินทางการเงิน

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ธนาคารมีนโยบายจัดการด้านความเสี่ยงของเงินตราต่างประเทศโดยกำหนดวงเงินของฐานะอัตราแลกเปลี่ยนโดยวงเงินเหล่านี้ได้แก่ Net Open Position Limits, Open Position by Currency, Management Action Triggers และ Value at Risk โดยมีการกำกับดูแลทุกวัน และเป็นไปตามข้อบังคับของธนาคารแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ธนาคารมีสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินในสกุลเงินตราต่าง ๆ ดังนี้

	งบการเงินรวม					
	2558					
	บาท	ดอลลาร์ สหรัฐ	ยูโร	เยนญี่ปุ่น	อื่น ๆ	รวม
	(ล้านบาท)					
สินทรัพย์ทางการเงิน						
เงินสด	37,913	501	172	102	291	38,979
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน *	213,840	43,575	411	574	2,757	261,157
เงินลงทุนสุทธิ	520,440	14,552	246	367	1,050	536,655
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ **	1,711,851	106,346	1,784	309	13,116	1,833,406
ดอกเบี้ยค้างรับ	4,250	282	4	-	9	4,545
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	2,488,294	165,256	2,617	1,352	17,223	2,674,742
หนี้สินทางการเงิน						
เงินรับฝาก	1,797,911	89,769	1,236	469	1,344	1,890,729
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	126,388	15,926	622	1	-	142,937
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	40,615	80,549	-	-	-	121,164
หนี้สินอื่น	5,918	755	-	-	12	6,685
รวมหนี้สินทางการเงิน	1,970,832	186,999	1,858	470	1,356	2,161,515
รายการในงบแสดงฐานะการเงินสุทธิ	517,462	(21,743)	759	882	15,867	513,227
รายการนอกงบแสดงฐานะการเงิน - ภาระผูกพัน						
(สัญญาอัตราแลกเปลี่ยน)	-	28,553	(962)	(252)	(13,143)	14,196

* ก่อนหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจำนวน 214 ล้านบาท

** สุทธิจากรายได้รอดับบัญชี

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินรวม					
	2557					
	บาท	ดอลลาร์ สหรัฐ	ยูโร	เยนญี่ปุ่น	อื่น ๆ	รวม
	(ล้านบาท)					
สินทรัพย์ทางการเงิน						
เงินสด	40,993	598	193	82	266	42,132
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน *	255,631	32,248	394	336	3,241	291,850
เงินลงทุนสุทธิ	492,682	8,893	3	-	533	502,111
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ **	1,648,685	124,102	2,670	270	1,408	1,777,135
ดอกเบี้ยค้างรับ	3,269	534	7	-	4	3,814
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	2,441,260	166,375	3,267	688	5,452	2,617,042
หนี้สินทางการเงิน						
เงินรับฝาก	1,816,309	76,525	1,135	428	946	1,895,343
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	126,237	13,879	169	1	-	140,286
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	40,292	73,625	-	-	-	113,917
หนี้สินอื่น	7,122	663	-	-	1	7,786
รวมหนี้สินทางการเงิน	1,989,960	164,692	1,304	429	947	2,157,332
รายการในงบแสดงฐานะการเงินสุทธิ	451,300	1,683	1,963	259	4,505	459,710
รายการนอกงบแสดงฐานะการเงิน - ภาระผูกพัน						
(สัญญาอัตราแลกเปลี่ยน)	-	(2,656)	(1,294)	484	(3,192)	(6,658)

* ก่อนหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 235 ล้านบาท

** สุทธิจากรายได้รอดัดบัญชี

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
	2558					
	บาท	ดอลลาร์ สหรัฐ	ยูโร	เยนญี่ปุ่น	อื่น ๆ	รวม
	(ล้านบาท)					
สินทรัพย์ทางการเงิน						
เงินสด	37,863	322	172	102	278	38,737
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน *	205,194	37,962	401	574	2,575	246,706
เงินลงทุนสุทธิ	332,957	3	3	-	898	333,861
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ **	1,704,491	102,950	1,784	309	12,128	1,821,662
ดอกเบี้ยค้างรับ	3,838	260	4	-	5	4,107
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	2,284,343	141,497	2,364	985	15,884	2,445,073
หนี้สินทางการเงิน						
เงินรับฝาก	1,798,570	83,681	1,236	469	948	1,884,904
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	129,119	15,976	622	1	-	145,718
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	40,107	81,279	-	-	-	121,386
หนี้สินอื่น	5,945	754	-	-	1	6,700
รวมหนี้สินทางการเงิน	1,973,741	181,690	1,858	470	949	2,158,708
รายการในงบแสดงฐานะการเงินสุทธิ	310,602	(40,193)	506	515	14,935	286,365
รายการนอกงบแสดงฐานะการเงิน - ภาระผูกพัน (สัญญาอัตราแลกเปลี่ยน)	-	29,400	(962)	(252)	(13,143)	15,043

* ก่อนหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจำนวน 214 ล้านบาท

** สุทธิจากรายได้รอดัดบัญชี

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
	2557					
	บาท	ดอลลาร์ สหรัฐ	ยูโร	เยนญี่ปุ่น	อื่น ๆ	รวม
	(ล้านบาท)					
สินทรัพย์ทางการเงิน						
เงินสด	40,919	464	193	82	264	41,922
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน *	246,249	26,827	394	336	3,236	277,042
เงินลงทุนสุทธิ	339,553	1	3	-	533	340,090
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ **	1,642,713	122,518	2,670	270	1,408	1,769,579
ดอกเบี้ยค้างรับ	3,003	530	7	-	4	3,544
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	2,272,437	150,340	3,267	688	5,445	2,432,177
หนี้สินทางการเงิน						
เงินรับฝาก	1,816,921	71,209	1,135	428	695	1,890,388
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	131,948	13,896	169	1	-	146,014
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	40,188	74,298	-	-	-	114,486
หนี้สินอื่น	7,123	662	-	-	1	7,786
รวมหนี้สินทางการเงิน	1,996,180	160,065	1,304	429	696	2,158,674
รายการในงบแสดงฐานะการเงินสุทธิ	276,257	(9,725)	1,963	259	4,749	273,503
รายการนอกงบแสดงฐานะการเงิน - ภาระผูกพัน (สัญญาอัตราแลกเปลี่ยน)	-	(3,092)	(1,294)	484	(3,192)	(7,094)

* ก่อนหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจำนวน 235 ล้านบาท

** สุทธิจากรายได้รอดัดบัญชี

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

6.4 ความเสี่ยงด้านราคาตราสารทุน

ความเสี่ยงด้านราคาตราสารทุน คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ประเภทตราสารทุน หรือหุ้นทุนทำให้เกิดความผันผวนต่อรายได้ หรือมูลค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน ธนาคารและบริษัทย่อยมีนโยบายป้องกันความเสี่ยงโดยเน้นนโยบายการลงทุนในหลักทรัพย์ระยะยาว และลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีศักยภาพในการเจริญเติบโต หลักทรัพย์ที่สนับสนุนการดำเนินธุรกิจ โดยกำหนดนโยบายให้บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินเฉพาะบริษัทที่มีหน่วยงานกำกับดูแลเป็นการเฉพาะและได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจลงทุนในลักษณะการบริหารพอร์ตการลงทุน (Portfolio Management) เท่านั้น ที่สามารถทำรายการลงทุนได้ โดยปฏิบัติตามข้อกำหนดและระเบียบต่าง ๆ ของทางการที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ธนาคารมีการบริหารและติดตามสภาพตลาดอย่างใกล้ชิด เพื่อนำเสนอข้อมูลแก่ผู้บริหารเพื่อการจัดการที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ธนาคาร (รายละเอียดของเงินลงทุนในตราสารทุนได้แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 11 และ 12)

6.5 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง หมายถึง ความเสี่ยงที่ธนาคารไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันต่าง ๆ เมื่อครบกำหนดได้ เนื่องจากไม่สามารถแปลงสภาพสินทรัพย์หรือจัดหาเงินได้เพียงพอตามความต้องการและมีต้นทุนที่เหมาะสมซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายได้

ในการจัดการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของธนาคารนั้น ธนาคารมีการกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องซึ่งต้องได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการธนาคาร ส่วนคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารมีหน้าที่ดูแลให้การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องเป็นไปตามนโยบายดังกล่าว

นอกจากนี้ธนาคารได้มีระบบงานเพื่อรองรับการบริหารสภาพคล่องรายวัน ทั้งสกุลเงินบาทและสกุลเงินตราต่างประเทศ โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการบริหารความเสี่ยง เช่น รายงานฐานะสภาพคล่องสุทธิรายวัน ทั้งแบบรายงานที่เป็นตามระยะเวลาคงเหลือก่อนครบกำหนด และรายงานแบบปรับพฤติกรรม รายงานฐานะเงินตราต่างประเทศรายสกุล เป็นต้น นอกจากนี้ธนาคารได้กำหนดระดับเพดานความเสี่ยงต่าง ๆ (Risk Limit) ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการวัด ติดตาม และควบคุมความเสี่ยงด้านสภาพคล่องให้อยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ธนาคารยอมรับได้ จากนั้นรายงานต่อผู้บริหารของธนาคารให้ทราบเป็นรายวัน

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ธนาคารได้จัดทำการประเมินผลกระทบด้านสภาพคล่องในภาวะวิกฤติ (Stress test) อย่างเป็นประจำ ภายใต้สถานการณ์จำลองต่าง ๆ ทั้งที่กำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทย และที่ธนาคารกำหนดเอง ผลลัพธ์ที่ได้จากการประเมินยังได้ถูกนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำแผนรองรับเหตุฉุกเฉินด้านสภาพคล่อง (Contingency Funding Plan) ซึ่งแผนดังกล่าวจะระบุแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ และระบุหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจนในการจัดการด้านสภาพคล่องภายใต้ภาวะวิกฤติ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ธนาคารมีอัตราส่วนสภาพคล่อง (สินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินรับฝากรวม) ร้อยละ 29.1 (2557: ร้อยละ 28.5)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินได้ถูกจัดประเภทตามระยะเวลาที่ครบกำหนดในสัญญา ดังนี้

	งบการเงินรวม						รวม
	2558						
	เมื่อทางถาม	ครบกำหนดภายใน			ครบกำหนด	ไม่มี	
	3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	กำหนด		
				(ล้านบาท)	ระยะเวลา		
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสด	-	-	-	-	-	38,979	38,979
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน *	28,228	218,054	6,926	6,753	1,196	-	261,157
เงินลงทุนสุทธิ	-	139,085	120,440	88,659	166,546	21,925	536,655
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกค้า **	187,252	271,125	199,107	606,869	569,053	-	1,833,406
ดอกเบี้ยค้างรับ	409	4,136	-	-	-	-	4,545
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	215,889	632,400	326,473	702,281	736,795	60,904	2,674,742
หนี้สินทางการเงิน							
เงินรับฝาก	1,163,151	333,449	379,579	14,550	-	-	1,890,729
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	22,364	86,871	2,564	23,930	7,208	-	142,937
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	61	14,898	66,164	40,041	-	121,164
หนี้สินอื่น	-	1,626	5,013	46	-	-	6,685
รวมหนี้สินทางการเงิน	1,185,515	422,007	402,054	104,690	47,249	-	2,161,515
ผลต่างสภาพคล่องสุทธิ	(969,626)	210,393	(75,581)	597,591	689,546	60,904	513,227

* ก่อนหักค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญจำนวน 214 ล้านบาท

** รวมสินเชื่อค้ำประกันและสุทธิจากรายได้รอดัดบัญชี

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินรวม						รวม
	2557						
	เมื่อทางถาม	ครบกำหนดภายใน			ครบกำหนดเกิน 5 ปี	ไม่มีกำหนดระยะเวลา	
	3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี (ล้านบาท)				
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสด	-	-	-	-	-	42,132	42,132
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน *	19,681	250,307	6,649	13,991	1,222	-	291,850
เงินลงทุนสุทธิ	-	66,142	139,186	138,452	131,346	26,985	502,111
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้**	210,713	276,897	189,362	587,368	512,795	-	1,777,135
ดอกเบี้ยค้างรับ	255	3,559	-	-	-	-	3,814
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	230,649	596,905	335,197	739,811	645,363	69,117	2,617,042
หนี้สินทางการเงิน							
เงินรับฝาก	1,053,263	289,946	433,281	118,853	-	-	1,895,343
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	22,194	73,677	5,015	38,050	1,350	-	140,286
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	105	5	73,789	40,018	-	113,917
หนี้สินอื่น	-	1,316	6,018	452	-	-	7,786
รวมหนี้สินทางการเงิน	1,075,457	365,044	444,319	231,144	41,368	-	2,157,332
ผลต่างสภาพคล่องสุทธิ	(844,808)	231,861	(109,122)	508,667	603,995	69,117	459,710

* ก่อนหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจำนวน 235 ล้านบาท

** รวมสินเชื่อค้ำประกันและสุทธิจากรายได้รอดักบัญชี

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร						รวม
	2558						
	เมื่อทางถาม	ครบกำหนดภายใน			ครบกำหนด	ไม่มี	
	3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี (ล้านบาท)	เกิน 5 ปี	กำหนด ระยะเวลา		
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสด	-	-	-	-	-	38,737	38,737
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน*	23,381	216,519	4,453	2,353	-	-	246,706
เงินลงทุนสุทธิ	-	127,947	117,262	64,367	15,889	8,396	333,861
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้**	179,554	271,092	198,863	603,558	568,595	-	1,821,662
ดอกเบี้ยค้างรับ	-	4,107	-	-	-	-	4,107
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	202,935	619,665	320,578	670,278	584,484	47,133	2,445,073
หนี้สินทางการเงิน							
เงินรับฝาก	1,157,888	333,175	379,408	14,433	-	-	1,884,904
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	25,145	86,871	2,564	23,930	7,208	-	145,718
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	11	14,440	66,894	40,041	-	121,386
หนี้สินอื่น	-	1,615	5,039	46	-	-	6,700
รวมหนี้สินทางการเงิน	1,183,033	421,672	401,451	105,303	47,249	-	2,158,708
ผลต่างสภาพคล่องสุทธิ	(980,098)	197,993	(80,873)	564,975	537,235	47,133	286,365

* ก่อนหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจำนวน 214 ล้านบาท

** รวมสินเชื่อยืมคุณภาพและสุทธิจากรายได้รอดักบัญชี

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร						รวม
	2557						
	เมื่อทางถาม	ครบกำหนดภายใน			ครบกำหนด	ไม่มี	
	3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี (ล้านบาท)	เกิน 5 ปี	กำหนด ระยะเวลา		
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสด	-	-	-	-	-	41,922	41,922
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน *	16,424	248,145	2,473	10,000	-	-	277,042
เงินลงทุนสุทธิ	-	55,884	138,280	119,609	10,776	15,541	340,090
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้**	205,405	276,897	189,281	585,201	512,795	-	1,769,579
ดอกเบี้ยค้างรับ	-	3,544	-	-	-	-	3,544
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	221,829	584,470	330,034	714,810	523,571	57,463	2,432,177
หนี้สินทางการเงิน							
เงินรับฝาก	1,048,627	289,630	433,278	118,853	-	-	1,890,388
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	27,922	73,677	5,015	38,050	1,350	-	146,014
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	1	5	74,462	40,018	-	114,486
หนี้สินอื่น	-	1,316	6,018	452	-	-	7,786
รวมหนี้สินทางการเงิน	1,076,549	364,624	444,316	231,817	41,368	-	2,158,674
ผลต่างสภาพคล่องสุทธิ	(854,720)	219,846	(114,282)	482,993	482,203	57,463	273,503

* ก่อนหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจำนวน 235 ล้านบาท

** รวมสินเชื่อค้ำประกันและสุทธิจากรายได้รอดักบัญชี

สัดส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 สัดส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝากในงบการเงินรวมประกอบด้วย

	2558	2557
	(ร้อยละ)	
สัดส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก (งบการเงินรวม)	97.0	93.8
สัดส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝากและตัวแลกเปลี่ยน (งบการเงินรวม)	97.0	93.8

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

7 มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สิน

ธนาคารและบริษัทย่อยกำหนดกรอบแนวคิดของการควบคุมเกี่ยวกับการวัดมูลค่ายุติธรรม กรอบแนวคิดนี้รวมถึงกลุ่มผู้ประเมินมูลค่าซึ่งมีความรับผิดชอบโดยรวมต่อการวัดมูลค่ายุติธรรมที่มีนัยสำคัญ รวมถึงการวัดมูลค่ายุติธรรมระดับ 3 และรายงานไปยังผู้บริหารสูงสุดทางด้านการเงิน

กลุ่มผู้ประเมินมูลค่ามีการทบทวนข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ และปรับปรุงการวัดมูลค่าที่มีนัยสำคัญอย่างสม่ำเสมอ หากมีการใช้ข้อมูลจากบุคคลที่สามเพื่อวัดมูลค่ายุติธรรม เช่น ราคาจากนายหน้า หรือการตั้งราคา กลุ่มผู้ประเมินได้ประเมินหลักฐานที่ได้มาจากบุคคลที่สามที่สนับสนุนข้อสรุปเกี่ยวกับการวัดมูลค่า รวมถึงการจัดระดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมว่าเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการรายงานทางการเงินอย่างเหมาะสม

ประเด็นปัญหาของการวัดมูลค่าที่มีนัยสำคัญจะถูกรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบของธนาคารและบริษัทย่อย

เมื่อวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ธนาคารและบริษัทย่อยได้ใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ มูลค่ายุติธรรมเหล่านี้ถูกจัดประเภทในแต่ละลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมตามข้อมูลที่ใช้ในการประเมินมูลค่า ดังนี้

- ข้อมูลระดับ 1 เป็นราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกัน
- ข้อมูลระดับ 2 เป็นข้อมูลอื่นที่สังเกตได้โดยตรง (เช่น ราคาขาย) หรือ โดยอ้อม (เช่น ได้มาจากราคา) สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้นนอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขายซึ่งรวมอยู่ในข้อมูลระดับ 1
- ข้อมูลระดับ 3 เป็นข้อมูลสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่ไม่ได้มาจากข้อมูลที่สังเกตได้ (ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้)

หากข้อมูลที่น่ามาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินถูกจัดประเภทลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่แตกต่างกัน การวัดมูลค่ายุติธรรมโดยรวมจะถูกจัดประเภทในภาพรวมในระดับเดียวกันตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมของข้อมูลที่อยู่ในระดับต่ำสุดที่มีนัยสำคัญสำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมโดยรวม

ธนาคารและบริษัทย่อยรับรู้การโอนระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่เกิดการโอนขึ้น ทั้งนี้ไม่มีการโอนระหว่างระดับ 1 และระดับ 2 ของลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรมในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่

31 ธันวาคม 2558

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

7.1 เครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมในงบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินของธนาคารมีดังนี้

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะธนาคาร		
	มูลค่ายุติธรรม			มูลค่ายุติธรรม		
	ระดับ 1	ระดับ 2	รวม	ระดับ 1	ระดับ 2	รวม
	(ล้านบาท)					
31 ธันวาคม 2558						
สินทรัพย์ทางการเงิน						
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	-	56,288	56,288	-	57,450	57,450
- อัตราแลกเปลี่ยน	-	37,700	37,700	-	38,866	38,866
- อัตราดอกเบี้ย	-	18,550	18,550	-	18,550	18,550
- อื่น ๆ	-	38	38	-	34	34
เงินลงทุนเพื่อค้า	294	20,821	21,115	-	20,808	20,808
เงินลงทุนเพื่อขาย	21,321	360,879	382,200	8,126	290,975	299,101
หนี้สินทางการเงิน						
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	5	58,823	58,828	-	58,738	58,738
- อัตราแลกเปลี่ยน	-	42,420	42,420	-	42,312	42,312
- อัตราดอกเบี้ย	-	16,392	16,392	-	16,392	16,392
- อื่น ๆ	5	11	16	-	34	34

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะธนาคาร		
	มูลค่ายุติธรรม			มูลค่ายุติธรรม		
	ระดับ 1	ระดับ 2	รวม	ระดับ 1	ระดับ 2	รวม
	(ล้านบาท)					
31 ธันวาคม 2557						
สินทรัพย์ทางการเงิน						
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	-	43,149	43,149	-	43,278	43,278
- อัตราแลกเปลี่ยน	-	23,803	23,803	-	23,934	23,934
- อัตราดอกเบี้ย	-	19,319	19,319	-	19,319	19,319
- อื่น ๆ	-	27	27	-	25	25
เงินลงทุนเพื่อค้า	388	27,285	27,673	-	27,274	27,274
เงินลงทุนเพื่อขาย	26,018	315,677	341,695	15,263	282,209	297,472
หนี้สินทางการเงิน						
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	20	42,142	42,162	-	42,236	42,236
- อัตราแลกเปลี่ยน	-	25,051	25,051	-	25,145	25,145
- อัตราดอกเบี้ย	-	17,091	17,091	-	17,091	17,091
- อื่น ๆ	20	-	20	-	-	-

ธนาคารและบริษัทย่อยพิจารณามูลค่ายุติธรรมระดับ 2 สำหรับตราสารหนี้ ด้วยราคาที่เสนอในตลาดสำหรับสินทรัพย์ที่เหมือนกัน หรือคล้ายคลึงกันในตลาดที่ไม่มีการซื้อขายคล่องหรือข้อมูลอื่นที่สังเกตได้ในตลาด

มูลค่ายุติธรรมระดับ 2 สำหรับตราสารอนุพันธ์ที่ซื้อขายนอกตลาดหลักทรัพย์ อ้างอิงราคาจากนายหน้า มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินสะท้อนผลกระทบของความเสี่ยงด้านเครดิตและได้รวมการปรับปรุงความเสี่ยงด้านเครดิตของธนาคารและบริษัทย่อยและคู่สัญญาตามความเหมาะสม

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

7.2 เครื่องมือทางการเงินที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม

ระดับของมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมและสำหรับรายการซึ่งมีมูลค่ายุติธรรมแตกต่างจากราคาตามบัญชีอย่างมีสาระสำคัญ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรมระดับ 2	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรมระดับ 2
	(ล้านบาท)			
31 ธันวาคม 2558				
สินทรัพย์ทางการเงิน				
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	1,109	1,662	1,109	1,662
ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด	133,064	147,180	13,682	15,046
หนี้สินทางการเงิน				
เงินรับฝาก	1,890,729	1,891,037	1,884,904	1,885,211
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	142,937	142,948	145,718	145,728
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	760	877	760	877
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรมระดับ 2	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรมระดับ 2
	(ล้านบาท)			
31 ธันวาคม 2557				
สินทรัพย์ทางการเงิน				
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	481	1,179	481	1,179
ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด	132,467	145,198	15,075	17,876
หนี้สินทางการเงิน				
เงินรับฝาก	1,895,343	1,895,531	1,890,388	1,890,576
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	140,286	140,315	146,014	146,043
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	251	509	251	509

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

มูลค่ายุติธรรมของตราสารการเงิน ได้มีการประมาณขึ้น โดยใช้วิธีการและข้อสมมติฐานดังต่อไปนี้

รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)	มูลค่ายุติธรรมคำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสดที่ใช้อัตราคิดลดจากอัตราดอกเบี้ยปัจจุบันในตลาดเงิน
ตราสารอนุพันธ์	มูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์วัดจากราคาที่เสนอซื้อขายในตลาดซื้อขายคล่อง ส่วนตราสารอนุพันธ์ที่ไม่มีตลาดซื้อขายคล่องรองรับมูลค่ายุติธรรมได้มาจากราคาเฉลี่ยจากแหล่งที่น่าเชื่อถือต่าง ๆ วิธีการประเมินมูลค่า และการเปรียบเทียบราคาของเครื่องมือต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกันแล้วแต่วิธีใดจะเหมาะสม
เงินลงทุน	<p>มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ที่ถือโดยธนาคารคำนวณ โดยใช้วิธีดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - มูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้ใช้ราคาเสนอซื้อถัวเฉลี่ยครั้งล่าสุดของสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย ในกรณีที่ไม่มีราคาเสนอซื้อถัวเฉลี่ยครั้งล่าสุดจะใช้ราคาซื้อขายครั้งล่าสุด ในกรณีที่ไม่มีทั้งราคาเสนอซื้อถัวเฉลี่ยครั้งล่าสุดและราคาซื้อขายครั้งล่าสุด จะคำนวณโดยใช้เส้นอัตราผลตอบแทนตราสารหนี้บวกค่าความเสี่ยง (Risk Premium) - สำหรับตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน ราคาตลาดใช้ราคาเสนอซื้อครั้งสุดท้ายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย - สำหรับเงินลงทุนในหน่วยลงทุน แสดงมูลค่ายุติธรรมด้วยมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ ณ วันที่รายงาน - สำหรับตราสารหนี้และตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในต่างประเทศ ราคาตลาดใช้ราคาเสนอซื้อของตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศนั้นๆ เมื่อสิ้นสุดวันทำการสุดท้ายของงวด ส่วนตราสารหนี้และตราสารทุนที่มีใช้หลักทรัพย์จดทะเบียนในต่างประเทศใช้ราคาประเมินของสถาบันการเงินในต่างประเทศที่เชื่อถือได้

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

- เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ - เงินให้สินเชื่อที่มีการปรับอัตราดอกเบี้ยตามภาวะตลาดบ่อยครั้ง และไม่มีความเสี่ยงด้านสินเชื่อที่มีสาระสำคัญ จำนวนเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินเป็นมูลค่ายุติธรรม
- เงินให้สินเชื่ออื่นคำนวณมูลค่ายุติธรรมจากมูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสดที่ใช้อัตราคิดลดจากอัตราตลาดหรือมูลค่ายุติธรรมของหลักประกัน ซึ่งไม่แตกต่างอย่างมีสาระสำคัญกับมูลค่าตามบัญชี
- ดอกเบี้ยค้างรับที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินมีมูลค่าโดยประมาณเท่ากับมูลค่ายุติธรรม
- เงินรับฝากและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน) - จำนวนเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินของเงินรับฝากที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามมีมูลค่าโดยประมาณเท่ากับมูลค่ายุติธรรม
- มูลค่ายุติธรรมของเงินรับฝากประจำคำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสดที่ใช้อัตราคิดลดจากอัตราดอกเบี้ยปัจจุบันของเงินรับฝากประเภทเดียวกัน
- รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินมีมูลค่าโดยประมาณเท่ากับมูลค่ายุติธรรม
- หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม จำนวนเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินมีมูลค่าโดยประมาณเท่ากับมูลค่ายุติธรรม
- ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม - จำนวนเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินของเงินกู้ยืมระยะสั้นที่มีอายุคงเหลือน้อยกว่า 90 วันมีมูลค่าโดยประมาณเท่ากับมูลค่ายุติธรรม
- มูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมอื่น ๆ คำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสดที่ใช้อัตราคิดลดจากอัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืมประเภทเดียวกันในปัจจุบัน

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

8 การดำรงเงินกองทุน

ตามที่ธนาคารและบริษัทย่อยที่เป็นสถาบันการเงินต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ของธนาคารแห่งประเทศไทย เกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุน ซึ่งตามแนวทางปฏิบัติเหล่านี้และแนวทางในการแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างทันที่ที่ธนาคารและบริษัทย่อยจะต้องใช้มาตรการในการวัดมูลค่าสินทรัพย์ หนี้สินและรายการนอกงบแสดงฐานะการเงิน บางรายการ โดยการคำนวณตามวิธีการบัญชีที่กฎหมายกำหนด นอกจากนั้นจำนวนเงินและประเภทของเงินกองทุนของธนาคารและบริษัทย่อยขึ้นอยู่กับความเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับส่วนประกอบ น้ำหนักของความเสี่ยงและปัจจัยอื่น ๆ ด้วย อย่างไรก็ตาม ข้อกำหนดเกี่ยวกับเงินกองทุนและข้อกำหนดอื่น ๆ ของทางราชการอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นสมควร

ธนาคารดำรงเงินกองทุนตามกฎหมายตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ.2551 โดยดำรงเงินกองทุนทั้งสิ้นเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์เสี่ยงตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ตามหนังสือเวียนที่ประกาศโดยธนาคารแห่งประเทศไทยเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2555 และวันที่ 17 ธันวาคม 2555 ธนาคารถูกกำหนดให้คำนวณเงินกองทุนตามวิธี Basel III องค์ประกอบของเงินกองทุนในรายงานการกำกับแบบรวมกลุ่มและงบการเงินเฉพาะธนาคาร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 จำแนกได้ดังนี้

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	Basel III	
	รายงานการกำกับแบบรวมกลุ่ม	
	2558	2557
	(ล้านบาท)	
เงินกองทุนชั้นที่ 1		
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	33,992	33,992
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	11,124	11,124
ทุนสำรองตามกฎหมาย	7,000	7,000
กำไรสุทธิคงเหลือจากการจัดสรร	210,378	181,143
องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น		
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	12,069	18,014
รายการอื่นของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากผู้ถือหุ้น	(2,342)	-
รายการหักจากเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น	(6,730)	(7,354)
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 1	265,491	243,919
เงินกองทุนชั้นที่ 2		
หุ้นกู้ด้อยสิทธิ	40,000	40,000
สำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติ	19,140	17,835
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 2	59,140	57,835
รวมเงินกองทุนทั้งสิ้นตามกฎหมาย	324,631	301,754
รวมสินทรัพย์เสี่ยง	1,880,484	1,776,687
อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้นต่อสินทรัพย์เสี่ยง (ขั้นต่ำร้อยละ 8.50)	ร้อยละ 17.3	ร้อยละ 17.0
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์เสี่ยง (ขั้นต่ำร้อยละ 6.00)	ร้อยละ 14.1	ร้อยละ 13.7
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น		
ต่อสินทรัพย์เสี่ยง (ขั้นต่ำร้อยละ 4.50)	ร้อยละ 14.1	ร้อยละ 13.7
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 2 ต่อสินทรัพย์เสี่ยง	ร้อยละ 3.2	ร้อยละ 3.3
เงินกองทุนหลังหักเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับการให้สินเชื่อฯ แก่กลุ่มลูกหนี้		
รายใหญ่*	321,596	
อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้นหลังหักเงินกองทุนส่วนเพิ่มต่อสินทรัพย์เสี่ยง* ร้อยละ	17.1	

* มีผลบังคับใช้ในเดือนมกราคม 2558

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	Basel III	
	งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557
	(ล้านบาท)	
เงินกองทุนชั้นที่ 1		
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	33,992	33,992
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	11,124	11,124
ทุนสำรองตามกฎหมาย	7,000	7,000
กำไรสุทธิคงเหลือจากการจัดสรร	198,492	172,983
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	12,250	17,349
รายการหักจากเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น	(5,654)	(5,835)
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 1	257,204	236,613
เงินกองทุนชั้นที่ 2		
หุ้นกู้ด้อยสิทธิ	40,000	40,000
สำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติ	19,140	17,835
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 2	59,140	57,835
รวมเงินกองทุนทั้งสิ้นตามกฎหมาย	316,344	294,448
รวมสินทรัพย์เสี่ยง	1,841,506	1,742,345
อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้นต่อสินทรัพย์เสี่ยง (ขั้นต่ำร้อยละ 8.50)	ร้อยละ 17.2	ร้อยละ 16.9
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์เสี่ยง (ขั้นต่ำร้อยละ 6.00)	ร้อยละ 14.0	ร้อยละ 13.6
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น		
ต่อสินทรัพย์เสี่ยง (ขั้นต่ำร้อยละ 4.50)	ร้อยละ 14.0	ร้อยละ 13.6
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 2 ต่อสินทรัพย์เสี่ยง	ร้อยละ 3.2	ร้อยละ 3.3
เงินกองทุนหลังหักเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับการให้สินเชื่อฯ แก่กลุ่มลูกหนี้รายใหญ่*	314,196	
อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้นหลังหักเงินกองทุนส่วนเพิ่มต่อสินทรัพย์เสี่ยง* ร้อยละ	17.1	

* มีผลบังคับใช้ในเดือนมกราคม 2558

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุน ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 6/2553 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2553 เรื่องหลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 7/2558 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2558 เรื่ององค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 19/2555 ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2555 เรื่องหลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม (ฉบับที่ 2) ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 4/2556 ลงวันที่ 2 พฤษภาคม 2556 เรื่องการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำรงเงินลงทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ และประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 5/2556 ลงวันที่ 2 พฤษภาคม 2556 เรื่องการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำรงเงินลงทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ดังนี้

ช่องทางที่เปิดเผยข้อมูล	เว็บไซต์ธนาคารภายใต้ส่วนของนักลงทุนสัมพันธ์ที่ http://www.scb.co.th/th/about-scb/investor-relations/financial-information/pillar
วันที่เปิดเผยข้อมูล	ภายใน 4 เดือนหลังจากวันสิ้นสุดงวดตามข้อกำหนดในประกาศ
ข้อมูล ณ วันที่	31 ธันวาคม 2558

การเปิดเผยข้อมูลสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 จะถูกเปิดเผยภายในวันที่ 30 เมษายน 2559 ตามเว็บไซต์ธนาคารข้างต้น

การบริหารจัดการทุน

นโยบายของธนาคารและบริษัทย่อย คือการรักษาระดับเงินทุนให้มั่นคงเพื่อเตรียมการรองรับความไม่แน่นอนในอนาคต สร้างความเชื่อมั่นของตลาดในการสร้างความแข็งแกร่งของธนาคารและสนับสนุนการเติบโตของธุรกิจ นอกจากนี้คณะกรรมการได้มีการกำกับดูแลผลตอบแทนจากการลงทุน ซึ่งกลุ่มธนาคารพิจารณาจากสัดส่วนของผลตอบแทนจากกิจกรรมดำเนินงานต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งไม่รวมส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม อีกทั้งยังกำกับดูแลระดับการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญ

ธนาคารและบริษัทย่อยได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทยมาโดยตลอด โดยข้อมูลตามตารางข้างต้นแสดงระดับเงินกองทุนเกินกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

9 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์) มีดังนี้

	งบการเงินรวม					
	2558		2557			
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
	(ล้านบาท)					
ในประเทศ:						
ธนาคารแห่งประเทศไทยและ						
กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ	14,100	160,500	174,600	8,851	209,600	218,451
ธนาคารพาณิชย์	2,657	24,173	26,830	1,809	14,232	16,041
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ*	-	6,682	6,682	-	10,000	10,000
สถาบันการเงินอื่น**	1,194	8,397	9,591	1,344	4,215	5,559
รวม	17,951	199,752	217,703	12,004	238,047	250,051
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	-	555	555	1	156	157
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	(163)	(163)	-	(141)	(141)
รวมในประเทศ	17,951	200,144	218,095	12,005	238,062	250,067
ต่างประเทศ:						
เงินดอลลาร์สหรัฐ	5,886	32,578	38,464	4,835	26,051	30,886
เงินเยนญี่ปุ่น	574	-	574	336	-	336
เงินยูโร	387	24	411	394	-	394
เงินสกุลอื่น	3,430	14	3,444	2,111	7,908	10,019
รวม	10,277	32,616	42,893	7,676	33,959	41,635
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	-	6	6	-	7	7
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	(51)	(51)	-	(94)	(94)
รวมต่างประเทศ	10,277	32,571	42,848	7,676	33,872	41,548
รวมในประเทศและต่างประเทศ	28,228	232,715	260,943	19,681	271,934	291,615

* สถาบันการเงินเฉพาะกิจ หมายถึง สถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น เช่น ธ.พัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธ.เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธ.เพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธ.ออมสิน ธ.อาคารสงเคราะห์ ธ.อิสลามแห่งประเทศไทย และบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม

** สถาบันการเงินอื่น หมายถึง สถาบันการเงินที่อยู่ภายใต้ พรบ.ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน นอกเหนือจากรายการที่ปรากฏข้างต้น เช่น บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ บริษัทประกันชีวิต สหกรณ์ออมทรัพย์ มูลนิธิสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
	2558		2557			
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
(ล้านบาท)						
ในประเทศ:						
ธนาคารแห่งประเทศไทยและ						
กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ	14,100	160,500	174,600	8,851	209,600	218,451
ธนาคารพาณิชย์	979	17,687	18,666	1,118	11,233	12,351
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ*	-	6,682	6,682	-	10,000	10,000
สถาบันการเงินอื่น**	1,194	8,397	9,591	1,344	4,215	5,559
รวม	16,273	193,266	209,539	11,313	235,048	246,361
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	-	53	53	-	137	137
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	(163)	(163)	-	(141)	(141)
รวมในประเทศ	16,273	193,156	209,429	11,313	235,044	246,357
ต่างประเทศ:						
เงินดอลลาร์สหรัฐ	2,899	29,965	32,864	2,274	23,188	25,462
เงินเยนญี่ปุ่น	574	-	574	336	-	336
เงินยูโร	377	24	401	394	-	394
เงินสกุลอื่น	3,258	14	3,272	2,107	2,238	4,345
รวม	7,108	30,003	37,111	5,111	25,426	30,537
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	-	3	3	-	7	7
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	(51)	(51)	-	(94)	(94)
รวมต่างประเทศ	7,108	29,955	37,063	5,111	25,339	30,450
รวมในประเทศและต่างประเทศ	23,381	223,111	246,492	16,424	260,383	276,807

* สถาบันการเงินเฉพาะกิจ หมายถึง สถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น เช่น ธ.พัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธ.เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธ.เพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธ.อมสิน ธ.อาคารสงเคราะห์ ธ.อิสลามแห่งประเทศไทย และบริษัทตลาดรองสินเชื่อผู้อาศัย ทั้งนี้ไม่รวมถึงบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม

** สถาบันการเงินอื่น หมายถึง สถาบันการเงินที่อยู่ภายใต้ พรบ.ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน นอกเหนือจากรายการที่ปรากฏข้างต้น เช่น บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ บริษัทประกันชีวิต สหกรณ์ออมทรัพย์ ชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

10 ตราสารอนุพันธ์

ตราสารอนุพันธ์เป็นเครื่องมือทางการเงินซึ่งมีมูลค่าเปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศหรือดัชนีราคา ตราสารอนุพันธ์ของธนาคารมีดังนี้

- 1 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward exchange contracts) สัญญาดังกล่าวเป็นข้อตกลงในการซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศตามอัตราแลกเปลี่ยนที่ตกลงกัน ณ วันที่ในอนาคตที่ระบุไว้
- 2 สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย (Currency and interest rate swaps) เป็นข้อตกลงในการแลกเปลี่ยนเงินต้นในสกุลเงินที่แตกต่างกัน และแลกเปลี่ยนคืนเมื่อสัญญาครบกำหนด โดยมีการแลกเปลี่ยนการจ่ายชำระดอกเบี้ยที่เกี่ยวข้องด้วย
- 3 สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย (Interest rate swaps) เป็นข้อตกลงในการแลกเปลี่ยน การจ่ายชำระดอกเบี้ยสำหรับระยะเวลาที่ตกลงกัน โดยไม่มีการแลกเปลี่ยนเงินต้น
- 4 ธุรกรรมอนุพันธ์ทางการเงินด้านตราสารทุน (Equity derivatives) หมายถึง ข้อตกลงหรือสัญญาที่มีมูลค่าขึ้นอยู่กับระดับราคาของตราสารทุน หรือราคาของกลุ่มตราสารทุน หรือดัชนีราคาตราสารทุน (Equity Index) ที่ใช้อ้างอิงในการทำธุรกรรมนั้น
- 5 ธุรกรรมอนุพันธ์ด้านเครดิต (Credit derivatives) หมายถึง การซื้อขายข้อตกลงที่รับประกันความเสี่ยงด้านเครดิตที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระคืนของสินทรัพย์อ้างอิงที่กำหนด
- 6 ธุรกรรมอนุพันธ์ด้านโภคภัณฑ์ (Commodity derivatives) หมายถึง ธุรกรรมการซื้อขายหรือขายสินค้าอ้างอิง หรือการแลกเปลี่ยนกระแสเงินสด ซึ่งคำนวณจากปริมาณสินค้าอ้างอิงคูณด้วยราคาสินค้าที่ตกลงกันภายในระยะเวลาและเงื่อนไขตามที่ตกลงกันไว้ในสัญญา

ธนาคารได้นำนโยบายในการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน และความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยซึ่งเกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ยไปปฏิบัติ โดยการใช้ตราสารอนุพันธ์ในการบริหารความเสี่ยงเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าและเพื่อการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคาร อย่างไรก็ตาม ธนาคารได้มีการควบคุมความเสี่ยงในการทำธุรกรรมกับคู่สัญญา (Counterparty risks) โดยการกำหนดและควบคุมวงเงินการทำธุรกรรมเช่นเดียวกับนโยบายการให้สินเชื่อปกติและควบคุมความเสี่ยงด้านตลาด โดยควบคุมวงเงินประเภท Management Action Triggers, Net Open Position, Basis Point Value, Value at Risk และ Management Stress Triggers

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

จำนวนเงินตามสัญญาของตราสารอนุพันธ์ (Notional amounts) ณ วันสิ้นปี ไม่ได้แสดงถึงระดับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นแล้วจากรายการตราสารอนุพันธ์ ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นตามสัญญาของตราสารอนุพันธ์จะขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงทางด้านราคาของตราสารอนุพันธ์แต่ละประเภทก่อนถึงวันครบกำหนดตามสัญญา

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มูลค่าตามสัญญาของตราสารอนุพันธ์มีดังนี้

	งบการเงินรวม			
	2558			
	จำนวนเงินตามสัญญา			
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม
	(ล้านบาท)			
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	1,050,053	15,810	19,021	1,084,884
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตรา	84,704	303,905	218,740	607,349
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	454,372	1,035,926	348,931	1,839,229
อนุพันธ์ทางการเงินด้านตราสารทุน	1,018	760	-	1,778
	งบการเงินรวม			
	2557			
	จำนวนเงินตามสัญญา			
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม
	(ล้านบาท)			
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	811,075	22,035	17,739	850,849
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตรา	87,427	271,805	180,684	539,916
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	359,015	1,068,787	283,818	1,711,620
อนุพันธ์ทางการเงินด้านตราสารทุน	678	-	-	678

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	ไม่เกิน 1 ปี	งบการเงินเฉพาะธนาคาร			รวม
		2558			
		จำนวนเงินตามสัญญา			
		1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี		
		(ล้านบาท)			
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	1,050,196	15,810	19,021	1,085,027	
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตรา	85,065	305,764	228,987	619,816	
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	454,372	1,035,926	348,931	1,839,229	
อนุพันธ์ทางการเงินด้านตราสารทุน	-	519	-	519	

	ไม่เกิน 1 ปี	งบการเงินเฉพาะธนาคาร			รวม
		2557			
		จำนวนเงินตามสัญญา			
		1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี		
		(ล้านบาท)			
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	811,185	22,035	17,739	850,959	
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตรา	87,335	273,782	185,883	547,000	
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	359,015	1,068,787	283,818	1,711,620	
อนุพันธ์ทางการเงินด้านตราสารทุน	470	-	-	470	

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มูลค่าตามบัญชีและจำนวนเงินตามสัญญา แบ่งตามประเภทความเสี่ยง ได้ดังนี้

ประเภทความเสี่ยง	งบการเงินรวม					
	2558		2557			
	มูลค่าตามบัญชี		จำนวนเงิน	มูลค่าตามบัญชี		จำนวนเงิน
สินทรัพย์	หนี้สิน	ตามสัญญา	สินทรัพย์	หนี้สิน	ตามสัญญา	
	(ล้านบาท)					
อัตราแลกเปลี่ยน	38,554	43,074	1,692,233	24,003	25,253	1,390,765
อัตราดอกเบี้ย	18,805	16,498	1,839,229	19,600	17,140	1,711,620
อนุพันธ์ทางการเงินด้านตราสารทุน	38	16	1,778	27	20	678
รวม	57,397	59,588	3,533,240	43,630	42,413	3,103,063

ประเภทความเสี่ยง	งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
	2558		2557			
	มูลค่าตามบัญชี		จำนวนเงิน	มูลค่าตามบัญชี		จำนวนเงิน
สินทรัพย์	หนี้สิน	ตามสัญญา	สินทรัพย์	หนี้สิน	ตามสัญญา	
	(ล้านบาท)					
อัตราแลกเปลี่ยน	39,720	42,966	1,704,843	24,134	25,347	1,397,959
อัตราดอกเบี้ย	18,805	16,498	1,839,229	19,600	17,140	1,711,620
อนุพันธ์ทางการเงินด้านตราสารทุน	34	34	519	25	-	470
รวม	58,559	59,498	3,544,591	43,759	42,487	3,110,049

มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์และหนี้สินตราสารอนุพันธ์ประกอบด้วยตราสารอนุพันธ์เพื่อคำนวณมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม และตราสารอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยงจะรับรู้ตามเกณฑ์คงค้างซึ่งเป็นไปตามนโยบายการบัญชีเปิดเผยในหมายเหตุข้อ 5.25

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 สัดส่วนการทำธุรกรรมตราสารอนุพันธ์แบ่งตามประเภทสัญญาโดยพิจารณาจากมูลค่าตามสัญญาของตราสารอนุพันธ์มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	(ร้อยละ)			
สัญญา				
สถาบันการเงิน	71.91	76.08	71.66	75.88
บริษัทในกลุ่ม	-	-	0.38	0.26
บุคคลภายนอก	28.09	23.92	27.96	23.86

11 เงินลงทุนสุทธิ

11.1 การจัดประเภทเงินลงทุนในหลักทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 เงินลงทุนในหลักทรัพย์ของธนาคารและบริษัทย่อยจัดประเภทดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	มูลค่า	มูลค่า	มูลค่า	มูลค่า
	ยุติธรรม	ยุติธรรม	ยุติธรรม	ยุติธรรม
	(ล้านบาท)			
เงินลงทุนเพื่อค้า				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	20,690	25,981	20,677	25,970
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	131	453	131	453
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	-	851	-	851
ตราสารทุนในความต้องการของตลาดในประเทศ	294	388	-	-
รวม	21,115	27,673	20,808	27,274

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	มูลค่า	มูลค่า	มูลค่า	มูลค่า
	ยุติธรรม	ยุติธรรม	ยุติธรรม	ยุติธรรม
	(ล้านบาท)			
เงินลงทุนเพื่อขาย				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	323,977	290,414	290,108	281,937
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	23,569	17,130	-	-
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	13,313	7,821	867	244
ตราสารทุนในความต้องการของตลาดในประเทศ	18,479	23,321	8,126	12,282
ตราสารทุนในความต้องการของตลาดต่างประเทศ	2,862	2,981	-	2,981
ตราสารหนี้อื่น ๆ	-	28	-	28
รวม	382,200	341,695	299,101	297,472

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	ราคาทุน /	ราคาทุน /	ราคาทุน /	ราคาทุน /
	ราคาทุน	ราคาทุน	ราคาทุน	ราคาทุน
	ตัดจำหน่าย	ตัดจำหน่าย	ตัดจำหน่าย	ตัดจำหน่าย
	(ล้านบาท)			
ตราสารหนี้ที่จะถึงจนครบกำหนด				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	131,261	131,297	13,239	14,898
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	36	36	443	676
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	-	258	-	258
ตราสารหนี้อื่น ๆ	1,803	1,800	-	-
รวม	133,100	133,391	13,682	15,832
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	(36)	(924)	-	(757)
รวม	133,064	132,467	13,682	15,075

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	ราคาทุน	ราคาทุน	ราคาทุน	ราคาทุน
	(ล้านบาท)			
เงินลงทุนทั่วไป				
ตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดในประเทศ	447	447	441	440
ตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดต่างประเทศ	14	16	17	16
รวม	464	463	458	456
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	(188)	(187)	(188)	(187)
รวม	276	276	270	269
รวมเงินลงทุนสุทธิ	536,655	502,111	333,861	340,090

11.2 กำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายและหลักทรัพย์ที่จะถือจนครบกำหนด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 กำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายและหลักทรัพย์ที่จะถือจนครบกำหนดมีดังนี้

	งบการเงินรวม								
	2558				2557				
ประเภทของ หลักทรัพย์	ราคาทุน ตัดจำหน่าย	กำไรที่ยัง ไม่เกิดขึ้น	ขาดทุนที่ยัง ไม่เกิดขึ้น	มูลค่า ยุติธรรม	ราคาทุน ตัดจำหน่าย	กำไรที่ยัง ไม่เกิดขึ้น	ขาดทุนที่ยัง ไม่เกิดขึ้น	มูลค่า ยุติธรรม	
	(ล้านบาท)								
หลักทรัพย์เพื่อขาย	378,632*	6,046	(2,478)	382,200	330,694*	11,851	(850)	341,695	
หลักทรัพย์ที่จะถือ จนครบกำหนด	133,100	14,080	-	147,180	133,391	11,819	(12)	145,198	
รวม	511,732	20,126	(2,478)	529,380	464,085	23,670	(862)	486,893	

* สุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ประเภทของ หลักทรัพย์	งบการเงินเฉพาะธนาคาร							
	2558				2557			
	ราคาทุน ตัดจำหน่าย	กำไรที่ยัง ไม่เกิดขึ้น	ขาดทุนที่ยัง ไม่เกิดขึ้น	มูลค่า ยุติธรรม	ราคาทุน ตัดจำหน่าย	กำไรที่ยัง ไม่เกิดขึ้น	ขาดทุนที่ยัง ไม่เกิดขึ้น	มูลค่า ยุติธรรม
	(ล้านบาท)							
หลักทรัพย์เพื่อขาย	296,899*	2,646	(444)	299,101	289,091*	8,720	(339)	297,472
หลักทรัพย์ที่จะถือ								
จนครบกำหนด	13,682	1,364	-	15,046	15,832	2,044	-	17,876
รวม	310,581	4,010	(444)	314,147	304,923	10,764	(339)	315,348

* สุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า

11.3 เงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ธนาคารถือหุ้นไว้ตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 เงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ธนาคาร บริษัทย่อยและบริษัทร่วมถือหุ้นไว้ตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไปของหน่วยลงทุนหรือหุ้นที่จำหน่ายแล้วของกองทุนรวมและนิติบุคคลนั้น แต่ไม่เข้าข่ายเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมจำแนกตามอุตสาหกรรมได้ดังนี้

	จำนวนราย	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
		2558	2557	2558	2557
		(ล้านบาท)			
กองทุนรวมและกลุ่มธุรกิจการเงิน	2	-	28	-	28
อื่น ๆ	6 - 7	76	75	76	75
		76	103	76	103

11.4 เงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ธนาคารและบริษัทย่อยมีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ซึ่งออกโดยบริษัทที่มีปัญหาเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานและได้กันสำรองค่าเผื่อการลดราคาหลักทรัพย์ในส่วนที่ราคาตลาดต่ำกว่าราคาทุนในอดีตแล้ว ราคาทุนมีจำนวน 71 ล้านบาท (2557: 95 ล้านบาท)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

12 เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมสุทธิ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ธนาคารและบริษัทย่อยมีเงินลงทุนในบริษัทร่วมสุทธิจากค่าเพื่อการด้อยค่าดังนี้

ประเภทธุรกิจ	ประเภทหลักทรัพย์ ที่ลงทุน	งบการเงินรวม						
		สัดส่วนการถือหุ้น		มูลค่าเงินลงทุน				
		ทางตรงและ ทางอ้อม	วิธีราคาทุน	วิธีส่วนได้เสีย				
2558 (ร้อยละ)	2557	2558	2557	2558	2557			
บริษัทร่วม								
ธุรกิจการเงิน								
VinaSiam Bank*	ธนาคารพาณิชย์	หุ้นสามัญ	-	33.0	-	697	-	612
ธุรกิจบริการ								
บริษัท ซูเปอร์เนป (ประเทศไทย) จำกัด	ศูนย์ข้อมูล	หุ้นสามัญ	24.9	24.5	351	89	344	85
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วมสุทธิ					351	786	344	697

* เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2558 ธนาคารกลางของเวียดนามได้ออกใบอนุญาตจัดตั้งสาขาต่างประเทศในประเทศเวียดนามให้แก่ธนาคาร และเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2558 ธนาคารได้ซื้อส่วนได้เสียใน VinaSiam Bank เพิ่มเติมน้อยละ 67 เป็นจำนวนเงิน 1,643 ล้านบาท ทำให้สัดส่วนความเป็นเจ้าของเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 33 เป็นร้อยละ 100 ของทุนที่ออกและชำระแล้ว ในวันที่ 30 ธันวาคม 2558 ธนาคารกลางของเวียดนามได้เพิกถอนใบอนุญาตการดำเนินธุรกิจธนาคารของ VinaSiam Bank และในปัจจุบัน VinaSiam Bank อยู่ระหว่างการชำระบัญชี ในขณะที่ธนาคารอยู่ระหว่างการดำเนินการโอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของ VinaSiam Bank ไปยังสาขาของธนาคารที่จัดตั้งขึ้นใหม่ในโฮจิมินห์ ซิตี้ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ธนาคารมีเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่าดังนี้

ประเภทธุรกิจ	ประเภทหลักทรัพย์ที่ลงทุน	งบการเงินเฉพาะธนาคาร				
		สัดส่วนการถือหุ้นทางตรง		มูลค่าเงินลงทุนวิธีราคาทุน		
		2558 (ร้อยละ)	2557	2558 (ล้านบาท)	2557	
บริษัทย่อย						
ธุรกิจการเงินและการประกัน						
VinaSiam Bank*	ธนาคารพาณิชย์	หุ้นสามัญ	100.0	-	2,340	-
Cambodian Commercial Bank Ltd.	ธนาคารพาณิชย์	หุ้นสามัญ	100.0	100.0	964	964
บริษัท บริหารสินทรัพย์ รัชโยธิน จำกัด	บริหารสินทรัพย์	หุ้นสามัญ	100.0	100.0	25	25
บริษัทหลักทรัพย์ ไทยพาณิชย์ จำกัด	ธุรกิจหลักทรัพย์	หุ้นสามัญ	100.0	100.0	2,107	2,107
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด	จัดการกองทุน	หุ้นสามัญ	100.0	100.0	222	222
บริษัท ไทยพาณิชย์ลีสซิ่ง จำกัด (มหาชน)	บริการเรียกเก็บหนี้	หุ้นสามัญ	99.4	99.4	9,976	9,976
บริษัท ไทยพาณิชย์ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)**	ประกันชีวิต	หุ้นสามัญ	99.2	94.7	12,540	9,033
ธุรกิจบริการ						
บริษัท ธ.ท.พ. ศูนย์ฝึกอบรม จำกัด	ศูนย์ฝึกอบรม	หุ้นสามัญ	100.0	100.0	390	390
บริษัท สยามพีวีแอนด์ จำกัด	ศูนย์จำหน่ายและประเมินราคาทรัพย์สิน	หุ้นสามัญ	100.0	100.0	10	10
บริษัท ไทยพาณิชย์พลัส จำกัด	บริการเรียกเก็บหนี้	หุ้นสามัญ	100.0	100.0	1	1
ธุรกิจอื่น ๆ						
บริษัทเงินทุน ส.อ.ก. จำกัด (มหาชน)***	การพาณิชย์	หุ้นสามัญ	99.7	99.7	582	785
บริษัทย่อยทางอ้อม						
บริษัท มหิศร จำกัด****	บริหารอสังหาริมทรัพย์	หุ้นสามัญ	-	-	-	-
บริษัทร่วม						
ธุรกิจการเงิน						
VinaSiam Bank*	ธนาคารพาณิชย์	หุ้นสามัญ	-	33.0	-	697
ธุรกิจบริการ						
บริษัท ซูเปอร์เนป (ประเทศไทย) จำกัด	ศูนย์ข้อมูล	หุ้นสามัญ	10.0	10.0	141	36
รวม					29,298	24,246
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า					(2,318)	(2,117)
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมสุทธิ					26,980	22,129

* เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2558 ธนาคารกลางของเวียดนามได้ออกใบอนุญาตจัดตั้งสาขาต่างประเทศในประเทศเวียดนามให้แก่ธนาคาร และเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2558 ธนาคารได้ซื้อส่วนได้เสียใน VinaSiam Bank เพิ่มเติมร้อยละ 67 เป็นจำนวนเงิน 1,643 ล้านบาท ทำให้สัดส่วนความเป็นเจ้าของเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 33 เป็นร้อยละ 100 ของทุนที่ออกและชำระแล้ว ในวันที่ 30 ธันวาคม 2558 ธนาคารกลางของเวียดนามได้เพิกถอนใบอนุญาตการค้าเงินธุรกิจธนาคารของ VinaSiam Bank และในปัจจุบัน VinaSiam Bank อยู่ระหว่างการชำระบัญชี ในขณะที่ธนาคารอยู่ระหว่างการดำเนินการโอนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของ VinaSiam Bank ไปยังสาขาของธนาคารที่จัดตั้งขึ้นใหม่ในโฮจิมินห์ซิตี สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

** ในปี 2558 ธนาคารได้ซื้อส่วนได้เสียในบริษัท ไทยพาณิชย์ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) เพิ่มเติมจำนวน 2,998,567 หุ้นหรือร้อยละ 4.51 เป็นจำนวนเงิน 3,506 ล้านบาท ทำให้สัดส่วนความเป็นเจ้าของเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 94.66 เป็นร้อยละ 99.17 ของทุนที่ออกและชำระแล้ว

*** กิจการทั้งหมดได้โอนไปที่ธนาคารในวันที่ 1 ตุลาคม 2555 และจดทะเบียนเลิกบริษัทเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2555 ปัจจุบันอยู่ระหว่างการชำระบัญชี

**** บริษัทย่อยของบริษัท ไทยพาณิชย์พลัส จำกัด

บริษัทย่อยและบริษัทร่วมทั้งหมดจดทะเบียนและประกอบกิจการในประเทศไทย ยกเว้น Cambodian Commercial Bank Ltd. ซึ่งจดทะเบียนและประกอบกิจการในประเทศกัมพูชาและ VinaSiam Bank ซึ่งจดทะเบียนและประกอบกิจการในประเทศเวียดนาม

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทร่วมมีดังนี้

	2558 (ไม่ได้ตรวจสอบ)			2557 (ตรวจสอบแล้ว)		
	สินทรัพย์ รวม	หนี้สินรวม	ส่วน เจ้าของ	สินทรัพย์ รวม	หนี้สินรวม	ส่วน เจ้าของ
ธุรกิจการเงิน	-	-	-	4,078	2,224	1,854
อื่น ๆ	1,383	1	1,382	351	4	347
	1,383	1	1,382	4,429	2,228	2,201

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

	2558 (ไม่ได้ตรวจสอบ)			2557 (ตรวจสอบแล้ว)		
	รายได้	ค่าใช้จ่าย	ขาดทุนสุทธิ	รายได้	ค่าใช้จ่าย	ขาดทุนสุทธิ
ธุรกิจการเงิน	-	-	-	135	367	(232)
อื่น ๆ	4	29	(25)	-	16	(16)
	4	29	(25)	135	383	(248)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

2558   2557

(ล้านบาท)

ยอดคงเหลือของส่วนได้เสียในบริษัทร่วม

ส่วนแบ่งของกลุ่มบริษัทใน:

- กำไรจากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	(89)	(79)
- กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม	(89)	(79)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ธนาคารและบริษัทย่อยมีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ได้รับโอนจากการปรับโครงสร้างหนี้และถือไว้เกินกว่าร้อยละ 20 ของทุนที่เรียกชำระแล้วของนิติบุคคลนั้น แต่ไม่ได้บันทึกเงินลงทุนดังกล่าวเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมคือบริษัท สยาม มีเดีย แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด และบริษัท เอสจี สตาร์ พร็อพเพอร์ตี้ส์ จำกัด ยอดคงเหลือในงบการเงินของบริษัทดังกล่าวไม่มีผลกระทบที่มีสาระสำคัญต่องบการเงินของธนาคาร

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

13 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ

13.1 จำแนกตามประเภทสินเชื่อ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)			
เงินเบิกเกินบัญชี	110,606	117,313	110,016	116,919
เงินให้กู้ยืม	1,230,012	1,158,725	1,219,735	1,152,643
ตัวเงิน	275,743	286,184	275,743	286,184
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน	191,579	188,418	191,579	188,418
อื่น ๆ	48,064	46,922	47,187	45,842
หัก รายได้รอดัดบัญชี	(22,598)	(20,427)	(22,598)	(20,427)
รวมเงินให้สินเชื่อสุทธิจากรายได้รอดัดบัญชี	1,833,406	1,777,135	1,821,662	1,769,579
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	4,545	3,814	4,107	3,544
รวมเงินให้สินเชื่อสุทธิจากรายได้รอดัดบัญชีและดอกเบี้ยค้างรับ	1,837,951	1,780,949	1,825,769	1,773,123
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ				
- เงินสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.				
- รายสินเชื่อ	(48,374)	(35,669)	(47,152)	(34,912)
- รายกลุ่ม	(6,218)	(5,420)	(6,218)	(5,420)
- เงินสำรองส่วนที่ต้งมากกว่าเกณฑ์ ธปท.	(10,185)	(17,925)	(10,171)	(17,920)
รวม	1,773,174	1,721,935	1,762,228	1,714,871

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

13.2 จำแนกตามสกุลเงินและถิ่นที่อยู่ของลูกหนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557

	งบการเงินรวม					
	2558		2557			
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
	(ล้านบาท)					
เงินบาท	1,691,013	20,838	1,711,851	1,648,637	48	1,648,685
เงินดอลลาร์สหรัฐ	79,544	26,802	106,346	84,277	39,825	124,102
เงินสกุลอื่น ๆ	14,738	471	15,209	4,348	-	4,348
รวม			1,833,406			1,777,135
	งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
	2558		2557			
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
	(ล้านบาท)					
เงินบาท	1,683,653	20,838	1,704,491	1,642,665	48	1,642,713
เงินดอลลาร์สหรัฐ	78,706	24,244	102,950	84,277	38,241	122,518
เงินสกุลอื่น ๆ	13,750	471	14,221	4,348	-	4,348
รวม			1,821,662			1,769,579

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

13.3 จำแนกตามประเภทธุรกิจและการจัดชั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557

	งบการเงินรวม												
	ปกติ	2558				สงสัย จะสูญ	รวม *	ปกติ	2557				รวม *
		กล่าวถึง เป็นพิเศษ	ต่ำกว่า มาตรฐาน	สงสัย	สงสัย				กล่าวถึง เป็นพิเศษ	ต่ำกว่า มาตรฐาน	สงสัย	สงสัย	
						(ล้านบาท)							
การเกษตรและเหมืองแร่	15,710	364	144	78	206	16,502	17,775	242	216	29	22	18,284	
อุตสาหกรรมการผลิต													
และการพาณิชย์	550,508	7,908	14,114	10,180	11,121	593,831	570,126	33,308	5,221	2,527	10,132	621,314	
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์													
และการก่อสร้าง	137,138	893	500	164	2,543	141,238	120,804	1,260	650	447	2,088	125,249	
การสาธารณสุขโลก													
และบริการ	249,231	958	1,598	317	2,020	254,124	215,559	1,868	1,950	448	1,306	221,131	
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	476,562	9,756	4,680	2,648	1,366	495,012	442,250	11,054	4,526	3,145	2,084	463,059	
อื่น ๆ	312,013	13,369	3,876	1,422	2,019	332,699	305,532	14,614	4,098	1,669	2,185	328,098	
รวม *	1,741,162	33,248	24,912	14,809	19,275	1,833,406	1,672,046	62,346	16,661	8,265	17,817	1,777,135	

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร												
	ปกติ	2558				สงสัย จะสูญ	รวม *	ปกติ	2557				รวม *
		กล่าวถึง เป็นพิเศษ	ต่ำกว่า มาตรฐาน	สงสัย	สงสัย				กล่าวถึง เป็นพิเศษ	ต่ำกว่า มาตรฐาน	สงสัย	สงสัย	
						(ล้านบาท)							
การเกษตรและเหมืองแร่	15,304	340	144	78	44	15,910	17,647	242	216	29	22	18,156	
อุตสาหกรรมการผลิต													
และการพาณิชย์	547,871	7,908	14,114	10,000	10,939	590,832	569,209	33,308	5,221	2,527	10,132	620,397	
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์													
และการก่อสร้าง	137,138	859	500	164	1,481	140,142	120,800	1,260	650	447	1,029	124,186	
การสาธารณสุขโลก													
และบริการ	248,716	957	1,598	317	1,865	253,453	215,031	1,868	1,950	448	1,306	220,603	
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	476,541	9,755	4,680	2,648	1,366	494,990	442,243	11,054	4,526	3,145	2,084	463,052	
อื่น ๆ	305,707	13,369	3,876	1,422	1,961	326,335	300,677	14,614	4,098	1,669	2,127	323,185	
รวม *	1,731,277	33,188	24,912	14,629	17,656	1,821,662	1,665,607	62,346	16,661	8,265	16,700	1,769,579	

* สุทธิจากรายได้รอดักบัญชีไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

13.4 ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ธนาคารและบริษัทย่อยมีลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินดังนี้

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคาร							
	2558				2557			
	จำนวนเงินที่ถึงกำหนด				จำนวนเงินที่ถึงกำหนด			
	จ่ายชำระตามสัญญา				จ่ายชำระตามสัญญา			
	ไม่เกิน		มากกว่า	รวม	ไม่เกิน		มากกว่า	รวม
	1 ปี	1 - 5 ปี	5 ปี		1 ปี	1 - 5 ปี	5 ปี	
	(ล้านบาท)							
ผลรวมของเงินลงทุนขั้นต้นตามสัญญาเช่า	59,858	127,170	4,551	191,579	60,208	125,810	2,400	188,418
หัก รายได้ทางการเงินรอการรับรู้				(22,499)				(20,326)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต้นที่ลูกหนี้								
ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า				169,080				168,092
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ				(6,218)				(5,420)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินสุทธิ				<u>162,862</u>				<u>162,672</u>

13.5 เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทที่เข้าข่ายถูกเพิกถอนจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคาร							
	2558				2557			
	จำนวน	เงินให้สินเชื่อและ	หลัก	ค่าเผื่อนี้	จำนวน	เงินให้สินเชื่อและ	หลัก	ค่าเผื่อนี้
	ราย	ดอกเบี้ยค้างรับ*	ประกัน	สงสัยจะสูญ	ราย	ดอกเบี้ยค้างรับ*	ประกัน	สงสัยจะสูญ
	(ล้านบาท)				(ล้านบาท)			
บริษัทจดทะเบียนที่เข้าข่าย								
ถูกเพิกถอนจากการเป็น								
หลักทรัพย์จดทะเบียนใน								
ตลาดหลักทรัพย์	2	2,377	1,807	469	3	3,005	1,952	788

* รวมเงินให้สินเชื่อแก่สถาบันการเงินแต่ไม่รวมค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

13.6 สินเชื่อค้ำยคุณภาพ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ธนาคารใช้หลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยลงวันที่ 3 สิงหาคม 2551 เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเงินให้สินเชื่อค้ำยคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วยเงินให้สินเชื่อจัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สงสัย สงสัยจะสูญเสีย และสูญเสียตามหลักเกณฑ์การจัดชั้นตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
			(ล้านบาท)	
เงินให้สินเชื่อค้ำยคุณภาพ (สุทธิจากค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ)	25,069	21,791	24,458	21,413
ร้อยละของเงินให้สินเชื่อค้ำยคุณภาพต่อเงินให้สินเชื่อรวม (สุทธิ)	1.3	1.1	1.2	1.1
เงินให้สินเชื่อค้ำยคุณภาพ (ก่อนหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ)	58,996	42,743	57,197	41,626
ร้อยละของเงินให้สินเชื่อค้ำยคุณภาพต่อเงินให้สินเชื่อรวม	2.9	2.1	2.8	2.1

ในไตรมาส 3/2558 ลูกค้านิติบุคคลขนาดใหญ่ 2 ราย ซึ่งมีสินเชื่อรวมทั้งหมดประมาณ 22 พันล้านบาทได้ถูกจัดชั้นเป็นสินเชื่อค้ำยคุณภาพ ซึ่งก่อนหน้านี้ได้ถูกจัดเป็นชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ ลูกค้านี้ประกอบธุรกิจในอุตสาหกรรมเหล็กและประสบปัญหาสภาพคล่องรุนแรงอันเป็นผลมาจากราคาเหล็กในตลาดโลกตกต่ำอย่างต่อเนื่อง โดยธนาคารได้มีการตั้งสำรองเพิ่มเป็นจำนวน 11 พันล้านบาท ส่วนหนึ่งเพื่อตั้งสำรองเต็มจำนวนและทำการตัดหนี้สูญสำหรับลูกค้านี้เป็นจำนวนเงินประมาณ 12 พันล้านบาท และอีกส่วนหนึ่งเพื่อตั้งสำรองสำหรับลูกค้านี้รายเต็มจำนวนหลังหักมูลค่าหลักประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัท บริหารสินทรัพย์ รัชโยธิน จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของธนาคารมีเงินให้สินเชื่อค้ำยคุณภาพจำนวน 465 ล้านบาท (2557: 488 ล้านบาท) ทั้งนี้ หากใช้ยอดเงินต้นตามสัญญาสำหรับสินเชื่อที่รับโอนจากธนาคารและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 จะมีเงินให้สินเชื่อค้ำยคุณภาพจำนวน 997 ล้านบาท (2557: 1,059 ล้านบาท)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

13.7 เงินให้สินเชื่อที่ระงับรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

เงินให้สินเชื่อที่ระงับรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้าง (รวมเงินให้สินเชื่อแก่สถาบันการเงิน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
			(ล้านบาท)	
เงินให้สินเชื่อที่ระงับการรับรู้รายได้*	50,717	39,234	49,661	38,116
ร้อยละของเงินให้สินเชื่อที่ระงับการรับรู้รายได้	2.5	1.9	2.5	1.9

* เงินให้สินเชื่อที่ระงับรับรู้รายได้ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส.21/2555

13.8 สินทรัพย์จัดชั้น

ธนาคารและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์จัดชั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ดังนี้

	งบการเงินรวม					
	เงินให้สินเชื่อและ ดอกเบี้ยค้างรับ*		เงินให้สินเชื่อ สถาบันการเงินและ ดอกเบี้ยค้างรับ		ทรัพย์สิน รอการขาย	
	2558	2557	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)					
จัดชั้นปกติ	1,745,381	207,306	-	-	20	1,952,707
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	33,495	-	-	-	3	33,498
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	24,985	-	-	-	4	24,989
จัดชั้นสงสัย	14,809	-	-	-	4	14,813
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	19,281	-	3,111	597	442	23,431
	1,837,951	207,306	3,111	597	473	2,049,438

* สุทธิจากรายได้รอดักบัญชี

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินรวม					รวม
	2557					
	เงินให้สินเชื่อและ ดอกเบี้ยค้างรับ *	เงินให้สินเชื่อ สถาบันการเงินและ ดอกเบี้ยค้างรับ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	ทรัพย์สิน รอการขาย	สินทรัพย์อื่น	
จัดชั้นปกติ	1,675,361	252,620	-	-	11	1,927,992
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	62,790	-	-	-	1	62,791
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	16,709	-	-	-	3	16,712
จัดชั้นสงสัย	8,265	-	-	-	4	8,269
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	17,824	-	2,397	997	631	21,849
	1,780,949	252,620	2,397	997	650	2,037,613
งบการเงินเฉพาะธนาคาร						
2558						
	เงินให้สินเชื่อและ ดอกเบี้ยค้างรับ *	เงินให้สินเชื่อ สถาบันการเงินและ ดอกเบี้ยค้างรับ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	ทรัพย์สิน รอการขาย	สินทรัพย์อื่น	รวม
จัดชั้นปกติ	1,735,064	200,574	-	-	20	1,935,658
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	33,435	-	-	-	3	33,438
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	24,985	-	-	-	4	24,989
จัดชั้นสงสัย	14,629	-	-	-	4	14,633
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	17,656	-	3,285	594	442	21,977
	1,825,769	200,574	3,285	594	473	2,030,695
งบการเงินเฉพาะธนาคาร						
2557						
	เงินให้สินเชื่อและ ดอกเบี้ยค้างรับ *	เงินให้สินเชื่อ สถาบันการเงินและ ดอกเบี้ยค้างรับ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	ทรัพย์สิน รอการขาย	สินทรัพย์อื่น	รวม
จัดชั้นปกติ	1,668,659	246,951	-	-	11	1,915,621
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	62,790	-	-	-	1	62,791
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	16,709	-	-	-	3	16,712
จัดชั้นสงสัย	8,265	-	-	-	4	8,269
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	16,700	-	3,778	991	631	22,100
	1,773,123	246,951	3,778	991	650	2,025,493

* สุทธิจากรายได้รอดัดบัญชี

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

13.9 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

13.9.1 จำแนกตามประเภทการจัดชั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 (รวมดอกเบี้ยค้างรับ)

	งบการเงินรวม						รวม
	แบบรายสินเชื่อ (สินเชื่อทั้งหมดยกเว้นลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน)			แบบรายกลุ่ม (ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน)			
	เงินให้สินเชื่อ และดอกเบี้ย ค้างรับ (ล้านบาท)	ยอดสุทธิที่ใช้ใน การตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ (ล้านบาท)	อัตราที่ใช้ใน การตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ (ร้อยละ)	ค่าเผื่อนี้สงสัย จะสูญ ***	ยอดสุทธิที่ใช้ใน การตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ (ล้านบาท)	ค่าเผื่อนี้สงสัย จะสูญ ***	
เงินสำรองชั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.							
- จัดชั้นปกติ	1,745,381	1,536,211 *	1	15,295	156,698	2,855	18,150
- จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	33,495	23,404 *	2	469	8,875	1,856	2,325
- จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	24,985	14,087 **	100	14,087	1,058	468	14,555
- จัดชั้นสงสัย	14,809	7,801 **	100	7,712	641	275	7,987
- จัดชั้นสงสัยจะสูญ	19,281	10,811 **	100	10,811	1,808	764	11,575
รวม	<u>1,837,951</u>	<u>1,592,314</u>		<u>48,374</u>	<u>169,080</u>	<u>6,218</u>	<u>54,592</u>
เงินสำรองส่วนที่ตี้งมากกว่าเกณฑ์ ธปท.							10,185
รวม							<u>64,777</u>

* สุทธิจากมูลค่าหลักประกันที่เป็นเงินสดและรายการใกล้เคียงเงินสด

** สุทธิจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้หรือจากการจำหน่ายหลักประกัน

*** ไม่รวมค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินรวม						รวม
	2557						
	แบบรายสินเชื่อ			แบบรายกลุ่ม			
	(สินเชื่อทั้งหมดยกเว้นลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน)			(ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน)			
เงินให้สินเชื่อ และดอกเบี้ย ค้างรับ	ยอดสุทธิที่ใช้ใน การตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ	อัตราที่ใช้ใน การตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้สงสัย จะสูญ ***	ยอดสุทธิที่ใช้ใน การตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้สงสัย จะสูญ ***		
(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)		(ล้านบาท)			
เงินสำรองชั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.							
- จัดชั้นปกติ	1,675,361	1,490,991 *	1	14,862	154,538	2,240	
- จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	62,790	52,337 *	2	1,047	9,895	1,811	
- จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	16,709	7,199 **	100	7,199	1,151	424	
- จัดชั้นสงสัย	8,265	2,812 **	100	2,812	719	262	
- จัดชั้นสงสัยจะสูญ	17,824	9,749 **	100	9,749	1,789	683	
รวม	<u>1,780,949</u>	<u>1,563,088</u>		<u>35,669</u>	<u>168,092</u>	<u>5,420</u>	
เงินสำรองส่วนที่ตั้งมากกว่าเกณฑ์ ธปท.							
รวม						<u>17,925</u>	
						<u>59,014</u>	

* สหจกมูลค่าหลักประกันที่เป็นเงินสดและรายการใกล้เคียงเงินสด

** สหจกมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้หรือจากการจำหน่ายหลักประกัน

*** ไม่รวมค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร						รวม
	2558						
	แบบรายสินเชื่อ			แบบรายกลุ่ม			
	(สินเชื่อทั้งหมดยกเว้นลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน)			(ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน)			
เงินให้สินเชื่อ และดอกเบี้ย ค้างรับ	ยอดสุทธิที่ใช้ใน การตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ	อัตราที่ใช้ใน การตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้สงสัย จะสูญ ***	ยอดสุทธิที่ใช้ใน การตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้สงสัย จะสูญ ***		
(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)		(ล้านบาท)			
เงินสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.							
- จัดชั้นปกติ	1,735,064	1,526,918 *	1	15,269	156,698	2,855	18,124
- จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	33,435	23,386 *	2	468	8,875	1,856	2,324
- จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	24,985	14,087 **	100	14,087	1,058	468	14,555
- จัดชั้นสงสัย	14,629	7,621 **	100	7,621	641	275	7,896
- จัดชั้นสงสัยจะสูญ	17,656	9,707 **	100	9,707	1,808	764	10,471
รวม	<u>1,825,769</u>	<u>1,581,719</u>		<u>47,152</u>	<u>169,080</u>	<u>6,218</u>	<u>53,370</u>
เงินสำรองส่วนที่ตั้งมากกว่าเกณฑ์ ธปท.							10,171
รวม							<u>63,541</u>

* สุตจากมูลค่าหลักประกันที่เป็นเงินสดและรายการใกล้เคียงเงินสด

** สุตจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้หรือจากการจำหน่ายหลักประกัน

*** ไม่รวมค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร						รวม
	2557						
	แบบรายสินเชื่อ			แบบรายกลุ่ม			
	(สินเชื่อทั้งหมดยกเว้นลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน)			(ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน)			
เงินให้สินเชื่อ และดอกเบี้ย ค้างรับ	ยอดสุทธิที่ใช้ใน การตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ	อัตราที่ใช้ใน การตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้สงสัย จะสูญ ***	ยอดสุทธิที่ใช้ใน การตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้สงสัย จะสูญ ***		
(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)		(ล้านบาท)			
เงินสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.							
- จัดชั้นปกติ	1,668,659	1,484,553 *	1	14,846	154,538	2,240	
- จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	62,790	52,337 *	2	1,047	9,895	1,811	
- จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	16,709	7,199 **	100	7,199	1,151	424	
- จัดชั้นสงสัย	8,265	2,812 **	100	2,812	719	262	
- จัดชั้นสงสัยจะสูญ	16,700	9,008 **	100	9,008	1,789	683	
รวม	<u>1,773,123</u>	<u>1,555,909</u>		<u>34,912</u>	<u>168,092</u>	<u>5,420</u>	
เงินสำรองส่วนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ธปท.							
รวม						<u>17,920</u>	
						<u>58,252</u>	

* สหจกมูลค่าหลักประกันที่เป็นเงินสดและรายการใกล้เคียงเงินสด

** สหจกมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้หรือจากการจำหน่ายหลักประกัน

*** ไม่รวมค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

จากการประเมินเกี่ยวกับความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ของลูกหนี้เงินให้สินเชื่อ ฝ่ายบริหารของธนาคารและบริษัทย่อยเชื่อว่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญอย่างเพียงพอตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในงบการเงินรวมได้ตั้งตามเกณฑ์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากวิจรณ์ญาณของผู้บริหาร

13.9.2 การเปลี่ยนแปลงของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 การเปลี่ยนแปลงของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญมีดังนี้

	งบการเงินรวม						
	2558						
	ปกติ	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	สงสัย	สงสัยจะสูญ	สำรองส่วนที่ตั้งมากกว่าเกณฑ์	รวม
				(ล้านบาท)			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	17,102	2,858	7,623	3,074	10,432	17,925	59,014
โอนเข้าจากบริษัทย่อย	-	5	-	1	268	15	289
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	1,046	(539)	6,932	4,912	27,444	(7,931)	31,864
หนี้สูญตัดบัญชี	-	-	-	-	(26,594)	-	(26,594)
อื่น ๆ	2	1	-	-	25	176	204
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	18,150	2,325	14,555	7,987	11,575	10,185	64,777

	งบการเงินรวม						
	2557						
	ปกติ	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	สงสัย	สงสัยจะสูญ	สำรองส่วนที่ตั้งมากกว่าเกณฑ์	รวม
				(ล้านบาท)			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	16,311	1,833	5,872	2,232	12,686	21,008	59,942
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	791	1,025	1,751	842	13,980	(3,496)	14,893
หนี้สูญตัดบัญชี	-	-	-	-	(15,843)	-	(15,843)
อื่น ๆ	-	-	-	-	(391)	413	22
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557	17,102	2,858	7,623	3,074	10,432	17,925	59,014

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร						รวม
	2558						
	ปกติ	กล่าวถึง เป็นพิเศษ	ต่ำกว่า มาตรฐาน	สงสัย (ล้านบาท)	สงสัย จะสูญ	สำรอง ส่วนที่ตั้ง มากกว่า เกณฑ์ รปท.	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	17,086	2,858	7,623	3,074	9,691	17,920	58,252
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	1,038	(534)	6,932	4,822	27,346	(7,924)	31,680
หนี้สูญตัดบัญชี	-	-	-	-	(26,566)	-	(26,566)
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	175	175
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	18,124	2,324	14,555	7,896	10,471	10,171	63,541

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร						รวม
	2557						
	ปกติ	กล่าวถึง เป็นพิเศษ	ต่ำกว่า มาตรฐาน	สงสัย (ล้านบาท)	สงสัย จะสูญ	สำรอง ส่วนที่ตั้ง มากกว่า เกณฑ์ รปท.	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	16,295	1,833	5,871	2,231	11,369	21,005	58,604
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	791	1,025	1,752	843	13,996	(3,498)	14,909
หนี้สูญตัดบัญชี	-	-	-	-	(15,674)	-	(15,674)
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	413	413
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557	17,086	2,858	7,623	3,074	9,691	17,920	58,252

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

14 การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ได้รวมผลของการปรับโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีต่างกันหลายวิธีดังนี้

รูปแบบการปรับ โครงสร้างหนี้	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคาร									
	จำนวนหนี้ตามบัญชี						สินทรัพย์ที่รับโอน			
	จำนวนราย		ก่อนปรับ		หลังปรับ		ชนิดของ		มูลค่ายุติธรรม	
			โครงสร้างหนี้		โครงสร้างหนี้		สินทรัพย์			
2558	2557	2558	2557	2558	2557	2558	2557	2558	2557	
	(ล้านบาท)						(ล้านบาท)			
การโอนสินทรัพย์	1	3	125	21	125	21	อสังหาริมทรัพย์	-	15	
การปรับโครงสร้างหนี้ โดยใช้หลายรูปแบบ	2,383	1,725	15,510	10,631	15,491	10,596	อสังหาริมทรัพย์	37	-	
การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข การชำระหนี้	19,406	11,486	20,165	12,341	20,105	12,312				
รวม	21,790	13,214	35,800	22,993	35,721	22,929				

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ลูกหนี้ที่มีการปรับโครงสร้างหนี้เปรียบเทียบกับเงินให้สินเชื่อทั้งสิ้นรวมเงินให้สินเชื่อสถาบันการเงินมีดังนี้

	งบการเงินรวม			
	2558		2557	
	จำนวนราย	มูลหนี้*	จำนวนราย*	มูลหนี้*
	(ล้านบาท)		(ล้านบาท)	
ยอดหนี้ที่มีการปรับโครงสร้าง	21,790	35,800	13,214	22,993
เงินให้สินเชื่อทั้งสิ้นรวมเงินให้สินเชื่อสถาบันการเงิน	1,209,336	2,045,257	1,036,940	2,033,569

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร			
	2558		2557	
	จำนวนราย	มูลหนี้*	จำนวนราย*	มูลหนี้*
	(ล้านบาท)		(ล้านบาท)	
ยอดหนี้ที่มีการปรับโครงสร้าง	21,790	35,800	13,214	22,993
เงินให้สินเชื่อทั้งสิ้นรวมเงินให้สินเชื่อสถาบันการเงิน	1,101,009	2,026,343	950,753	2,020,074

* ข้อมูลเปรียบเทียบได้มีการปรับปรุงใหม่และอธิบายไว้ในย่อหน้าถัดไป

อายุถัวเฉลี่ยของหนี้ที่มีการปรับโครงสร้างหนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 มีจำนวน 11.1 ปี (2557: 10.7 ปี)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ธนาคารและบริษัทย่อยมียอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่ได้ปรับโครงสร้างหนี้รวมถึงหนี้ที่มีปัญหาดังนี้

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคาร			
	2558		2557	
	จำนวนราย	มูลหนี้ (ล้านบาท)	จำนวนราย*	มูลหนี้* (ล้านบาท)
สินเชื่อที่ปรับโครงสร้างหนี้ที่จัดชั้นเป็นสินเชื่อค้ำคุณภาพ	3,407	6,535	3,636	8,181
สินเชื่อที่ปรับโครงสร้างหนี้ที่ไม่ได้จัดชั้นเป็นสินเชื่อค้ำคุณภาพ	14,089	26,454	8,010	21,193
รวม	17,496	32,989	11,646	29,374

* ข้อมูลเปรียบเทียบได้มีการปรับปรุงใหม่และอธิบายไว้ในย่อหน้าถัดไป

ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาไม่รวมถึงเงินให้สินเชื่อซึ่งมีการขยายเวลาการชำระหนี้และมีอัตราดอกเบี้ยตามอัตราตลาดปกติ ซึ่งมักเป็นดอกเบี้ย ณ วันเริ่มต้นสัญญา ยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่ได้ปรับโครงสร้างหนี้ซึ่งได้เคยรายงานไป ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 ได้รวมเงินให้สินเชื่อดังกล่าวเป็นจำนวน 20,595 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วย 6,023 บัญชี ทั้งงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคาร จำนวนดังกล่าวไม่ถูกรวมในยอดหลังปรับปรุงตามข้อมูลด้านบน ทั้งนี้การปรับปรุงดังกล่าวเป็นไปเพื่อให้เปรียบเทียบกับตลาดได้ดีขึ้น

ข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อที่ปรับโครงสร้างหนี้มีดังนี้

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557
	(ล้านบาท)	
ดอกเบี้ยรับที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	3,314	2,253
ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ซึ่งรับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	40	29

ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 การเปลี่ยนแปลงของค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้มีดังนี้

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557
	(ล้านบาท)	
ยอดต้นปี	-	374
ลดลงระหว่างปี	-	(374)
ยอดปลายปี	-	-

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

15 การเปิดเผยงบกระแสเงินสดของบริษัทบริหารสินทรัพย์

ตามหนังสือของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส.(01)ว.3258/2543 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2543 เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติสำหรับบริษัทบริหารสินทรัพย์ ได้กำหนดให้ธนาคารต้องเปิดเผยงบกระแสเงินสดของบริษัทบริหารสินทรัพย์ของธนาคารในหมายเหตุประกอบงบการเงินของธนาคารด้วย ซึ่งงบกระแสเงินสดของ บริษัท บริหารสินทรัพย์ รัชโยธิน จำกัด มีดังนี้

	บริษัท บริหารสินทรัพย์ รัชโยธิน จำกัด	
	งบกระแสเงินสด	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2558	2557
	(ไม่ได้ตรวจสอบ)	(ตรวจสอบแล้ว)
	(ล้านบาท)	
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้	270	(2)
รายการปรับปรุง		
กลับรายการหนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการซื้อขาย	(36)	(12)
กำไรสุทธิจากเงินลงทุน	(1)	(4)
	233	(18)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยสุทธิ	14	17
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	247	(1)
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง		
รายการระหว่างบริษัทและตลาดเงิน	(36)	7
เงินลงทุน	33	9
ทรัพย์สินรอการขาย	-	1
สินทรัพย์อื่น	1	-
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)	(247)	(24)
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืมระยะสั้น	(247)	(24)
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	1	(3)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงาน	(1)	(11)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินสดรับจากการจำหน่ายหลักทรัพย์เพื่อขาย	-	11
เงินสดรับจากการจำหน่ายเงินลงทุนทั่วไป	1	-
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน	1	11
เงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	-	-
เงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม	-	-
เงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	-	-

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

16 ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 การเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินรอการขายสุทธิมีดังนี้

	งบการเงินรวม			
	2558			
	ยอดต้นปี	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย/ ลดลง	ยอดปลายปี
	(ล้านบาท)			
ทรัพย์สินที่ได้จากการชำระหนี้				
อสังหาริมทรัพย์	9,724	2,200	(1,126)	10,798
สังหาริมทรัพย์	694	6,696	(7,164)	226
รวม	10,418	8,896	(8,290)	11,024
อื่น ๆ	298	418	(585)	131
รวมทรัพย์สินรอการขาย	10,716	9,314	(8,875)	11,155
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	(995)	-	398	(597)
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	9,721	9,314	(8,477)	10,558

	งบการเงินรวม			
	2557			
	ยอดต้นปี	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย/ ลดลง	ยอดปลายปี
	(ล้านบาท)			
ทรัพย์สินที่ได้จากการชำระหนี้				
อสังหาริมทรัพย์	9,561	2,474	(2,311)	9,724
สังหาริมทรัพย์	1,119	7,131	(7,556)	694
รวม	10,680	9,605	(9,867)	10,418
อื่น ๆ	298	611	(611)	298
รวมทรัพย์สินรอการขาย	10,978	10,216	(10,478)	10,716
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	(1,328)	(40)	373	(995)
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	9,650	10,176	(10,105)	9,721

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร			
	2558			
	ยอดต้นปี	จำนวน/		ยอดปลายปี
เพิ่มขึ้น		ลดลง		
	(ล้านบาท)			
ทรัพย์สินที่ได้จากการชำระหนี้				
อสังหาริมทรัพย์	9,710	2,200	(1,118)	10,792
สิ่งหามทรัพย์	693	6,696	(7,164)	225
รวม	10,403	8,896	(8,282)	11,017
อื่น ๆ	299	418	(586)	131
รวมทรัพย์สินรอการขาย	10,702	9,314	(8,868)	11,148
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	(991)	-	397	(594)
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	9,711	9,314	(8,471)	10,554

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร			
	2557			
	ยอดต้นปี	จำนวน/		ยอดปลายปี
เพิ่มขึ้น		ลดลง		
	(ล้านบาท)			
ทรัพย์สินที่ได้จากการชำระหนี้				
อสังหาริมทรัพย์	9,545	2,474	(2,309)	9,710
สิ่งหามทรัพย์	1,111	7,131	(7,549)	693
รวม	10,656	9,605	(9,858)	10,403
อื่น ๆ	299	611	(611)	299
รวมทรัพย์สินรอการขาย	10,955	10,216	(10,469)	10,702
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	(1,319)	(40)	368	(991)
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	9,636	10,176	(10,101)	9,711

ขาดทุนจากการขายทรัพย์สินรอการขายที่รวมอยู่ในกำไรหรือขาดทุนรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 เป็นจำนวน 1,085 ล้านบาทและจำนวน 1,836 ล้านบาท ตามลำดับ และรวมอยู่ในกำไรหรือขาดทุนเฉพาะธนาคารเป็นจำนวน 1,085 ล้านบาทและจำนวน 1,925 ล้านบาทตามลำดับ

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ทรัพย์สินรอการขายประเภทอสังหาริมทรัพย์ที่แยกประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายใน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
			(ล้านบาท)	
ทรัพย์สินที่ได้จากการชำระหนี้				
อสังหาริมทรัพย์				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายใน	10,798	9,724	10,792	9,710
รวม	10,798	9,724	10,792	9,710

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

17 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 การเปลี่ยนแปลงของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิมีดังนี้

	ยอดต้นปี	เพิ่มขึ้น/ รับโอน	ราคาทุน		งบการเงินรวม		ค่าเสื่อมราคาสะสม					ยอดสุทธิ
			จำหน่าย/ โอนออก	โอนเข้าจาก บริษัทย่อย	ยอดต้นปี	ค่าเสื่อมราคา (ล้านบาท)	จำหน่าย	โอนเข้าจาก บริษัทย่อย	ยอดปลายปี	ค่าเพื่อการค้าย่อย	ยอดสุทธิ	
ที่ดิน												
ราคาทุนเดิม	5,855	14	(11)	-	5,858	-	-	-	-	-	(146)	5,712
ส่วนที่ตีราคาเพิ่ม *	8,050	5,387	(2)	-	13,435	-	-	-	-	-	-	13,435
อาคาร												
ราคาทุนเดิม	14,610	248	(240)	-	14,618	(7,156)	(356)	224	-	(7,288)	(176)	7,154
ส่วนที่ตีราคาเพิ่ม *	8,790	441	(6)	-	9,225	(1,207)	(283)	1	-	(1,489)	(17)	7,719
อุปกรณ์	21,431	2,129	(622)	79	23,017	(16,528)	(1,577)	460	(76)	(17,721)	-	5,296
อื่น ๆ	438	1,193	(960)	1	672	-	-	-	-	-	-	672
รวม	59,174	9,412	(1,841)	80	66,825	(24,891)	(2,216)	685	(76)	(26,498)	(339)	39,988

* ธนาคารและบริษัทย่อยตีราคาเพิ่มในปี 2558

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ที่รวมอยู่ในกำไรหรือขาดทุนรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 เป็นจำนวน 2,216 ล้านบาท และ 2,222 ล้านบาท ตามลำดับ

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินรวม											
	2557						ค่าเสื่อมราคาสะสม					
	ราคาทุน		โอนออก		งบการเงินรวม	ค่าเสื่อมราคา	โอนออก		งบการเงินรวม	ค่าเสื่อมราคา		
	ยอดต้นปี	เพิ่มขึ้น/ รับโอน	จำหน่าย/ โอนออก	จากการขาย บริษัทย่อย	ยอดปลายปี	ยอดต้นปี	จำหน่าย	จากการขาย บริษัทย่อย	ยอดปลายปี	ยอดต้นปี	ยอดปลายปี	ยอดสุทธิ
						(ล้านบาท)						
ที่ดิน												
ราคาทุนเดิม	6,239	-	(5)	(379)	5,855	-	-	-	-	-	(352)	5,503
ส่วนที่ตีราคาเพิ่ม *	8,113	-	(26)	(37)	8,050	-	-	-	-	-	-	8,050
อาคาร												
ราคาทุนเดิม	14,854	159	(231)	(172)	14,610	(7,182)	178	232	(7,156)	(155)		7,299
ส่วนที่ตีราคาเพิ่ม *	8,872	-	(3)	(79)	8,790	(949)	5	22	(1,207)	-		7,583
อุปกรณ์	21,573	1,056	(921)	(277)	21,431	(16,016)	814	227	(16,528)	-		4,903
อื่น ๆ	378	1,195	(1,135)	-	438	-	-	-	-	-	-	438
รวม	60,029	2,410	(2,321)	(944)	59,174	(24,147)	997	481	(24,891)	(507)		33,776

* ธนาคารตีราคาเพิ่มในปี 2553 และบริษัทย่อยตีราคาเพิ่มในปี 2556

ราคาทรัพย์สินของอาคารและอุปกรณ์ของธนาคารและบริษัทย่อยก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของอาคารและอุปกรณ์ซึ่งได้คิดค่าเสื่อมราคาเต็มจำนวนแล้ว แต่ยังคงใช้งานจนถึง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 มีจำนวน 21,885 ล้านบาท (2557: 15,962 ล้านบาท)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	ยอดต้นปี	ราคาทุน		ยอดปลายปี	งบการเงินเฉพาะธนาคาร 2558					
		เพิ่มขึ้น/ รับโอน	จำหน่าย/ โอนออก		ค่าเสื่อมราคาสะสม		ยอดปลายปี	ค่าเพื่อการด้อยค่า	ยอดสุทธิ	
ที่ดิน				ยอดต้นปี	ค่าเสื่อมราคา (ล้านบาท)	จำหน่าย				
ราคาทุนเดิม	5,665	-	(3)	5,662	-	-	-	-	(145)	5,517
ส่วนที่ตีราคาเพิ่ม*	7,478	5,316	(2)	12,792	-	-	-	-	-	12,792
อาคาร										
ราคาทุนเดิม	14,146	170	(231)	14,085	(6,817)	(331)	218	(6,930)	(176)	6,979
ส่วนที่ตีราคาเพิ่ม*	8,711	421	(6)	9,126	(1,189)	(278)	1	(1,466)	-	7,660
อุปกรณ์	20,390	2,076	(543)	21,923	(15,730)	(1,503)	399	(16,834)	-	5,089
อื่น ๆ	443	1,193	(960)	676	-	-	-	-	-	676
รวม	56,833	9,176	(1,745)	64,264	(23,736)	(2,112)	618	(25,230)	(321)	38,713

* ธนาคารตีราคาเพิ่มในปี 2558

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ที่รวมอยู่ในกำไรหรือขาดทุนเฉพาะธนาคารสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 จำนวน 2,112 ล้านบาท และ 2,107 ล้านบาท ตามลำดับ

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	ยอดต้นปี	ราคาทุน		ยอดปลายปี	งบการเงินเฉพาะธนาคาร 2557					ยอดสุทธิ
		เพิ่มขึ้น/ รับโอน	จำหน่าย/ โอนออก		ค่าเสื่อมราคาสะสม		ยอดปลายปี	ค่าเผื่อการด้อยค่า		
ที่ดิน				ยอดต้นปี	ค่าเสื่อมราคา (ล้านบาท)	จำหน่าย				
ราคาทุนเดิม	5,670	-	(5)	5,665	-	-	-	-	(351)	5,314
ส่วนที่ตีราคาเพิ่ม*	7,504	-	(26)	7,478	-	-	-	-	-	7,478
อาคาร										
ราคาทุนเดิม	14,204	157	(215)	14,146	(6,605)	(374)	162	(6,817)	(137)	7,192
ส่วนที่ตีราคาเพิ่ม	8,714	-	(3)	8,711	(911)	(278)	-	(1,189)	-	7,522
อุปกรณ์	20,110	1,013	(733)	20,390	(14,902)	(1,455)	627	(15,730)	-	4,660
อื่น ๆ	378	1,186	(1,121)	443	-	-	-	-	-	443
รวม	56,580	2,356	(2,103)	56,833	(22,418)	(2,107)	789	(23,736)	(488)	32,609

* ธนาคารตีราคาเพิ่มในปี 2553

ราคาทรัพย์สินของอาคารและอุปกรณ์ของธนาคารซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาเต็มจำนวนแล้ว แต่ธนาคารยังสามารถใช้ประโยชน์ในอาคารและอุปกรณ์เหล่านั้นได้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 มีจำนวนเงินรวม 20,860 ล้านบาท (2557: 15,243 ล้านบาท)

มูลค่ายุติธรรมของที่ดินและอาคารประเมิน โดยผู้ประเมินราคาอิสระภายนอก ซึ่งได้รับการรับรองเป็นผู้ประเมินราคาและมีประสบการณ์ในพื้นที่ที่ทำการประเมินและจัดประเภทของการประเมินราคาที่ดินและอาคารนั้น มูลค่ายุติธรรมของที่ดินและอาคารประเมิน โดยผู้ประเมินราคาอิสระโดยใช้เกณฑ์ราคาตลาดสำหรับสินทรัพย์ประเภทที่ดินและเกณฑ์ราคาต้นทุนเปลี่ยนแปลงหลังหักค่าเสื่อมราคาสำหรับสินทรัพย์ประเภทอาคาร ซึ่งทั้งหมดถูกจัดประเภทเป็นมูลค่ายุติธรรมระดับที่ 3

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

18 ค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นสุทธิ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 การเปลี่ยนแปลงของค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นสุทธิมีดังนี้

	ยอดต้นปี	เพิ่มขึ้น/ รับโอน	ราคาทุน		งบการเงินรวม		ค่าตัดจำหน่ายสะสม				ยอดสุทธิ
			จำหน่าย/ โอนออก	โอนเข้าจาก บริษัทย่อย	ยอดปลายปี	ยอดต้นปี	ค่าตัดจำหน่าย	จำหน่าย	โอนเข้าจาก บริษัทย่อย	ยอดปลายปี	
						(ล้านบาท)					
ค่าความนิยม	9,669	466	-	-	10,135	-	-	-	-	-	10,135
ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	5,924	905	(232)	31	6,628	(4,217)	(499)	7	(24)	(4,733)	1,895
อื่น ๆ	35	-	(27)	-	8	(5)	(2)	-	-	(7)	1
รวม	15,628	1,371	(259)	31	16,771	(4,222)	(501)	7	(24)	(4,740)	12,031

ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่รวมอยู่ในกำไรหรือขาดทุนรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 เป็นจำนวน 501 ล้านบาท และ 513 ล้านบาทตามลำดับ

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินรวม										
	2557					2558					
	ยอดต้นปี	เพิ่มขึ้น/ รับโอน	ราคาทุน จำหน่าย/ โอนออก	โอนออก จากการขาย บริษัทย่อย	ยอดปลายปี	ยอดต้นปี (ล้านบาท)	ค่าตัดจำหน่าย	จำหน่าย	โอนออก จากการขาย บริษัทย่อย	ยอดปลายปี	ยอดสุทธิ
ค่าความนิยม	9,669	804	-	(804)	9,669	-	-	-	-	-	9,669
ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	5,499	486	(23)	(38)	5,924	(3,745)	(512)	17	23	(4,217)	1,707
อื่น ๆ	35	-	-	-	35	(4)	(1)	-	-	(5)	30
รวม	15,203	1,290	(23)	(842)	15,628	(3,749)	(513)	17	23	(4,222)	11,406

ราคาทรัพย์สินของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนของธนาคารและบริษัทย่อยก่อนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนซึ่งได้คิดค่าตัดจำหน่ายเต็มจำนวนแล้ว แต่ยังคงใช้งานจนถึง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 มีจำนวน 3,617 ล้านบาท (2557: 2,248 ล้านบาท)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร						
	2558						
	ยอดต้นปี	ราคาทุน เพิ่มขึ้น/ รับโอน	ยอดปลายปี	ยอดต้นปี	ค่าตัดจำหน่ายสะสม	ยอดปลายปี	ยอดสุทธิ
				(ล้านบาท)			
ค่าความนิยม	804	-	804	-	-	-	804
ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	5,144	543	5,687	(3,817)	(424)	(4,241)	1,446
รวม	5,948	543	6,491	(3,817)	(424)	(4,241)	2,250

ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่รวมอยู่ในกำไรหรือขาดทุนเฉพาะธนาคารสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 เป็นจำนวน 424 ล้านบาท และ 449 ล้านบาท ตามลำดับ

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร						
	2557						
	ยอดต้นปี	ราคาทุน เพิ่มขึ้น/ รับโอน	ยอดปลายปี	ยอดต้นปี	ค่าตัดจำหน่ายสะสม	ยอดปลายปี	ยอดสุทธิ
				(ล้านบาท)			
ค่าความนิยม	-	804	804	-	-	-	804
ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	4,783	361	5,144	(3,368)	(449)	(3,817)	1,327
รวม	4,783	1,165	5,948	(3,368)	(449)	(3,817)	2,131

ราคาทรัพย์สินของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนของธนาคารก่อนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนซึ่งได้เกิดค่าตัดจำหน่ายเต็มจำนวนแล้ว แต่ยังคงใช้งานจนถึง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 เป็นจำนวน 3,494 ล้านบาท (2557: 2,140 ล้านบาท)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

19 สินทรัพย์อื่นระหว่างรอการโอนบัญชี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 สินทรัพย์อื่นระหว่างรอการโอนบัญชีมีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)			
บัญชีพักเพื่อรอการโอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์	1,168	831	1,168	831
ลูกหนี้อื่น	561	2,228	646	2,228
รายการ option premium จ่ายล่วงหน้า	309	695	309	695
อื่น ๆ	230	350	230	350
รวม	2,268	4,104	2,353	4,104

20 สินทรัพย์อื่นสุทธิ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 สินทรัพย์อื่นสุทธิมีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)			
หลักประกันตามสัญญา Credit Support Annex	19,602	13,062	19,602	13,062
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	4,258	4,936	4,196	4,875
ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และลูกหนี้สำนักหักบัญชี	2,945	1,962	-	-
ดอกเบี้ยค้างรับจากเงินลงทุนและ				
ตราสารอนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย	2,086	2,845	765	1,615
บัญชีลูกหนี้จากการขายหนี้ด้อยคุณภาพ	1,870	2,443	1,870	2,443
รายได้ค่าบริการค้างรับ	849	1,007	2,006	2,280
ยอดดุลสุทธิบัญชีระหว่างกัน	415	1,655	487	1,655
อื่น ๆ	5,277	4,492	3,167	2,628
รวม	37,302	32,402	32,093	28,558

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

21 เงินรับฝาก

21.1 จำแนกตามประเภทเงินรับฝาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)			
จ่ายคืนเมื่อทวงถาม	57,136	53,853	56,292	52,921
ออมทรัพย์	1,106,016	999,410	1,101,596	995,706
จ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา				
- ไม่ถึง 6 เดือน	221,323	139,313	221,014	139,003
- 6 เดือนไม่ถึง 1 ปี	300,657	269,061	300,631	269,052
- 1 ปีขึ้นไป	205,597	433,706	205,371	433,706
รวม	1,890,729	1,895,343	1,884,904	1,890,388

21.2 จำแนกตามสกุลเงินและถิ่นที่อยู่ของผู้ฝากเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557

	งบการเงินรวม					
	2558			2557		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
	(ล้านบาท)					
เงินบาท	1,797,211	700	1,797,911	1,815,897	412	1,816,309
เงินดอลลาร์สหรัฐ	79,127	10,642	89,769	67,078	9,447	76,525
เงินสกุลอื่น	1,986	1,063	3,049	1,603	906	2,509
รวม	1,878,324	12,405	1,890,729	1,884,578	10,765	1,895,343

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
	2558		2557			
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
	(ล้านบาท)					
เงินบาท	1,797,899	671	1,798,570	1,816,542	379	1,816,921
เงินดอลลาร์สหรัฐ	79,127	4,554	83,681	67,078	4,131	71,209
เงินสกุลอื่น	1,986	667	2,653	1,603	655	2,258
รวม	1,879,012	5,892	1,884,904	1,885,223	5,165	1,890,388

22 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน) มีดังนี้

	งบการเงินรวม					
	2558		2557			
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
	(ล้านบาท)					
ในประเทศ:						
ธนาคารแห่งประเทศไทยและ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ	-	22,110	22,110	-	26,702	26,702
ธนาคารพาณิชย์	1,550	33,300	34,850	1,871	48,000	49,871
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ *	1,577	46,165	47,742	1,574	24,613	26,187
สถาบันการเงินอื่น **	12,917	6,367	19,284	13,857	7,405	21,262
รวมในประเทศ	16,044	107,942	123,986	17,302	106,720	124,022
ต่างประเทศ:						
เงินดอลลาร์สหรัฐ	3,295	12,631	15,926	2,507	11,372	13,879
เงินเยนญี่ปุ่น	1	-	1	1	-	1
เงินยูโร	622	-	622	169	-	169
เงินสกุลอื่น	2,402	-	2,402	2,215	-	2,215
รวมต่างประเทศ	6,320	12,631	18,951	4,892	11,372	16,264
รวมในประเทศและต่างประเทศ	22,364	120,573	142,937	22,194	118,092	140,286

* สถาบันการเงินเฉพาะกิจ หมายถึง สถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น เช่น ธ.พัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธ.เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธ.เพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธ.ออมสิน ธ.อาคารสงเคราะห์ ธ.อิสลามแห่งประเทศไทย และบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม

** สถาบันการเงินอื่น หมายถึง สถาบันการเงินที่อยู่ภายใต้ พรบ.ดอกเบี้ยเงินกู้ของผู้มีของสถาบันการเงิน นอกเหนือจากรายการที่ปรากฏข้างต้น เช่น บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ บริษัทประกันชีวิต สหกรณ์ออมทรัพย์ ชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
	2558		2557			
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
(ล้านบาท)						
ในประเทศ:						
ธนาคารแห่งประเทศไทยและ						
กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ	-	22,110	22,110	-	26,702	26,702
ธนาคารพาณิชย์	1,550	33,300	34,850	1,849	48,000	49,849
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ*	1,577	46,165	47,742	1,574	24,613	26,187
สถาบันการเงินอื่น**	15,621	6,367	21,988	19,587	7,405	26,992
รวมในประเทศ	18,748	107,942	126,690	23,010	106,720	129,730
ต่างประเทศ:						
เงินดอลลาร์สหรัฐ	3,345	12,631	15,976	2,524	11,372	13,896
เงินเยนญี่ปุ่น	1	-	1	1	-	1
เงินยูโร	622	-	622	169	-	169
เงินสกุลอื่น	2,429	-	2,429	2,218	-	2,218
รวมต่างประเทศ	6,397	12,631	19,028	4,912	11,372	16,284
รวมในประเทศและต่างประเทศ	25,145	120,573	145,718	27,922	118,092	146,014

* สถาบันการเงินเฉพาะกิจ หมายถึง สถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น เช่น ธ.พัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธ.เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธ.เพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธ.ออมสิน ธ.อาคารสงเคราะห์ ธ.อิสลามแห่งประเทศไทย และบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม

** สถาบันการเงินอื่น หมายถึง สถาบันการเงินที่อยู่ภายใต้ พรบ.ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน นอกเหนือจากรายการที่ปรากฏข้างต้น เช่น บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ บริษัทประกันชีวิต สหกรณ์ออมทรัพย์ ชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

23 ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืมมีดังนี้

	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	ครบกำหนด	งบการเงินรวม					
			2558		2557			
			ในประเทศ	ต่างประเทศ	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	รวม
หุ้นกู้								
- เงินดอลลาร์สหรัฐ	3.38 - 3.90	2559 - 2562	-	80,549	80,549	-	73,625	73,625
หุ้นกู้ค้ำประกัน								
- เงินบาท	4.50 - 4.65	2565 - 2567	40,000	-	40,000	40,000	-	40,000
เงินกู้ยืมที่มีอนุพันธ์								
การเงินแฝง								
- เงินบาท	0.64 - 1.29	2559	508	-	508	104	-	104
อื่น ๆ			107	-	107	188	-	188
รวม			40,615	80,549	121,164	40,292	73,625	113,917

	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	ครบกำหนด	งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
			2558		2557			
			ในประเทศ	ต่างประเทศ	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	รวม
หุ้นกู้								
- เงินดอลลาร์สหรัฐ	3.38 - 3.90	2559 - 2562	-	81,279	81,279	-	74,298	74,298
หุ้นกู้ค้ำประกัน								
- เงินบาท	4.50 - 4.65	2565 - 2567	40,000	-	40,000	40,000	-	40,000
อื่น ๆ			107	-	107	188	-	188
รวม			40,107	81,279	121,386	40,188	74,298	114,486

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

24 ประมาณการหนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ประมาณการหนี้สินมีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)			
สำรองบำเหน็จและบำนาญ	4,315	3,354	3,975	3,079
ประมาณการหนี้สินจากสิทธิเรียกร้อง	2,569	2,287	2,563	2,280
หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นตามสัญญาโอนสินทรัพย์				
ค้อยคุณภาพให้ บสท.	-	1,146	-	1,104
ประมาณการหนี้สินจากคดีฟ้องร้อง	227	306	221	300
ประมาณการหนี้สินสำหรับภาระผูกพันนอก				
งบแสดงฐานะการเงิน	115	115	115	115
อื่น ๆ	2	3	2	3
รวม	7,228	7,211	6,876	6,881

ผลประโยชน์พนักงานเกษียณอายุและผลประโยชน์ภายหลังเกษียณ

ธนาคารมีโครงการผลประโยชน์พนักงานเกษียณอายุและผลประโยชน์ภายหลังเกษียณ รวมทั้งโครงการสมทบเงิน และโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ ซึ่งโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ทั้งหมดไม่ได้จัดให้มีกองทุน

มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันที่ไม่ได้จัดให้มีกองทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)			
การจ่ายผลตอบแทนเกษียณอายุ	3,549	2,630	3,257	2,394
ผลประโยชน์อื่น	766	724	718	685
รวมมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันที่ไม่ได้จัดให้มีกองทุน	4,315	3,354	3,975	3,079

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันของโครงการผลประโยชน์

	งบการเงินรวม			
	2558		2557	
	เกษียณอายุ	อื่น ๆ	เกษียณอายุ	อื่น ๆ
	(ล้านบาท)			
ภาระผูกพันของโครงการผลประโยชน์ ณ วันที่ 1 มกราคม	2,630	724	2,470	675
รับรู้ในกำไรขาดทุน				
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	279	45	224	41
ดอกเบี้ยจากภาระผูกพัน	119	29	99	28
กำไรจากการประมาณการตามหลัก คณิตศาสตร์ประกันภัย	-	(37)	-	-
	398	37	323	69
รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลัก คณิตศาสตร์ประกันภัย	619	9	-	-
	619	9	-	-
อื่น ๆ				
โอนออก	(4)	-	(38)	(1)
ผลประโยชน์จ่าย	(94)	(4)	(125)	(19)
	(98)	(4)	(163)	(20)
ภาระผูกพันของโครงการผลประโยชน์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	3,549	766	2,630	724

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร			
	2558		2557	
	เกษียณอายุ	อื่น ๆ	เกษียณอายุ	อื่น ๆ
ภาระผูกพันของโครงการผลประโยชน์ ณ วันที่ 1 มกราคม	2,394	685	2,223	636
รับรู้ในกำไรขาดทุน				
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	251	40	195	37
ดอกเบี้ยจากภาระผูกพัน	110	28	91	26
กำไรจากการประมาณการตามหลัก คณิตศาสตร์ประกันภัย	-	(37)	-	-
	<u>361</u>	<u>31</u>	<u>286</u>	<u>63</u>
รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลัก คณิตศาสตร์ประกันภัย	586	3	-	-
	<u>586</u>	<u>3</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
อื่น ๆ				
โอนออก	(4)	-	-	-
ผลประโยชน์จ่าย	(80)	(1)	(115)	(14)
	<u>(84)</u>	<u>(1)</u>	<u>(115)</u>	<u>(14)</u>
ภาระผูกพันของโครงการผลประโยชน์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	<u>3,257</u>	<u>718</u>	<u>2,394</u>	<u>685</u>

ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเกิดขึ้นจาก

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)			
สมมติฐานทางการเงิน	247	-	231	-
การปรับปรุงจากประสบการณ์	60	-	37	-
อื่น ๆ	321	-	321	-
รวม	<u>628</u>	<u>-</u>	<u>589</u>	<u>-</u>

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ข้อสมมติหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันที่รายงาน (แสดงโดยวิธีถัวเฉลี่ยน้ำหนัก) ได้แก่

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557
	(ร้อยละ)	
อัตราคิดลด	3.6	4.1 - 4.2
การเพิ่มขึ้นของเงินเดือนในอนาคต	5.5 - 10.0	5.5 - 10.0
อัตราการเพิ่มขึ้นของต้นทุนค่ารักษาพยาบาล	4.0 - 4.8	4.0 - 4.8
อัตราเงินเฟ้อ	3.0	3.5
อัตราเพิ่มขึ้นของราคาทอง	3.5	3.5

ข้อสมมติฐานเกี่ยวกับอัตราในระยะในอนาคตถือตามข้อมูลทางสถิติที่เผยแพร่ทั่วไปและตารางมรณะ

การวิเคราะห์ความอ่อนไหว

การเปลี่ยนแปลงในแต่ละข้อสมมติฐานที่เกี่ยวข้องในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่อาจเป็นไปได้จะส่งผลต่อผล ณ วันที่รายงาน โดยถือว่าข้อสมมติฐานอื่นๆ คงที่ จะมีผลกระทบต่อภาระผูกพันผลประโยชน์ที่กำหนดไว้เป็นจำนวนเงินดังต่อไปนี้

ภาระผูกพันของโครงการผลประโยชน์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เพิ่มขึ้น	ลดลง
	(ล้านบาท)			
อัตราคิดลด (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1)	(501)	611	(466)	570
การเพิ่มขึ้นของเงินเดือนในอนาคต (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1)	427	(367)	390	(335)

แม้ว่าการวิเคราะห์นี้ไม่ได้คำนึงการกระจายตัวแบบเต็มรูปแบบของกระแสเงินสดที่คาดหวังภายใต้โครงการดังกล่าว แต่ได้แสดงประมาณการความอ่อนไหวของข้อสมมติฐานต่างๆ

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ค่าใช้จ่ายพนักงานภายหลังเกษียณอายุที่แสดงรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)			
รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน				
โครงการสมทบเงิน	949	908	834	797
โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้	435	392	392	349
รวมค่าใช้จ่ายพนักงานภายหลังเกษียณอายุ	1,384	1,300	1,226	1,146
รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่รับรู้ในระหว่างปี	628	-	589	-

25 หนี้สินจากสัญญาประกันภัย

หนี้สินจากสัญญาประกันภัยประกอบด้วยหนี้สินของบริษัทย่อยที่เป็นบริษัทประกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ดังนี้

	งบการเงินรวม	
	2558	2557
	(ล้านบาท)	
บริษัท ไทยพาณิชย์ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)		
สำรองประกันชีวิต	183,717	150,702
อื่น ๆ	1,062	1,055
รวม	184,779	151,757

หนี้สินจากสัญญาประกันภัยสำหรับบริษัท ไทยพาณิชย์ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ถูกคำนวณตามที่ได้กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 5.27

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

26 หนี้สินอื่นระหว่างรอการโอนบัญชี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 หนี้สินอื่นระหว่างรอการโอนบัญชีมีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)			
บัญชีพักเพื่อรอการโอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์	6,472	8,345	6,472	8,345
เจ้าหนี้อื่น	1,538	1,826	1,550	1,668
อื่น ๆ	3,535	4,096	3,457	4,014
รวม	11,545	14,267	11,479	14,027

27 หนี้สินอื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 หนี้สินอื่นมีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)			
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	18,164	18,545	14,571	15,284
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	6,789	7,832	6,810	7,838
เจ้าหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และเจ้าหนี้สำนักหักบัญชี	2,640	1,855	-	-
หลักประกันเจ้าหนี้ตามสัญญา Credit Support Annex	1,667	865	1,667	865
ภาษีหัก ณ ที่จ่ายค้างจ่าย	722	628	603	504
เงินมัดจำ	236	297	213	238
อื่น ๆ	2,182	1,115	1,939	1,067
รวม	32,400	31,137	25,803	25,796

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

28 สำรอง

สำรองตามกฎหมาย

ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด ธนาคารและบริษัทย่อยซึ่งเป็นบริษัทมหาชนจะต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของทุนจดทะเบียน เงินสำรองนี้จะไปจ่ายเงินปันผลไม่ได้

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บริษัทย่อยที่เป็นบริษัทจำกัดต้องจัดสรรเงินไว้เป็นทุนสำรองอย่างน้อยร้อยละห้าของจำนวนผลกำไร ซึ่งได้รับจากกิจการของบริษัททุกคราวที่จ่ายเงินปันผลจนกว่าทุนสำรองนั้นจะมีจำนวนถึงร้อยละสิบของจำนวนทุนของบริษัท เงินสำรองนี้จะไปจ่ายเงินปันผลไม่ได้

องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น

ผลต่างจากการเปลี่ยนแปลงในการตีราคาสินทรัพย์ใหม่

ผลต่างจากการเปลี่ยนแปลงในการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ประกอบด้วยผลรวมของการเปลี่ยนแปลงสุทธิของการตีราคาที่ดินและอาคารที่แสดงในงบการเงินด้วยการตีราคาใหม่จนกระทั่งมีการขายหรือจำหน่าย

ผลต่างจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเพื่อขาย

ผลต่างจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเพื่อขายประกอบด้วยผลรวมการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเพื่อขายจนกระทั่งมีการตัดรายการหรือเกิดการด้อยค่า

องค์ประกอบอื่น ๆ

องค์ประกอบอื่น ๆ ประกอบด้วยผลต่างจากการแปลงค่างบการเงินและการเคลื่อนไหวในทุนสำรองดังนี้

ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน

ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงินประกอบด้วยผลต่างการแปลงค่าทั้งหมดจากงบการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ

การเคลื่อนไหวในทุนสำรอง

การเคลื่อนไหวในทุนสำรองแสดงรายการในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

29 เงินปันผล

ในการประชุมคณะกรรมการธนาคารเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2558 ได้มีมติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับงวดครึ่งปีแรกของปี 2558 แก่ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิและผู้ถือหุ้นสามัญในอัตรา 1.50 บาทต่อหุ้น รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 5,099 ล้านบาท โดยได้มีการจ่ายเงินปันผลไปแล้วเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2558

ในการประชุมสามัญประจำปีของผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2558 ได้มีมติให้จ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้น ทั้งผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิและผู้ถือหุ้นสามัญในอัตรา 4.50 บาทต่อหุ้น รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 15,296 ล้านบาท โดยได้มีการจ่ายเงินปันผลไปแล้วเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2558

ในการประชุมคณะกรรมการธนาคารเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 ได้มีมติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับงวดครึ่งปีแรกของปี 2557 แก่ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิและผู้ถือหุ้นสามัญในอัตรา 1.50 บาทต่อหุ้น รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 5,099 ล้านบาท โดยได้มีการจ่ายเงินปันผลไปแล้วเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2557

ในการประชุมสามัญประจำปีของผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 3 เมษายน 2557 ได้มีมติให้จ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้น ทั้งผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิและผู้ถือหุ้นสามัญในอัตรา 3.75 บาทต่อหุ้น รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 12,747 ล้านบาท โดยได้มีการจ่ายเงินปันผลไปแล้วเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2557

30 สินทรัพย์ที่มีภาระผูกพันและข้อจำกัด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 สินทรัพย์ที่มีภาระผูกพันและข้อจำกัดมีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)			
เงินลงทุน				
หลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่เป็น				
หลักประกันในธุรกรรมซื้อ (ขายคืน)	42,636	54,250	42,636	54,250
อื่น ๆ	35,191	30,678	272	286
รวม	77,827	84,928	42,908	54,536

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

31 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้ามีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
			(ล้านบาท)	
การรับอวัลต์เงิน	5,754	3,434	5,754	3,434
การค้าประกันการกู้ยืมเงิน	248	220	110	117
ภาระตามตั๋วแลกเงินค่าสินค้าเข้าที่ยังไม่ครบกำหนด	8,228	6,792	8,228	6,792
เลืตเตอร์ออฟเครดิต	27,775	35,346	27,567	35,196
ภาระผูกพันอื่น				
- วงเงินเบิกเกินบัญชีที่ลูกค้ายังไม่ได้ออน	156,991	127,028	156,255	126,443
- การค้าประกันอื่น	178,458	178,776	176,498	177,936
- ลูกหนี้ / เจ้าหนี้จากการซื้อขายเงินลงทุน	7,383	10,070	7,383	9,902
- อื่น ๆ	38,132	34,537	35,584	33,638
รวม	422,969	396,203	417,379	393,458

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ธนาคารมีภาระผูกพันที่ให้แก่สถาบันการเงินซึ่งถูกสั่งปิดกิจการตามคำสั่งของกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2540 เป็นจำนวน 3 ล้านบาท (2557: 3 ล้านบาท)

32 บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

เพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดทำงบการเงิน บุคคลหรือกิจการเป็นบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับธนาคารและบริษัทย่อย หากธนาคารและบริษัทย่อยมีอำนาจควบคุมหรือควบคุมร่วมกันทั้งทางตรงและทางอ้อมหรือมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อบุคคลหรือกิจการในการตัดสินใจทางการเงินและการบริหารหรือในทางกลับกัน หรือธนาคารและบริษัทย่อยอยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันหรืออยู่ภายใต้อิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญเดียวกันกับบุคคลหรือกิจการนั้น การเกี่ยวข้องกันนี้อาจเป็นรายบุคคลหรือเป็นกิจการ

ธนาคารมีรายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดยการกำหนดอัตราดอกเบี้ยสำหรับเงินให้กู้ยืมแก่พนักงานตามจำนวนและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในโครงการสวัสดิการเป็นไปตามราคาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับธนาคาร ส่วนการกำหนดอัตราดอกเบี้ยและการคิดราคาสำหรับรายการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันที่นอกเหนือจากนี้เป็นไปตามการค้าปกติและมีเงื่อนไขเช่นเดียวกับลูกค้าทั่วไป สำหรับรายได้และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ใช้ราคาตลาดในการคิดราคา โดยเป็นเงื่อนไขปกติของการทำธุรกิจ หรือเป็นไปตามสัญญาที่ตกลงกันไว้ รายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันมีดังนี้

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

32.1 เงินให้สินเชื่อ เงินรับฝาก เงินกู้ยืมและภาระผูกพัน

เงินให้สินเชื่อ เงินรับฝาก เงินกู้ยืมและภาระผูกพันที่ให้แก่มูลนิธิหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันมียอดคงค้าง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ดังนี้

	งบการเงินรวม							
	2558				2557			
	สินเชื่อ*	เงินรับฝาก	เงินกู้ยืม	ภาระผูกพัน	สินเชื่อ*	เงินรับฝาก	เงินกู้ยืม	ภาระผูกพัน
	(ล้านบาท)							
บริษัทร่วม	-	692	-	-	-	321	-	-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน (ถือหุ้นจากการปรับโครงสร้างหนี้ของบริษัทอื่น)	-	-	-	1	-	-	-	1
ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (เกินร้อยละ 10)	-	8,216	-	-	-	8,200	-	-
กิจการที่ผู้บริหารหรือกรรมการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องของบุคคลเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ	11	655	1	107	-	681	1	107
กรรมการและผู้บริหารสำคัญของธนาคาร	122	712	19	-	102	768	16	-
รวม	133	10,275	20	108	102	9,970	17	108
	งบการเงินเฉพาะธนาคาร							
	2558				2557			
	สินเชื่อ*	เงินรับฝาก	เงินกู้ยืม	ภาระผูกพัน	สินเชื่อ*	เงินรับฝาก	เงินกู้ยืม	ภาระผูกพัน
	(ล้านบาท)							
บริษัทย่อย								
ธุรกิจการเงินและการประกัน	-	2,012	1,727	13,151	-	5,039	1,727	7,853
ธุรกิจอื่น ๆ	-	460	-	-	-	274	-	-
รวมบริษัทย่อย	-	2,472	1,727	13,151	-	5,313	1,727	7,853
บริษัทร่วม	-	692	-	-	-	321	-	-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน (ถือหุ้นจากการปรับโครงสร้างหนี้ของบริษัทอื่น)	-	-	-	1	-	-	-	1
ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (เกินร้อยละ 10)	-	8,216	-	-	-	8,200	-	-
กิจการที่ผู้บริหารหรือกรรมการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องของบุคคลเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ	11	655	1	107	-	681	1	107
กรรมการและผู้บริหารสำคัญของธนาคาร	122	712	19	-	102	768	16	-
รวม	133	12,747	1,747	13,259	102	15,283	1,744	7,961

* สุทธิจากค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญ (ร้อยละ 1)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

32.2 รายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้และค่าใช้จ่ายที่สำคัญที่เกิดขึ้นระหว่างธนาคารกับบริษัทย่อย บริษัทร่วมและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีดังนี้

	งบการเงินรวม							
	2558				2557			
	รายได้		ค่าใช้จ่าย		รายได้		ค่าใช้จ่าย	
ดอกเบี้ย	อื่น ๆ	ดอกเบี้ย	อื่น ๆ	ดอกเบี้ย	อื่น ๆ	ดอกเบี้ย	อื่น ๆ	
	(ล้านบาท)							
บริษัทร่วม	-	-	4	-	-	-	-	-
ผู้ถือหุ้นรายใหญ่	-	4,289	226	22	-	-	176	22

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร							
	2558				2557			
	รายได้		ค่าใช้จ่าย		รายได้		ค่าใช้จ่าย	
ดอกเบี้ย	อื่น ๆ	ดอกเบี้ย	อื่น ๆ	ดอกเบี้ย	อื่น ๆ	ดอกเบี้ย	อื่น ๆ	
	(ล้านบาท)							
บริษัทย่อย	14	12,909	89	2,499	17	14,652	122	2,900
บริษัทร่วม	-	-	4	-	-	-	-	-
ผู้ถือหุ้นรายใหญ่	-	4,289	226	22	-	-	176	22

เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2558 ธนาคารได้ขายหุ้นสามัญจำนวน 9,070,600 หุ้นของบริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) ที่ธนาคารถืออยู่ให้แก่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน ราคาขายเป็นราคาอ้างอิงจากตลาดซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจ เป็นจำนวนเงิน 4.5 พันล้านบาท และกำไรจากเงินลงทุนจำนวน 4.3 พันล้านบาทได้บันทึกในปีนี้

33 ผลประโยชน์อื่นที่จ่ายแก่กรรมการและผู้มีอำนาจในการจัดการ

ผู้บริหารสำคัญ หมายถึง บุคคลผู้ซึ่งมีอำนาจและความรับผิดชอบในการวางแผนการกำกับและควบคุมกิจกรรมการดำเนินงานต่าง ๆ ของธนาคารตั้งแต่ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ขึ้นไป

ธนาคารไม่มีการจ่ายผลประโยชน์อื่นแก่กรรมการและผู้บริหารของธนาคาร นอกเหนือจากผลประโยชน์ที่พึงจ่ายตามปกติซึ่งได้แก่ ค่าเบี้ยประชุม เงินรางวัล เงินเดือน โบนัส เงินช่วยเหลือค่าครองชีพ ค่าพาหนะและสวัสดิการต่าง ๆ ตามระเบียบของธนาคาร

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)			
ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน	1,617	1,422	1,335	1,120
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	49	21	46	18
รวม	1,666	1,443	1,381	1,138

34 สัญญาเช่าและสัญญาบริการระยะยาว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ภาระที่จะต้องจ่ายค่าเช่าและค่าบริการในอนาคตสำหรับสัญญาเช่าและสัญญาบริการระยะยาวมีดังนี้

ประเภท	ระยะเวลา	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
		2558	2557	2558	2557
		(ล้านบาท)			
ที่ดินและ/หรืออาคาร	ภายใน 1 ปี	1,974	1,859	1,850	1,703
	1 - 5 ปี	1,617	1,682	1,576	1,550
	5 ปี ขึ้นไป	192	192	192	192
อุปกรณ์สำนักงาน	ภายใน 1 ปี	83	3	82	1
	1 - 5 ปี	-	2	-	-
รถยนต์	ภายใน 1 ปี	209	241	196	228
	1 - 5 ปี	617	305	599	284

35 ส่วนงานดำเนินงาน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ส่วนงานดำเนินงานประกอบด้วย

ข้อมูลโครงสร้างการดำเนินงานของธนาคารและข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานเป็นส่วนหนึ่งในรายงานประจำปี ธนาคารดำเนินงานผ่านกลุ่มธุรกิจของธนาคาร 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มลูกค้าธุรกิจขนาดใหญ่ รับผิดชอบลูกค้าธุรกิจและการพาณิชย์ กลุ่มลูกค้าธุรกิจขนาดกลางและธุรกิจขนาดย่อม รับผิดชอบลูกค้าธุรกิจขนาดกลางและธุรกิจขนาดย่อม (ก่อนปี 2558 จัดอยู่ในกลุ่มลูกค้าธุรกิจ) กลุ่มลูกค้าบุคคล รับผิดชอบลูกค้าบุคคลและธุรกิจขนาดเล็ก และกลุ่มธุรกิจพิเศษ รับผิดชอบการจัดการสินเชื่อด้วยคุณภาพทั้งหมด นอกจากนี้ ธนาคารมีบริษัทย่อยหลักอีก 3 บริษัท ได้แก่ บริษัท หลักทรัพย์ ไทยพาณิชย์ จำกัด บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด และบริษัท ไทยพาณิชย์ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	งบการเงินรวม				
	กลุ่มลูกค้า ธุรกิจ ขนาดใหญ่	กลุ่มลูกค้า ธุรกิจขนาด กลางและ ขนาดย่อม	กลุ่มลูกค้า บุคคล (ล้านบาท)	อื่น ๆ	รวม
					2558
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	-	-	344	344
เงินให้สินเชื่อ *	640,876	357,193	824,319	11,018	1,833,406
รวมสินทรัพย์	740,730	330,845	804,649	898,085	2,774,309
รวมหนี้สิน	605,483	160,153	1,202,990	497,990	2,466,616
					2557
					2557
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	-	-	697	697
เงินให้สินเชื่อ *	656,561	339,528	772,220	8,826	1,777,135
รวมสินทรัพย์	766,979	319,287	750,683	862,754	2,699,703
รวมหนี้สิน	544,966	160,167	1,269,874	438,398	2,413,405

* สุทธิจากรายได้รอดัตตบัญญัติ

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

36 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่สำคัญจำแนกตามธุรกรรมในประเทศและต่างประเทศ

36.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ฐานะการเงินจำแนกตามประเภทธุรกรรมในประเทศและต่างประเทศมีดังนี้

	งบการเงินรวม							
	2558			2557				
	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รายการ ตัดบัญชี	รวม	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รายการ ตัดบัญชี	รวม
	(ล้านบาท)							
สินทรัพย์รวม	2,704,384	112,633	(42,708)	2,774,309	2,631,657	98,383	(30,337)	2,699,703
รายการระหว่างธนาคารและ ตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์)	233,400	27,543	-	260,943	274,400	17,215	-	291,615
เงินลงทุนสุทธิ*	536,129	870	-	536,999	502,305	503	-	502,808
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และ ดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	1,746,380	26,794	-	1,773,174	1,684,038	37,897	-	1,721,935
เงินรับฝาก	1,877,221	13,508	-	1,890,729	1,883,467	11,876	-	1,895,343
รายการระหว่างธนาคารและ ตลาดเงิน (หนี้สิน)	130,306	12,631	-	142,937	130,397	9,889	-	140,286
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	39,885	81,279	-	121,164	39,620	74,297	-	113,917

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร							
	2558			2557				
	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รายการ ตัดบัญชี	รวม	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รายการ ตัดบัญชี	รวม
	(ล้านบาท)							
สินทรัพย์รวม	2,497,559	102,575	(42,708)	2,557,426	2,461,101	92,046	(30,337)	2,522,810
รายการระหว่างธนาคารและ ตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์)	224,735	21,757	-	246,492	264,078	12,729	-	276,807
เงินลงทุนสุทธิ*	359,974	867	-	360,841	361,716	503	-	362,219
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และ ดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	1,739,314	22,914	-	1,762,228	1,678,546	36,325	-	1,714,871
เงินรับฝาก	1,877,909	6,995	-	1,884,904	1,884,112	6,276	-	1,890,388
รายการระหว่างธนาคารและ ตลาดเงิน (หนี้สิน)	133,087	12,631	-	145,718	136,125	9,889	-	146,014
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	40,107	81,279	-	121,386	40,189	74,297	-	114,486

* รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมสุทธิ

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

36.2 ผลการดำเนินงานจำแนกตามธุรกรรมในประเทศและต่างประเทศสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีดังนี้

	งบการเงินรวม							
	2558				2557			
	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รายการ ตัดบัญชี	รวม	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รายการ ตัดบัญชี	รวม
	(ล้านบาท)							
รายได้ดอกเบี้ย	121,298	3,576	(2,412)	122,462	122,488	3,342	(2,449)	123,381
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	(38,532)	(3,508)	2,412	(39,628)	(41,571)	(3,159)	2,449	(42,281)
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	82,766	68	-	82,834	80,917	183	-	81,100
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	27,022	53	-	27,075	26,112	197	-	26,309
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	27,441	59	-	27,500	20,678	43	-	20,721
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ	(78,598)	(73)	-	(78,671)	(61,041)	(262)	-	(61,303)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้	58,631	107	-	58,738	66,666	161	-	66,827
	งบการเงินเฉพาะธนาคาร							
	2558				2557			
	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รายการ ตัดบัญชี	รวม	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รายการ ตัดบัญชี	รวม
	(ล้านบาท)							
รายได้ดอกเบี้ย	114,007	3,438	(2,412)	115,033	116,163	3,236	(2,449)	116,950
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	(38,578)	(3,497)	2,412	(39,663)	(41,657)	(3,151)	2,449	(42,359)
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	75,429	(59)	-	75,370	74,506	85	-	74,591
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	30,703	(11)	-	30,692	30,430	140	-	30,570
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	20,703	46	-	20,749	14,777	25	-	14,802
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ	(76,154)	5	-	(76,149)	(58,916)	(202)	-	(59,118)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้	50,681	(19)	-	50,662	60,797	48	-	60,845

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

37 รายได้ดอกเบี้ย

รายได้ดอกเบี้ยที่รวมอยู่ในกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)			
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	3,687	4,380	3,280	3,967
เงินลงทุนและธุรกรรมเพื่อค้า	501	565	501	565
เงินลงทุนในตราสารหนี้	12,372	12,562	5,733	6,878
เงินให้สินเชื่อ	95,729	95,357	95,346	95,025
การให้เช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงิน	10,097	10,489	10,097	10,487
อื่น ๆ	76	28	76	28
รวม	122,462	123,381	115,033	116,950

38 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย

ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยที่รวมอยู่ในกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)			
เงินรับฝาก	26,463	29,171	26,505	29,255
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	1,078	1,605	1,085	1,615
เงินนำส่งสถาบันคุ้มครองเงินฝาก	8,584	8,165	8,584	8,165
ตราสารหนี้ที่ออก				
- หุ้นกู้ด้อยสิทธิ	1,830	1,830	1,830	1,830
- อื่น ๆ	1,624	1,473	1,653	1,493
เงินกู้ยืม	43	36	-	-
อื่น ๆ	6	1	6	1
รวม	39,628	42,281	39,663	42,359

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

39 รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ

รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิที่รวมอยู่ในกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)			
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ				
- การรับรอง รับอาวัล และการค้ำประกัน	1,272	1,284	1,258	1,273
- บริการบัตรเครดิตเอ็ม บัตรเดบิต บัตรเครดิต และบริการธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ	12,099	11,697	12,115	11,713
- อื่น ๆ	19,333	18,544	22,151	22,230
รวมรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	32,704	31,525	35,524	35,216
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ	(5,629)	(5,216)	(4,832)	(4,646)
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	27,075	26,309	30,692	30,570

40 รายได้จากธุรกรรมเพื่อค้าสุทธิ

รายได้จากธุรกรรมเพื่อค้าสุทธิที่รวมอยู่ในกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)			
กำไรจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตรา				
ต่างประเทศ				
- เงินตราต่างประเทศและตราสารอนุพันธ์ด้าน อัตราแลกเปลี่ยน	7,520	5,900	7,126	6,075
- ตราสารอนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย	402	245	402	245
- ตราสารหนี้	326	1,020	258	960
- ตราสารทุน	66	136	13	33
- อื่น ๆ	1	3	1	3
รวม	8,315	7,304	7,800	7,316

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

41 กำไรสุทธิจากเงินลงทุน

กำไรสุทธิจากเงินลงทุนที่เกี่ยวข้องกับเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่รวมอยู่ในกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)			
กำไร (ขาดทุน) จากการขาย				
- เงินลงทุนเพื่อขาย	9,732	853	8,946	461
- ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด	(188)	(145)	-	-
- เงินลงทุนทั่วไป	-	45	-	45
- เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม	-	1,813	-	2,777
รวม	<u>9,544</u>	<u>2,566</u>	<u>8,946</u>	<u>3,283</u>
กำไร (ขาดทุน) จากการด้อยค่า				
- เงินลงทุนเพื่อขาย	4	-	4	1
- เงินลงทุนทั่วไป	(2)	3	(2)	2
- เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม	(156)	(6)	(357)	(1,377)
รวม	<u>(154)</u>	<u>(3)</u>	<u>(355)</u>	<u>(1,374)</u>
กำไรสุทธิจากเงินลงทุน	<u>9,390</u>	<u>2,563</u>	<u>8,591</u>	<u>1,909</u>

42 หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า

หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า รวมทั้งขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ที่รวมอยู่ในกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีดังนี้

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)			
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	(22)	(117)	(22)	(117)
เงินลงทุนเพื่อขาย	(35)	(2)	(35)	(2)
ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด	(19)	-	(19)	-
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้*	29,759	13,304	29,762	13,329
ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้	14	29	40	29
รวม	<u>29,723</u>	<u>13,214</u>	<u>29,726</u>	<u>13,239</u>

* รวมหนี้สูญได้รับคืน

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

43 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท)			
ภาษีเงินได้ของปีปัจจุบัน				
สำหรับปีปัจจุบัน	11,374	13,406	9,183	11,341
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
การเปลี่ยนแปลงของผลต่างชั่วคราว	124	(231)	142	(250)
รวมภาษีเงินได้	11,498	13,175	9,325	11,091

ภาษีเงินได้ที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่	งบการเงินรวม					
	31 ธันวาคม			2557		
	ก่อนภาษีเงินได้	รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	สุทธิจากภาษีเงินได้	ก่อนภาษีเงินได้	รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	สุทธิจากภาษีเงินได้
	(ล้านบาท)					
เงินลงทุน	(7,911)	1,485	(6,426)	4,654	(903)	3,751
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	5,823	(1,165)	4,658	(29)	6	(23)
ประมาณการหนี้สิน	(628)	126	(502)	-	-	-
รวม	(2,716)	446	(2,270)	4,625	(897)	3,728

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

การลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร ฉบับที่ 577 พ.ศ. 2557 ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2557 ให้ลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลเหลือร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิทางภาษีสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีปี 2558 ที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2558

เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2559 ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติอนุมัติให้ปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจากอัตราร้อยละ 30 เป็นอัตราร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิทางภาษีสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป

ธนาคารและบริษัทย่อยใช้อัตรภาษีเงินได้ร้อยละ 20 ในการวัดมูลค่าสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รายการตัดบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 ตามคำชี้แจงของสภาวิชาชีพบัญชีที่ออกในปี 2555

ภาษีเงินได้รายการตัดบัญชี

สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รายการตัดบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
			(ล้านบาท)	
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รายการตัดบัญชี	66	68	2	11
หนี้สินภาษีเงินได้รายการตัดบัญชี	(3,141)	(3,563)	(2,772)	(2,941)
สุทธิ	(3,075)	(3,495)	(2,770)	(2,930)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

รายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์และหนี้สินภายใต้การตัดบัญชีที่เกิดขึ้นในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 มีดังนี้

	ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	งบการเงินรวม			ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558
		บันทึกเป็น (รายจ่าย) / รายได้ใน			
		กำไรหรือ ขาดทุน	กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น (ล้านบาท)	กำไรสะสม	
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี					
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	-	32	-	98	130
เงินลงทุน	231	(134)	243	-	340
เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม	376	33	-	-	409
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	103	57	-	-	160
ทรัพย์สินรอการขาย	199	(80)	-	-	119
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	1	-	-	-	1
ค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	113	(29)	-	-	84
สินทรัพย์อื่น	10	307	-	-	317
เงินรับฝาก	108	(108)	-	-	-
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	-	6	-	-	6
ประมาณการหนี้สิน	1,444	(127)	126	-	1,443
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย	33	3	-	-	36
หนี้สินอื่น	703	(30)	-	-	673
รวม	3,321	(70)	369	98	3,718
หนี้สินภายใต้การตัดบัญชี					
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	-	(1)	-	-	(1)
เงินลงทุน	(2,501)	16	1,242	-	(1,243)
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	(400)	(49)	-	-	(449)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(3,861)	(35)	(1,165)	-	(5,061)
ค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	(21)	5	-	-	(16)
สินทรัพย์อื่น	(32)	9	-	-	(23)
หนี้สินอื่น	(1)	1	-	-	-
รวม	(6,816)	(54)	77	-	(6,793)
สุทธิ	(3,495)	(124)	446	98	(3,075)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	งบการเงินรวม			ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557
		บันทึกเป็น (รายจ่าย) / รายได้ใน			
		กำไรหรือ ขาดทุน	กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น (ล้านบาท)	โอนออก จากการ ขายบริษัท ย่อย	
สินทรัพย์ภายใต้การควบคุม					
เงินลงทุน	286	(6)	(36)	(13)	231
เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม	115	261	-	-	376
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	773	(670)	-	-	103
ทรัพย์สินรอการขาย	266	(67)	-	-	199
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	1	-	-	-	1
ค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	133	(20)	-	-	113
สินทรัพย์อื่น	116	-	-	(106)	10
เงินรับฝาก	207	(99)	-	-	108
ประมาณการหนี้สิน	1,345	108	-	(9)	1,444
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย	256	2	-	(225)	33
หนี้สินอื่น	59	644	-	-	703
รวม	3,557	153	(36)	(353)	3,321
หนี้สินภายใต้การควบคุม					
เงินลงทุน	(1,638)	2	(865)	-	(2,501)
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	(478)	78	-	-	(400)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(3,884)	(2)	4	21	(3,861)
ค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	(27)	6	-	-	(21)
สินทรัพย์อื่น	(27)	(5)	-	-	(32)
หนี้สินอื่น	-	(1)	-	-	(1)
รวม	(6,054)	78	(861)	21	(6,816)
สุทธิ	(2,497)	231	(897)	(332)	(3,495)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	งบการเงินเฉพาะธนาคาร			ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558
		บันทึกเป็น (รายจ่าย) / รายได้ใน			
		กำไรหรือ ขาดทุน	กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น (ล้านบาท)	กำไร สะสม	
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี					
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	-	32	-	98	130
เงินลงทุน	213	(137)	14	-	90
เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม	376	33	-	-	409
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	103	57	-	-	160
ทรัพย์สินรอการขาย	198	(79)	-	-	119
ค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	113	(29)	-	-	84
สินทรัพย์อื่น	-	300	-	-	300
เงินรับฝาก	99	(99)	-	-	-
ประมาณการหนี้สิน	1,378	(121)	118	-	1,375
หนี้สินอื่น	690	(40)	-	-	650
รวม	3,170	(83)	132	98	3,317
หนี้สินภายใต้การตัดบัญชี					
เงินลงทุน	(1,933)	16	1,218	-	(699)
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	(401)	(48)	-	-	(449)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(3,735)	(36)	(1,146)	-	(4,917)
สินทรัพย์อื่น	(31)	9	-	-	(22)
รวม	(6,100)	(59)	72	-	(6,087)
สุทธิ	(2,930)	(142)	204	98	(2,770)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

	ณ วันที่ 1 มกราคม 2557	งบการเงินเฉพาะธนาคาร		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557
		บันทึกเป็น (รายจ่าย) / รายได้ใน		
		กำไรหรือ ขาดทุน	กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	
		(ล้านบาท)		
สินทรัพย์ภายใต้การควบคุม				
เงินลงทุน	190	-	23	213
เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม	114	262	-	376
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	710	(607)	-	103
ทรัพย์สินรอการขาย	264	(66)	-	198
ค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	133	(20)	-	113
เงินรับฝาก	207	(108)	-	99
ประมาณการหนี้สิน	1,275	103	-	1,378
หนี้สินอื่น	46	644	-	690
รวม	2,939	208	23	3,170
หนี้สินภายใต้การควบคุม				
เงินลงทุน	(1,631)	2	(304)	(1,933)
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	(449)	48	-	(401)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(3,738)	(3)	6	(3,735)
สินทรัพย์อื่น	(26)	(5)	-	(31)
รวม	(5,844)	42	(298)	(6,100)
สุทธิ	(2,905)	250	(275)	(2,930)

44 กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคารสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 คำนวณได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2558	2557	2558	2557
	(ล้านบาท / ล้านหุ้น)			
กำไรที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญของธนาคาร (ขั้นพื้นฐาน)	47,182	53,335	41,337	49,754
จำนวนหุ้นสามัญและหุ้นบริวารสิทธิที่ออกจำหน่ายแล้ว	3,399	3,399	3,399	3,399
กำไรต่อหุ้น (ขั้นพื้นฐาน) (บาท)	13.88	15.69	12.16	14.64

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

บุริมสิทธิของหุ้นบุริมสิทธิได้สิ้นสุดลงในปี 2552 จึงมีสิทธิเทียบเท่าหุ้นสามัญทุกประการ ค่าไรต่อหุ้นขึ้นพื้นฐานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และ 2557 คำนวณจากค่าไรที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญของธนาคารและจำนวนหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิที่ออกจำหน่ายแล้วระหว่างปี

45 เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจำนวน 1,950 หุ้น ได้ใช้สิทธิแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญของธนาคารจำนวน 1,950 หุ้นซึ่งธนาคารได้ดำเนินการจดทะเบียนการแปลงสภาพหุ้นบุริมสิทธิดังกล่าวต่อกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2559

46 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ยังไม่ได้ใช้

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่หลายฉบับได้มีการประกาศและยังไม่มีผลบังคับใช้และไม่ได้นำมาใช้ในการจัดทำงบการเงินนี้ มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่เหล่านี้อาจเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของธนาคารและบริษัทย่อย และถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 ธนาคารและบริษัทย่อยไม่มีแผนที่จะนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินเหล่านี้มาใช้ก่อนวันถือปฏิบัติ

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน	เรื่อง
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2558)	การนำเสนองบการเงิน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2558)	งบกระแสเงินสด
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2558)	นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2558)	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2558)	ภาษีเงินได้
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2558)	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2558)	สัญญาเช่า
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2558)	รายได้
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2558)	ผลประโยชน์ของพนักงาน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2558)	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2558)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2558)	การบัญชีและการรายงาน โครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2558)	งบการเงินเฉพาะกิจการ

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน	เรื่อง
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2558)	เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2558)	กำไรต่อหุ้น
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2558)	งบการเงินระหว่างกาล
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2558)	การด้อยค่าของสินทรัพย์
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2558)	ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2558)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2558)	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2558)	การรวมธุรกิจ
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2558)	สัญญาประกันภัย
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2558)	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2558)	ส่วนงานดำเนินงาน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2558)	งบการเงินรวม
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2558)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2558)	การวัดมูลค่ายุติธรรม
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2558)	สัญญาเช่าดำเนินงาน-สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2558)	การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่สร้างขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2558)	การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอน การบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2558)	การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2558)	งบการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน	เรื่อง
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2558)	โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 14 (ปรับปรุง 2558)	ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำ และปฏิสัมพันธ์ของรายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2558)	การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า

ธนาคารและบริษัทย่อยได้ประเมินในเบื้องต้นถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่องบการเงินรวมหรืองบการเงินเฉพาะ
ธนาคารจากการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่เหล่านี้ ซึ่งคาดว่าไม่มีผลกระทบที่มี
สาระสำคัญต่องบการเงินในงวดที่ถือปฏิบัติ